



รายงานการวิจัย

เรื่อง

การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

The Evaluation and Improvement of Master of Education
Program in Educational Technology and Communications

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2559

(ประเภทการวิจัยสถาบัน)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง	การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
ชื่อผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ
ปีที่แล้วเสร็จ	2560

บทสรุปผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพชั้นสูงในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีที่มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะความชำนาญในด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา แก่สถาบันทางการศึกษาและองค์กรต่างๆ เพื่อให้สถาบันการศึกษาและองค์กรสามารถจัดระบบ ผลิต และใช้เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันและองค์กรนั้นๆ ทั้งนี้ โดยมีความเชื่อว่าผู้ที่เป็นนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หากมีวุฒิภาวะ มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างดีแล้ว จะทำให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการศึกษาในระบบทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนั้นเอื้อประโยชน์ต่อผู้ศึกษาโดยไม่จำเป็นต้องละทิ้งหน้าที่หรือราชการเพื่อการศึกษา แต่บุคลากรดังกล่าวยังสามารถเพิ่มพูนความรู้และวิทยฐานะของตนเองได้ และที่สำคัญ คือ บุคลากรเหล่านี้สามารถนำวิชาการและวิชาชีพไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องรอให้สำเร็จการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนางานในหน้าที่หรือการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการศึกษาอีกด้วย

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์จึงเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานให้เพียงพอับความต้องการและตอบสนองต่อการปฏิบัติเชิงนโยบายระดับชาติ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้นั้น จำเป็นต้องมีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของสังคมให้ได้มากที่สุด ดังนั้น หลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาทุกระดับชั้น เนื่องจากหลักสูตรเป็นข้อกำหนดที่ระบุมวลประสบการณ์ที่กำหนดไว้ของหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถ เจตคติ และทักษะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554 เริ่มใช้จัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2554 ซึ่งในปีการศึกษา 2558 หลักสูตรจะมีการจัดการเรียนการสอนครบ 5 ปี ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งกำหนดให้มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก 5 ปี ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเป็นประชาคมอาเซียน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2579) นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาล ตลอดจนสภาพสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม และการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชา

ศึกษาศาสตร์จึงเห็นสมควรประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับหลักสูตรให้เหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว แนวทางการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้จึงเน้นที่การศึกษาจากเอกสารหลักสูตรที่ประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา และพิจารณาจากส่วนที่เป็นกระบวนการของการนำหลักสูตรไปใช้ที่ครอบคลุมการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เป็นต้น โดยนำข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ประกอบด้วย นักศึกษา มหาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ มาวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจคุณค่าของหลักสูตร และดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้มีเนื้อหา และการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และสามารถผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของสังคมไทยต่อไป

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และ (2) ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ในปีการศึกษา 2554 - 2558 ครอบคลุม (1) นักศึกษา จำนวน 213 คน (2) มหาบัณฑิต จำนวน 141 คน (3) ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 102 คน (4) อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 4 คน และ (5) ผู้ทรงคุณวุฒิทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 7 คน รวมจำนวน 467 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาสำหรับนักศึกษา มหาบัณฑิต ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต และอาจารย์ประจำหลักสูตร รวม 4 ฉบับ และ (2) ร่างหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ประกอบการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา การตัดสินใจผลการประเมินใช้เกณฑ์ตัดสินความพร้อม / ความเหมาะสม / การปฏิบัติในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป) ถือว่าผลการประเมินมีความเหมาะสม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินหลักสูตรจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย นักศึกษา มหาบัณฑิต ผู้บังคับบัญชา / ผู้ใช้บัณฑิต และอาจารย์ประจำหลักสูตร พบว่า

1.1 นักศึกษาประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาโดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผ่านเกณฑ์ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ

1.1.1 ด้านรายละเอียดของหลักสูตร นักศึกษามีความคิดเห็นว่า การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ว่าเนื้อหาสาระช่วยเสริมการเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ แหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ มีความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการในห้องสมุดที่ศูนย์วิทยพัฒนา และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความเหมาะสม แนวการศึกษาที่มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ระยะเวลาของหลักสูตร (2 ปี) มีความเหมาะสม แผน

กิจกรรมให้แนวทางในการทำกิจกรรมตลอดภาคเรียนอย่างชัดเจน และประมวลสาระมีเนื้อหาส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตร

1.1.2 ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน ตามลำดับคือ การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวก การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ช่วยให้ท่านบรรลุเป้าหมายของการเรียน การจัดสัมมนาเสริมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการวัดและประเมินผลมีการกำหนดสัดส่วนคะแนนการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม

1.1.3 ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน ตามลำดับคือ ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ (6) ด้านทักษะทางปัญญา (การวิเคราะห์สถานการณ์ ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี หลักการ)

1.2 มหาบัณฑิตประเมินหลักสูตรโดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผ่านเกณฑ์ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน คือ

1.2.1 ด้านรายละเอียดของหลักสูตร มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าชื่อหลักสูตรตรงความต้องการของท่าน โดยภาพรวมประมวลสาระชุดวิชามีความเหมาะสม การให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความเหมาะสม สัดส่วนการให้คะแนนมีความเหมาะสม ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ง่ายต่อการใช้งาน และกิจกรรมกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้

1.2.2 ด้านกระบวนการเรียนการสอน มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และมหาบัณฑิตใน e – Learning เป็นไปตามแผนที่กำหนด การสัมมนาเสริมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างมหาบัณฑิตกับอาจารย์ การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวก การเรียนมีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม

1.2.3 ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 5 ด้าน ตามลำดับคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา (การวิเคราะห์สถานการณ์ ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี หลักการ) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ และด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียน

1.3 ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของมหาบัณฑิต คือ มีวินัย มีความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษา สามารถนำความรู้ไปสู่งานปฏิบัติงานได้ดี มีความรับผิดชอบต่อองค์กร สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ

สื่อสาร และมีความสามารถในการศึกษาด้วยตนเองได้ และร้อยละ 82.35 จะแนะนำสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานหรือบุคคลรู้จักมาเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1.4 อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีต่อหลักสูตร พบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายทางการศึกษา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน และ หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

2. ผลการปรับปรุงหลักสูตร พบว่า สามารถคงสาระสำคัญส่วนใหญ่ของรายละเอียดหลักสูตรไว้เช่นเดิม และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ ควรเพิ่มกิจกรรมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และการผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ ควรเพิ่มการให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และควรให้ความรู้และทักษะเพิ่มเติมในการเขียนโครงร่าง การเขียนรายงานแก่นักศึกษา

จากผลการวิจัยการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอแนะผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์อันเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ชื่อหลักสูตรตรงความต้องการ รวมทั้งระยะเวลาในการศึกษาของหลักสูตรมีความเหมาะสม จึงควรคงลักษณะต่างๆ ของหลักสูตรดังกล่าวไว้

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรม โดยภาพรวมประมวลสาระ ชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ดังนั้นเนื้อหาที่อยู่ในประมวลสาระชุดวิชา และ แนวการศึกษ ควรปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้สมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและการเปลี่ยนแปลงของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สำหรับแผนกิจกรรม ควรปรับปรุงเนื้อหาเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

1.3 ผลการวิจัยพบว่า การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้อาจารย์และนักศึกษาได้มีโอกาสทบทวนความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ดังนั้น การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม ควรเน้นกิจกรรมที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย การพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ และทักษะในการทำวิจัย และการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ

1.4 ผลการวิจัยพบว่า การทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาให้นักศึกษาสามารถสร้างงานทางวิชาการได้อย่างเป็นระบบระเบียบอย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ อย่างไรก็ตามมีนักศึกษาบางส่วนที่ยังไม่สามารถวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระได้ตามเป้าหมายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาควรใช้ช่องทางการติดต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้นักศึกษามีช่องทางการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ที่ปรึกษามากขึ้น รวมทั้งควรมีมาตรการกำกับดูแล และร่วมกับนักศึกษาในการทำข้อตกลง และแผนการดำเนินงานเพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรตรงกับความต้องการของผู้สนใจเข้าศึกษาในหลักสูตร และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำในยุคไทยแลนด์ 4.0 และการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์ของแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเห็นควรมีการสอดแทรกเนื้อหาด้านคอมพิวเตอร์ และนวัตกรรมทางการศึกษาสมัยใหม่ อาทิ เทคโนโลยีเสมือนจริง, Augmented Reality, Google Classroom, Cloud Computing และการสร้างแอปพลิเคชันเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน และการวิจัยของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อหน้าที่การงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาของหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ควรมีการวิจัยเพื่อเทียบเคียงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชกับสถาบันอื่นๆ เพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตร และนำมาปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรให้เกิดความทัดเทียม หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ชื่อเรื่อง การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
 ชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ
 ปีที่แล้วเสร็จ 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และ (2) ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ในปีการศึกษา 2554 - 2558 ครอบคลุม (1) นักศึกษา จำนวน 213 คน (2) มหาบัณฑิต จำนวน 141 คน (3) ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 102 คน (4) อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 4 คน และ (5) ผู้ทรงคุณวุฒิทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 7 คน รวมจำนวน 467 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาสำหรับนักศึกษา มหาบัณฑิต ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต และอาจารย์ประจำหลักสูตร รวม 4 ฉบับ และ (2) ร่างหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ประกอบการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการประเมินหลักสูตรจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นสูงสุดในประเด็นต่างๆ คือ (1.1) นักศึกษาประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาโดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผ่านเกณฑ์ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านรายละเอียดของหลักสูตร นักศึกษามีความคิดเห็นว่าสูงที่สุดในเรื่องการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ว่าเนื้อหาสาระช่วยเสริมการเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ ด้านกระบวนการเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นว่าสูงที่สุดในเรื่องการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวก และด้านการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ นักศึกษามีความคิดเห็นว่าสูงที่สุดในเรื่องด้านความรู้ที่รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ (1.2) มหาบัณฑิตประเมินหลักสูตรโดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผ่านเกณฑ์ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านรายละเอียดของหลักสูตร คือ ชื่อหลักสูตรตรงความต้องการของท่าน ด้านกระบวนการเรียนการสอน คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และมหาบัณฑิตใน e - Learning เป็นไปตามแผนที่กำหนด และด้านการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (1.3) ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของมหาบัณฑิต คือ มีวินัย มีความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษา สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างดี มีความรับผิดชอบต่อองค์กร สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และมีความสามารถในการศึกษาด้วยตนเองได้ และร้อยละ 82.35 จะแนะนำสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานหรือบุคคลรู้จักมาเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และ (1.4) อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีต่อหลักสูตร พบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายทางการศึกษา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน และ หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และ (2) ผลการปรับปรุงหลักสูตร พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าสามารถคงสาระสำคัญส่วนใหญ่ของรายละเอียดหลักสูตรไว้เช่นเดิม และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ ควรเพิ่มกิจกรรมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และการผลิตนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ๆ ควรเพิ่มการให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และควรให้ความรู้และทักษะเพิ่มเติมในการเขียนโครงร่างการเขียนรายงานแก่นักศึกษา

คำสำคัญ การประเมินหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตร เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

Research title: The Evaluation and Improvement of Master of Education Program in Educational Technology and Communications
Researcher: Associate Professor Dr. Taweewat Watthanakuljaroen
Year: 2017

Abstract

The purposes of this research was (1) to evaluate the Master of Education Program in Educational Technology and Communications; and (2) to improve the Master of Education Program in Educational Technology and Communications

The research sample was stakeholders in Master of Education Program in Educational Technology and Communications; which was 213 students, 141 graduate students, 102 commander/employers of graduate students, 4 full-time lecturers, and 5 experts in the field of Educational Technology and Communications. The research instruments was 1) questionnaire about opinions towards the program and 2) the draft of program. Statistics used for data analysis was percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

Research findings revealed that (1) the evaluation of opinions towards Master of Education Program in Educational Technology and Communications from the stakeholders was at the highest level on the following issues: (1.1) The subject of technology and communication in education at the overall level passed the criteria. When specific aspects, it was found that the criteria was at the high level for all three aspects. Students had the highest opinions on the seminar via e-Learning that the contents help to learn from the printed media. Instructional process aspect: students had the highest opinions that communicating with faculty was convenient; and the development of the characteristics of the desired Master. Students had the highest opinions on the knowledge gained from the study can be used in the work. (1.2) The graduate students toward the evaluation criteria was at the highest level. When specific aspects, it was found that their opinions were at the high level for all aspects. The details of the course was the name of the course. The teaching process was to interact with teachers and masters in e-Learning according to the plan. (1.3) Commander/Employers of graduate students had the opinions on the characteristics: discipline with knowledge in the field of study and can bring knowledge to work well, responsible for the organization, can work with others as well, ability to used information and communication technologies and 82.35% of commander / employers recommend to support staff to study at Sukhothai Thammathirat Open University and; (1.4) in the aspect of the program, full-time lecturers had opinions that the program was consistent with the policies and laws of education. The objectives of the course was clear and the program was consistent with the needs of the society and (2) the results of the program improvement show that the experts was of the opinions that the majority of the program details was retained. There should be more exchanges of experiences in research of educational technology and communications; and educational innovative production. It should be added regularly to the student's thesis / independent study and follow up. It should provide additional knowledge and skills in proposal; and writing reports.

Key words: Program evaluation, Program improvement, Educational Technology and Communications

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้เป็นรายงานการวิจัยเรื่อง “การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา” ผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่ให้ทุนสนับสนุนงบประมาณในครั้งนี้

การวิจัยนี้เกิดขึ้นจากความคิดของผู้วิจัยที่ประสงค์จะประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาจากเดิมที่เปิดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2554 ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเป็นประชาคมอาเซียน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2579) นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาล ตลอดจนสภาพสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม และการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในครั้งนี้เป็นการดำเนินการเพื่อให้หลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

การวิจัยนี้สำเร็จขึ้นได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักศึกษา มหาบัณฑิต ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต และอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่ให้ความร่วมมือในกระบวนการวิจัยนี้มาด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังว่าผลที่ได้จากการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาให้สามารถถ่ายทอดความรู้ และผลิตมหาบัณฑิตทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาออกไปรับใช้ประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ



รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ

ผู้วิจัย

ตุลาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ซ
สารบัญ.....	ณ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	7
แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	13
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ระยะที่ 1 การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและ สื่อสารการศึกษา	32
ระยะที่ 2 การปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและ สื่อสารการศึกษา	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	40
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	81
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
สรุปการวิจัย	84
อภิปรายผล	92
ข้อเสนอแนะ	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	100
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม.....	103
ค แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	105
ง หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2559	125
ประวัติผู้วิจัย	177

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	41
ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตรโดยภาพรวม.....	43
ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตร	43
ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประมวลสาระ.....	44
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแนวการศึกษา	45
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแผนกิจกรรม.....	46
ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)	47
ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ	48
ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวม.....	49
ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม.....	49
ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)	50
ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ.....	52
ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการให้บริการของมหาวิทยาลัย.....	53
ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการวัดและประเมินผล.....	54
ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึง ประสงค์ และด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้.....	55
ตารางที่ 4.16 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57
ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตรโดยภาพรวม.....	59
ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตร.....	59
ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อประมวลสาระ.....	60
ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแนวการศึกษา....	61
ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแผนกิจกรรม.....	62
ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning).....	62
ตารางที่ 4.23 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ.....	63
ตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวม.....	64
ตารางที่ 4.25 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม.....	65
ตารางที่ 4.26 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)	66
ตารางที่ 4.27 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.28 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตต่อการให้บริการของมหาวิทยาลัย.....	68
ตารางที่ 4.29 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการวัดและประเมินผล.....	69
ตารางที่ 4.30 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึง ประสงค์ และด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้.....	69
ตารางที่ 4.31 ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต ที่ตอบแบบสอบถาม.....	71
ตารางที่ 4.32 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.....	72
ตารางที่ 4.33 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อความรู้และทักษะในการทำงาน ของมหาบัณฑิต.....	76
ตารางที่ 4.34 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการแนะนำสนับสนุนให้ บุคลากรในหน่วยงานหรือบุคคลรู้จักมาเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.....	76
ตารางที่ 4.35 ตารางที่ 4.35 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม.....	77
ตารางที่ 4.36 ความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อ หลักสูตร.....	78
ตารางที่ 4.37 ความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อการ บริหารหลักสูตร.....	79
ตารางที่ 4.38 ความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อ กระบวนการจัดการเรียนการสอน: การสัมมนาเสริม / สัมมนาเข้ม.....	80

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 การปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับหรือทุก 5 ปี.....	18
ภาพที่ 2.2 การปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย.....	19

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพชั้นสูงในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีที่มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ความชำนาญในด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา แก่สถาบันทางการศึกษาและองค์กรต่างๆ เพื่อให้สถาบันการศึกษาและองค์กรสามารถจัดระบบ ผลิต และใช้เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันและองค์กรนั้นๆ ทั้งนี้ โดยมีความเชื่อว่าผู้ที่เป็่นนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หากมีวุฒิภาวะ มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างดีแล้ว จะทำให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการศึกษาในระบบทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชนั้นเอื้อประโยชน์ต่อผู้ศึกษาโดยไม่จำเป็นต้องละทิ้งหน้าที่ หรือราชการเพื่อการศึกษา แต่บุคลากรดังกล่าวยังสามารถเพิ่มพูนความรู้และวิทยฐานะของตนเองได้ และที่สำคัญ คือ บุคลากรเหล่านี้สามารถนำวิชาการและวิชาชีพไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องรอให้สำเร็จการศึกษา ซึ่งถือว่าการพัฒนางานในหน้าที่หรือการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการศึกษาอีกด้วย

ทั้งนี้ โดยมีความเชื่อว่าผู้ที่เป็่นนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หากมีวุฒิภาวะ มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างดีแล้ว จะทำให้เขาสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการศึกษาในระบบทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชนั้นเอื้อประโยชน์ต่อผู้ศึกษาโดยไม่จำเป็นต้องละทิ้งหน้าที่ หรือราชการเพื่อการศึกษา แต่บุคลากรดังกล่าวยังสามารถเพิ่มพูนความรู้และวิทยฐานะของตนเองได้ และที่สำคัญคือ บุคลากรเหล่านี้สามารถนำวิชาการและวิชาชีพไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ทันทีโดยไม่ต้องรอให้สำเร็จการศึกษา ซึ่งถือว่าการพัฒนางานในหน้าที่หรือการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการศึกษาอีกด้วย

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์จึงเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานให้เพียงพอับความต้องการและตอบสนองต่อการปฏิบัติเชิงนโยบายระดับชาติ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้นั้น จำเป็นต้องมีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของสังคมให้ได้มากที่สุด ดังนั้น หลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นต่อการ

จัดการศึกษาทุกระดับชั้น เนื่องจากหลักสูตรเป็นข้อกำหนดที่ระบุผลประสพการณ์ที่กำหนดไว้ของหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถ เจตคติ และทักษะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (สมคิด พรหมจ้อย, 2545, น 19)

การดำเนินการที่สำคัญประการหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คือ การประเมินและการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในทุกภาคส่วนให้ได้มากที่สุด โดยการประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของหลักสูตร การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนรู้อาจมีผลการดำเนินงานตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพตามที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งค้นหาข้อบกพร่องและปัญหาอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาให้หลักสูตรมีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม (พิสนุ พงศ์ศรี, 2550, น. 135)

การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรจึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ต้องมีการประเมินเมื่อมีการจัดการเรียนการสอนครบ 5 ปี ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินจะมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการนำมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายของฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ให้เป็นผู้มีคุณลักษณะ ดังนี้ (1) มีความรู้ความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการจัดระบบและออกแบบระบบทางการศึกษา (2) มีความรู้ความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (3) มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์หลักการ ความรู้ และประสบการณ์ในการเป็นผู้นำทางการบริหาร วิชาการ และบริการทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (4) มีความสามารถในการสร้าง เผยแพร่ และประยุกต์ใช้งานวิจัย และนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาร่วมสมัย อีกทั้งสามารถสื่อสารและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และ (5) สร้างนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีทักษะทางการคิด มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โดยดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบการสอนทางไกล นักศึกษาเรียนด้วยตนเองจากประมวลสาระ ปฏิบัติกิจกรรมในแนวทางการศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการสัมมนาเสริมและสัมมนาเข้มตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งมีรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ทั้งแบบเผชิญหน้า และแบบผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้ครบถ้วนแต่

ละภาคเรียนแล้วนักศึกษาจะเข้าสอบตามกำหนดการสอบของมหาวิทยาลัยที่กำหนด (สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, 2558, น. 4-5)

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554 เริ่มใช้มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 เป็นต้นมา ซึ่งในปีการศึกษา 2558 หลักสูตรจะมีการจัดการเรียนการสอนครบ 5 ปี ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งกำหนดให้มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก 5 ปี ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเป็นประชาคมอาเซียน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2579) นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาล ตลอดจนสภาพสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม และการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์จึงเห็นสมควรประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับหลักสูตรให้เหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว แนวทางการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้จึงเน้นที่การศึกษาจากเอกสารหลักสูตรที่ประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา และพิจารณาจากส่วนที่เป็นกระบวนการของการนำหลักสูตรไปใช้ที่ครอบคลุมการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เป็นต้น โดยนำข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ประกอบด้วย นักศึกษา มหาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ มาวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจคุณค่าของหลักสูตร และดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้มีเนื้อหา และการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และสามารถผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของสังคมไทยต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

2.1 เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

2.2 เพื่อปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluative Research) เพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ที่เปิดสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ถึงปีการศึกษา 2558 มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ในปีการศึกษา 2554 - 2558 ครอบคลุม (1) นักศึกษา จำนวน 295 คน (2) มหาบัณฑิต จำนวน 215 คน (3) ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 215 คน และ (4) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 736 คน

3.2 ขอบเขตเนื้อหาในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้มีเนื้อหาในการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร ครอบคลุม 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ (1) ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร (2) กระบวนการใช้หลักสูตร และ (3) ผลการใช้หลักสูตร

3.3 ระยะเวลาที่ใช้เก็บข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

3.3.1 ระยะที่ 1 การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาโดยการสอบถามความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ครอบคลุม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร ได้แก่ (1) นักศึกษา จำนวน 295 คน (2) มหาบัณฑิต จำนวน 215 คน (3) ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 215 คน และ (4) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 4 คน

3.3.2 ระยะที่ 2 การปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

3.4 สถานที่ทำการวิจัย คือ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4. นิยามศัพท์

4.1 การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตร โดยเทียบกับเกณฑ์

4.2 ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร หมายถึง ปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในระบบการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ รายละเอียดของหลักสูตร ประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา แผนกิจกรรม การสัมมนา เสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) และแหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ

4.3 กระบวนการใช้หลักสูตร หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ ซึ่งในที่นี้เน้นในเรื่อง กระบวนการจัดการเรียนการสอนในระบบทางไกล อันประกอบด้วย การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ การให้บริการของมหาวิทยาลัย และการวัดและประเมินผล

4.4 ผลการใช้หลักสูตร หมายถึง ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาตามหลักสูตร เป็นการพิจารณาในด้านจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา การนำความรู้ไปใช้และความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของบัณฑิต มสธ.

4.5 การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การแก้ไขหลักสูตรบางส่วนที่กำลังใช้อยู่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรที่ปรับปรุง ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาแต่ละชุดวิชา กระบวนการเรียนการสอน กลุ่มผู้เรียน กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งนักศึกษา บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5.2 ได้หลักสูตรที่ได้รับการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

1.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

1.2 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

1.3 ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร

1.4 ข้อควรคำนึงในการประเมินหลักสูตร

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

2.1 แนวทางการปรับปรุงหลักสูตร

2.2 ขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตร

2.3 การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

2.4 หน้าที่ของคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

2.5 หน้าที่ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

3. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

3.1 สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

3.2 ผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

3.3 ประสิทธิภาพและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3.4 ระบบการจัดการศึกษา

3.5 หลักสูตร

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

การศึกษาวรรณกรรมเกี่ยวกับหลักสูตร ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมครอบคลุม (1) ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร (2) ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร และ (3) ข้อควรคำนึงในการประเมินหลักสูตร

1.1 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

พิสนุ พงศ์รี (2550, น. 135 – 136) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรมีบทบาทสำคัญในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรหลายประการ โดยการประเมินหลักสูตรมีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ทราบความจำเป็นและความต้องการของประชากรเป้าหมายของหลักสูตร เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมและผู้เรียน

2. ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แผนงาน กิจกรรม และหลักสูตรให้เหมาะสมก่อนนำไปปฏิบัติ เพื่อลดโอกาสเสี่ยง อุปสรรค ที่จะทำให้หลักสูตรล้มเหลว

3. การประเมินตัวหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น จะทำให้ทราบความเหมาะสมของตัวหลักสูตร ที่ได้พัฒนาขึ้น ว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ควรจะปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์ที่พัฒนาขึ้น

4. การประเมินความก้าวหน้าของการนำหลักสูตรไปใช้ ทำให้ผู้รับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรทราบจุดเด่น จุดด้อยของการบริหารหลักสูตร การพัฒนาบุคลากร กิจกรรมการเรียน การพัฒนาสื่อ การใช้สื่อการเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรให้เกิดผลครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

5. การประเมินความสำเร็จของหลักสูตร จะทำให้ทราบว่า การใช้หลักสูตรได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพียงใด ผู้สำเร็จการศึกษานำความรู้ไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด คุ่มค่าหรือไม่ ควรจะปรับปรุงและพัฒนาส่วนใด เพื่อเป็นการลดโอกาสการสูญเปล่าอีกทางหนึ่ง

6. การประเมินหลักสูตรจะทำให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตรทราบจุดอ่อนของหลักสูตร จะเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นรวมทั้งหากผู้รับผิดชอบมองเห็นความสำเร็จในการนำหลักสูตรไปใช้ ก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจหรือสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป

1.2 ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร

นักวิชาการหลายท่าน กล่าวถึงขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร สรุปได้ดังนี้ (บุญศรี พรหมมา พันธุ์, 2551 สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์, 2543 และ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, 2549)

1. วิเคราะห์หลักสูตรที่มุ่งประเมิน คือ ทำความรู้จักกับหลักสูตรที่จะประเมินใน ทุกๆ ด้าน ซึ่งทำให้มองเห็นกรอบแนวทางในการประเมินหลักสูตร เมื่อพบจุดเด่น – จุดด้อย หรือความสำเร็จ ความล้มเหลวของหลักสูตร นักประเมินจะสามารถอธิบายเหตุผล หรือสาเหตุได้อย่างคมชัดยิ่งขึ้น โดยวิเคราะห์ความสำเร็จและความล้มเหลวกับสภาพการดำเนินงานหลักสูตร

2. กำหนดหลักการและเหตุผลของการประเมินหลักสูตร ในขั้นตอนนี้ต้องกล่าวถึงความ เป็นมาของหลักสูตร ตลอดจนความจำเป็นและความสำคัญของการประเมินหลักสูตร รวมถึงผลดีของ การประเมินผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นถ้าไม่ได้ทำการประเมินหลักสูตร เป็นส่วนที่นำไปสู่การค้นคว้า เกี่ยวกับเหตุผลและความเป็นมาของหลักสูตรที่จะประเมินว่าทำไมต้องมีการประเมิน

3. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อเป็นกรอบหรือทิศทางให้ทราบว่าการประเมิน ครั้งนี้มุ่งประเมินในด้านในบ้าง ซึ่งจะเป็นการควบคุมทิศทางการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด

4. กำหนดขอบเขตในการประเมิน ซึ่งอาจระบุ3 เรื่อง คือประเด็นในการ ประเมินหลักสูตร ประชากร กลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูล และช่วงเวลาในการประเมินหลักสูตร

5. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี แนวทางในการประเมิน แบบจำลองการประเมิน รูปแบบต่างๆ เพื่อ ใช้เป็นกรอบความคิดในการประเมินหลักสูตร ตลอดจนศึกษากรณีตัวอย่างที่ทำการประเมินหลักสูตร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ทำให้เห็นแนวทางในการดำเนินงานประเมินได้ชัดเจนมากขึ้น

6. ออกแบบการประเมินเป็นการกำหนดกรอบแนวทางการประเมิน โดย ออกแบบ 3 เรื่องที่ สำคัญ คือ การออกแบบการวัดตัวแปร การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง และออกแบบการ วิเคราะห์ ข้อมูล

7. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหรือยัง จะ ใช้เครื่องมือที่มีอยู่แล้ว หรือจะต้องสร้างขึ้นใหม่ถ้าสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะต้องสร้างให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การประเมินและมีการตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปใช้จริง เช่น ดัชนีความตรง ความเที่ยง ความยาก ฯลฯ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินอาจจะเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบ เป็นต้น

8. เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้จะนำไปสู่ความชัดเจนในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ จะ ทำให้ทราบว่าอะไรคือแหล่งข้อมูลที่ต้องการ จะต้องเก็บข้อมูลที่ไหน เมื่อไร จากใคร เวลาใด และจะ ใช้เทคนิคใดในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงจะได้รับความร่วมมือที่ดีเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดสมบูรณ์ และถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ผู้ประเมินไม่จำเป็นต้องอาศัยวิธีการใด วิธีการหนึ่งเท่านั้น ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลอาจจะเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธีได้แก่การวิเคราะห์ผลงาน การ

สอบถาม การสัมภาษณ์ การทดสอบความสามารถในการปฏิบัติงาน การประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง การใช้สถานการณ์จำลอง การอภิปราย การสังเกต เป็นต้น

9. วิเคราะห์ข้อมูล กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลปกติจะไม่ใช่วิธีการที่ยุ่งยากซับซ้อนมากนัก อาจใช้วิธีการทางสถิติบ้างตามความจำเป็น ถ้าเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถนำมาวิเคราะห์โดยสถิติต่างๆ การแจกแจงความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น ส่วนข้อมูลที่ไม่ใช่ปริมาณ สามารถวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลกับเกณฑ์

10. รายงานผลการประเมิน เป้าหมายของการประเมินหลักสูตร คือ การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการวินิจฉัย สั่งการ หรือตัดสินใจในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร รายงานการประเมินสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือรายงานสรุปสำหรับผู้บริหารซึ่งควรสั้นกระชับรัดกุมเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ โดยประกอบด้วยส่วนที่เป็นวัตถุประสงค์ ผลการประเมิน และข้อเสนอแนะ ส่วนรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์จะมีรายละเอียดที่ชัดเจนครอบคลุมรายละเอียดทั้งหมด

พิสนุ พองศรี (2555, น. 137-141) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรมีขั้นตอนสำคัญๆ จำนวน 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร

ในขั้นตอนนี้ผู้ประเมินต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร ทั้งตัวหลักสูตร และเอกสารประกอบอื่นๆ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบรายละเอียดได้มากที่สุด ในการวิเคราะห์อาจจะทำตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

- 1.1 หลักสูตรมีความเป็นมาอย่างไร ใครทำ ทำไมจึงต้องทำหลักสูตรนี้ ทำแล้วได้อะไร
- 1.2 ลักษณะของหลักสูตรเป็นหลักสูตรประเภทใด เช่น หลักสูตรต่อเนื่อง หรือหลักสูตรพิเศษ เป็นต้น
- 1.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตรคืออะไร ชัดเจน ปฏิบัติ ประเมินได้หรือไม่
- 1.4 รูปแบบการบริหารหลักสูตรเป็นอย่างไร มีบุคลากร หรือองค์การที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีใครบ้าง เกี่ยวข้องอย่างไร
- 1.5 ทรัพยากรหรือปัจจัยของหลักสูตรมีอะไรบ้าง ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ
- 1.6 มีโครงสร้างกิจกรรม เนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนการสอนอย่างไร มีการวัดและประเมินผลอย่างไรบ้าง
- 1.7 มีการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินผลสำเร็จของหลักสูตรหรือไม่ ถ้ามีเกณฑ์เหล่านั้นคืออะไร

1.8 หลักสูตรมีความเหมาะสมเพียงใดในเรื่องความชัดเจนของเป้าหมาย ผลงาน และความเป็นไปได้ของหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การศึกษารูปแบบหรือแนวทางการประเมิน

รูปแบบการประเมินหลักสูตรสามารถนำรูปแบบต่างๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสมเพื่อประเมิน ที่ผ่านมามีส่วนมากมักจะใช้รูปแบบชิปปี้ ทั้งโดยผู้ประเมินทั่วไปและนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีข้อดี คือ จะเป็นการประเมินที่ครอบคลุมตั้งแต่ก่อนใช้หลักสูตร จนกระทั่งใช้หลักสูตรเสร็จสิ้นแล้ว นอกจากนี้ ยังใช้รูปแบบของสเตกบัง อย่างไรก็ตาม การใช้รูปแบบใดหรือปรับคิรูปแบบขึ้นเอง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความต้องการสารสนเทศไปใช้เป็นสำคัญ

ขั้นที่ 3 การกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมิน

วัตถุประสงค์หรือประเด็นที่มุ่งประเมินพิจารณาได้จากแหล่งสำคัญต่างๆ เช่น

- 3.1 ข้อมูลรายละเอียดจากการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรในข้อ 1
- 3.2 จากแนวทางการวัดและประเมินผลที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- 3.3 รูปแบบ แนวทางการประเมิน สามารถนำมาเป็นประเด็นการประเมินได้
- 3.4 จากความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งถ้าเป็นประเด็นสำคัญ และไม่ซ้ำซ้อนหรือเป็นตัวซ้ำซ้อนย่อยของประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้แล้วก็นำมา กำหนดเป็นประเด็นการประเมินได้
- 3.5 จากประสบการณ์ของผู้ประเมิน ผู้ประเมินที่มีประสบการณ์สามารถกำหนด ประเด็นการประเมินได้เอง ถ้าไม่แน่ใจก็อาจนำเสนอผู้เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาได้

ขั้นที่ 4 การกำหนดขอบเขตการประเมิน

การประเมินหลักสูตรอาจจะประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ประเมินระหว่างใช้หลักสูตรและ ประเมินหลังจากใช้เสร็จสิ้นแล้ว หรือหลายช่วงเวลารวมกันได้ ซึ่งขั้นตอนนี้จะสอดคล้องกับขั้นตอนที่ 3 ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ต้องการใช้ผลการประเมิน โดยแต่ละช่วงเวลามีสาระโดยสรุปดังนี้

4.1 การประเมินหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฉบับร่าง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของหลักสูตรในการนำไปใช้ รวมทั้งตรวจสอบโอกาสที่หลักสูตรนั้นจะประสบความสำเร็จ ซึ่งถ้ามีองค์ประกอบที่ดีก็ย่อมมีโอกาส สำเร็จสูง เสมือนว่าหลักสูตรนั้นได้บรรลุผลสำเร็จไปแล้วครั้งหนึ่ง

การประเมินเพื่อหาข้อสรุปสำหรับการตัดสินใจเลือกหลักสูตรนี้ ส่วนใหญ่เรียกว่า “การวิเคราะห์หลักสูตร หรือการศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตร” การประเมินในขั้นนี้จะเน้นการ พิจารณาใน 3 เรื่องใหญ่ๆ คือ

4.2 ความหมายของหลักสูตร เป็นการตรวจสอบขั้นต้น เพื่อกำหนดปัญหา ความจำเป็น และเหตุผลที่สำคัญในการจัดทำหลักสูตร โดยพิจารณาเรื่องต่างๆ เช่น ความเป็นไปได้ทางเทคนิควิชาการ ความพร้อมทางการบริหารหลักสูตรนั้นให้ลุล่วงไปด้วยดีตามเป้าหมาย และความพร้อมในการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร ความเป็นไปได้ในด้านการเงิน กำลังคน วัสดุและการจัดการ เป็นต้น

4.3 การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการดำเนินการตามหลักสูตร โดยทั่วไปพิจารณาจากอัตราค่าใช้จ่ายกับผลประโยชน์ตอบแทน (Benefit Cost Ratio) วิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break Even Analysis) หรือพิจารณาจากการวิเคราะห์ต้นทุนและประสิทธิผลในการดำเนินงานสำหรับด้านการศึกษา การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการดำเนินงานจัดออกมาในรูปของหน่วยเงินทำได้ยาก

4.4 การศึกษาและคาดคะเนถึงประโยชน์ หรือสิ่งที่อาจเกิดตามมาจากการดำเนินงานตามหลักสูตร เป็นการศึกษาเชิงคาดคะเนหรือปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในการริเริ่มทำหลักสูตรและในขณะดำเนินการใช้หลักสูตร การศึกษาเชิงคาดคะเนถึงผลที่จะตามมาจากการนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่ค่อยแพร่หลาย แต่จะเป็นสิ่งที่มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

4.5 การประเมินหลักสูตรระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำหลักสูตรที่วางแผนไว้ไปใช้จริง โดยพิจารณาตรวจสอบในด้านระบบการบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สำหรับระบบการบริหารหลักสูตร เช่น การวางแผนการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมของบุคลากรก่อนใช้หลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรเพิ่มเติมระหว่างใช้หลักสูตร การจัดหาทรัพยากร การจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดการในชั้นเรียน ประสิทธิภาพในการสอน และการนิเทศกำกับดูแล เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงจุดเด่น จุดด้อย มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง การดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดกิจกรรมหรือไม่ทำให้เกิดสิ่งเหล่านั้น การประเมินระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตรนั้นพยายามตอบคำถามว่าทำไมจึงเกิดปัญหาอุปสรรค อะไร จะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ การประเมินระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตรจึงมีบทบาทในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้มากขึ้น

4.6 การประเมินหลักสูตรหลังจากการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อตอบคำถามว่าหลักสูตรประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลจากการใช้หลักสูตรบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ การประเมินในลักษณะนี้เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ คือ ประเมินองค์ประกอบด้านต่างๆ ได้แก่ เอกสารหลักสูตร วัสดุหลักสูตร เอกสาร ตำรา คู่มือครู แบบเรียน แบบฝึกหัด บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ผู้บริหาร ครู นักเรียน ศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญ สภาพการใช้หลักสูตร การบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอน การนิเทศกำกับดูแล

การประเมินการเรียนการสอน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการประเมินหลักการใช้หลักสูตรจะครอบคลุมในหัวข้อ การประเมินก่อนใช้และระหว่างใช้หลักสูตรด้วย

ขั้นที่ 5 การพัฒนาตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์ และค่าน้ำหนัก

ตัวชี้วัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการประเมินสิ่งต่างๆ การประเมินหลักสูตรก็เช่นเดียวกัน ผู้ประเมินจะต้องพัฒนาตัวชี้วัดขึ้นตามวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมินให้ครอบคลุม หรือเป็นตัวแทนของประเด็นการประเมินได้ ก่อนจะกำหนดเกณฑ์ในการประเมินของแต่ละตัวชี้วัด ซึ่งการประเมินหลักสูตรอาจใช้เกณฑ์มาตรฐานที่ได้รับการยอมรับกันทั่วไป หรือกำหนดขึ้นใหม่โดยอาจยึดแนวทางตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมาใช้ได้บ้าง หรือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดขึ้น โดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น การประชุม สัมภาษณ์ หรือสอบถามตามความเหมาะสม

นอกจากจะกำหนดเกณฑ์ของแต่ละตัวชี้วัดแล้ว ยังอาจกำหนดเกณฑ์ของประเด็นการประเมิน และเกณฑ์โดยภาพรวมของทั้งหลักสูตร โดยแต่ละตัวชี้วัดและประเด็นการประเมินจะมีค่าน้ำหนักต่างกันไปตามความสำคัญ ในการกำหนดน้ำหนักค่อนข้างจะเป็นอัตวิสัยสูง ถ้ากำหนดเพื่อให้การประเมินมีความละเอียดมากขึ้น ควรจะได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และการนำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

ขั้นที่ 6 การออกแบบการประเมินหรือกำหนดกรอบแนวคิด

ในขั้นตอนนี้ นำผลจากข้อ 1-5 มาออกแบบการประเมินหรือกำหนดกรอบแนวคิด เพื่อเป็นแนวทางโดยสรุปที่จะดำเนินการต่อไป ทั้งประเด็นการประเมิน ตัวชี้วัด ผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เกณฑ์การประเมิน และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้เสนอตัวอย่างไว้ตัวในตารางที่ 1.2 โดยอาจมีการปรับสาระสำคัญในตารางได้ตามความเหมาะสม

ขั้นที่ 7 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล

ในขั้นตอนนี้จะต่อเนื่องมาจากขั้นตอนนี้ก่อนหน้านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวชี้วัดต่างๆ ที่ได้พัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 5 และนำมาสรุปลงในกรอบแนวคิดตามขั้นตอนที่ 6 เครื่องมือที่ใช้จะมีกี่ประเภท จำนวนมากน้อยเท่าไรขึ้นอยู่กับตัวชี้วัดที่สำคัญ โดยจะต้องตอบคำถามตามตัวชี้วัดทุกตัวได้ชัดเจน

โดยสรุป การประเมินหลักสูตรมี 7 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร (2) การศึกษารูปแบบหรือแนวทางการประเมิน (3) การกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมิน (4) การกำหนดขอบเขตการประเมิน (5) การพัฒนาตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์ และค่าน้ำหนัก (6) การออกแบบการประเมินหรือกำหนดกรอบแนวคิด และ (7) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล

1.3 ข้อควรคำนึงในการประเมินหลักสูตร

พิสนุ พงศ์รี (2555, น. 137-141) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรมีข้อคำนึงที่สำคัญๆ จำนวน 5 ประเด็น ดังนี้

1. การประเมินหลักสูตรจะต้องกำหนดลงไปอย่างชัดเจนว่าจะประเมินอะไรให้แน่นอน
2. การหาข้อมูลเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับการประเมินหลักสูตร
3. การรวบรวมข้อมูลมาเพื่อกำหนดเกณฑ์และกำหนดเครื่องมือในการประเมินจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ
4. การวิเคราะห์ผลการประเมินจะต้องกระทำอย่างระมัดระวังและมีความเที่ยงตรง เพื่อที่จะนำผลการวิเคราะห์นั้นไปเสนอคณะกรรมการพิจารณา
5. พิจารณาจากการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2552 เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา

การปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีรายละเอียดในการนำเสนอ 5 ประเด็น ได้แก่ (1) แนวทางการปรับปรุงหลักสูตร (2) ขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตร (3) การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร (4) หน้าที่ของคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร และ (5) หน้าที่ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2558, น. 26 - 34)

2.1 แนวทางการปรับปรุงหลักสูตร

แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. **การปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับ** เป็นการปรับปรุงสาระสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ ชื่อหลักสูตร แขนงวิชา วิชาเอก ชื่อปริญญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา ระบบการศึกษา โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระสำคัญในหมวดวิชาเฉพาะ การปรับปรุงสาระสำคัญของหลักสูตรดังกล่าวต้องจัดทำร่างหลักสูตรที่มีหัวข้อและรายละเอียดตามแบบ มคอ.2 และจัดทำตาราง

เปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่เสนอ สภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย และ สกอ. ตามลำดับ โดยระบุเหตุผลในการปรับปรุงหลักสูตร และปีการศึกษาที่เริ่มใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงด้วย การปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับควรดำเนินการในรูปของคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

2. การปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย เป็นการปรับปรุงในระดับชุดวิชา เช่น การปรับปรุงรหัสชุดวิชา ชื่อชุดวิชา วัตถุประสงค์และคำอธิบายชุดวิชา การเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงชุดวิชาในหมวดวิชาต่างๆ โดยไม่กระทบโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระในหมวดวิชาเฉพาะ การปรับปรุงหลักสูตรลักษณะนี้อาจไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรก็ได้ แต่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรต้องเสนอการปรับปรุงหลักสูตร ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง เหตุผลที่ปรับปรุง และปีการศึกษาที่เริ่มใช้หลักสูตรปรับปรุงเสนอสาขาวิชาเพื่อเสนอสภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย และ สกอ. ตามลำดับ

2.2 ขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตร

การปรับปรุงหลักสูตรมีขั้นตอนการดำเนินการ แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับหรือปรับปรุงทุก 5 ปี

1.1 สาขาวิชาสำรวจหลักสูตรที่อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง

1.2 สาขาวิชาจัดหลักสูตรเข้าแผนปฏิบัติการประจำปีของมหาวิทยาลัยโดย

ดำเนินการผ่านกองแผนงาน

1.3 เมื่อหลักสูตรต่างๆ ได้รับความเห็นชอบให้บรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีแล้วให้สาขาวิชาดำเนินการ ดังนี้

1.3.1 พิจารณาสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและคณาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเพื่อปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

1.3.2 ประสานงานกับสำนักวิชาการเพื่อขอรายชื่อผู้แทนสำนักวิชาการ (บุคลากรจากฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน) ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

1.3.3 เสนอรายชื่อคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

1.4 คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำร่างหลักสูตรตามแบบ มคอ. 2 จนกว่าการจัดทำร่างหลักสูตรจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้สาขาวิชาอาจเสนอสภาวิชาการพิจารณาแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ซึ่งไม่ใช่บุคคลในคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร จำนวนไม่เกิน 5 คน เป็นผู้วิพากษ์หลักสูตร หรืออาจใช้วิธีจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร

1.5 เมื่อจัดทำร่างหลักสูตรเรียบร้อยแล้วให้มีการพิจารณาลั่นกรองหลักสูตร โดยดำเนินการ ดังนี้

1.5.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี ให้ประธาน หรือ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรเสนอร่างหลักสูตรต่อคณะกรรมการประจำ สาขาวิชา ทั้งนี้อาจเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำสาขาวิชาเพื่อพิจารณาด้วยก็ได้

1.5.2 หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้ประธาน หรือกรรมการและ เลขานุการคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรเสนอร่างหลักสูตรต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำ สาขาวิชา คณะกรรมการประจำสาขาวิชา ทั้งนี้อาจเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำสาขาวิชาเพื่อ พิจารณาด้วยก็ได้

1.6 สาขาวิชาส่งร่างหลักสูตรพร้อมทั้งรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียด หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับนั้นๆ ให้ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์และความสอดคล้องภายในหลักสูตรก่อนเสนอสภาวิชาการเพื่อ พิจารณา (มติสภาวิชาการครั้งที่ 33/2530 วันที่ 3 กันยายน 2530)

1.7 สาขาวิชาเสนอร่างหลักสูตรที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของสำนักวิชาการ เรียบร้อยแล้วต่อ สภาวิชาการ หากสภาวิชาการมีมติให้แก้ไขปรับปรุงให้คณะกรรมการปรับปรุง หลักสูตรแก้ไขปรับปรุงร่างหลักสูตรตามมติสภาวิชาการ

1.8 เมื่อสภาวิชาการให้ความเห็นชอบร่างหลักสูตรดังกล่าวแล้ว สาขาวิชาจัดทำ หนังสือ พร้อมทั้งแนบเอกสารให้ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ เพื่อดำเนินการต่อไป ได้แก่

1.8.1 ร่างหลักสูตร

1.8.2 แผ่นซีดีที่บันทึกข้อมูลร่างหลักสูตร พร้อมรายชื่ออาจารย์ผู้ชี้แจง ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย

1.9 ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการตรวจสอบความเรียบร้อยของ ร่างหลักสูตร และสรุปรายละเอียดเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา พร้อมทั้งแนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.10 กรณีที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรโดยมีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ให้ สาขาวิชาพิจารณาดำเนินการปรับแก้ไขหลักสูตรให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับจากวันประชุมสภา มหาวิทยาลัย แล้วส่งหลักสูตรให้สำนักวิชาการเพื่อเสนอ สกอ. โดยด่วน

1.11 ฝ่ายเลขานุการสภามหาวิทยาลัยส่งรายงานการประชุม (เฉพาะวาระที่ เกี่ยวกับการอนุมัติหลักสูตร) ที่ยังไม่ได้รับรองให้สำนักวิชาการภายใน 15 วัน นับจากวันประชุมสภา มหาวิทยาลัยเพื่อจัดส่งให้ สกอ. พร้อมหลักสูตรได้ทันภายในเวลาที่กำหนด (ภายใน 30 วันนับจาก สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร) และเมื่อสภามหาวิทยาลัยรับรองรายงานการประชุมแล้ว ฝ่าย

เลขานุการสภามหาวิทยาลัยส่งรายงานการประชุมฉบับรับรองให้สำนักวิชาการภายใน 2 วัน เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.12 สำนักวิชาการจัดทำหนังสือเสนอหลักสูตรต่อ สกอ. เพื่อพิจารณา รับผิดชอบต่อความเห็นชอบ พร้อมทั้งแนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การเสนอหลักสูตรต่อ สกอ. จะจัดส่งรายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัย ฉบับที่ยังไม่รับรองไปก่อน หากมีการแก้ไขรายงานการประชุมจะประสานเป็นการภายในกับเจ้าหน้าที่ สกอ. ในการจัดส่งรายงานการประชุมฉบับถูกต้องให้ใหม่ และสำนักวิชาการจะติดตามความก้าวหน้าในการพิจารณาหลักสูตรของ สกอ. ทุกเดือน กรณีที่ต้องเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาชีพ สำนักวิชาการจะจัดทำหนังสือเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาชีพเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ การจะเสนอหลักสูตรต่อ สกอ. ก่อนเสนอสภาวิชาชีพ หรือจะต้องเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาชีพก่อนเสนอ สกอ. ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติของ สกอ. ซึ่งจะแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นคราวๆ ไป

1.13 สกอ. จะดำเนินการเสนอหลักสูตรต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) เพื่อพิจารณาหรือรับรองหลักสูตรภายใน 120 วัน กรณีที่มีข้อสงสัย สกอ.จะมีหนังสือขอให้มหาวิทยาลัยส่งผู้แทนไปชี้แจง หรือขอให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงตามข้อสังเกตของ สกอ.

1.14 สำนักวิชาการบันทึกโครงสร้างหลักสูตรที่ สกอ. รับผิดชอบต่อความเห็นชอบหลักสูตรแล้วลงในระบบสารสนเทศงานทะเบียนและงานบริการการศึกษา (SJ)

1.15 สกอ. ส่งหลักสูตรที่ให้ความเห็นชอบแล้วต่อสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เพื่อพิจารณารับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

1.16 สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.ค.ศ. แจ้งรายชื่อหลักสูตรที่รับรองคุณวุฒิแล้วต่อ สกอ. เพื่อแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบ

1.17 ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอนเวียนแจ้งการรับรองหลักสูตรของ สกอ. และการตีราคาของสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.ค.ศ. ให้สภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ได้แก่ สาขาวิชา สำนักทะเบียนและวัดผล หรือสำนักบัณฑิตศึกษา กองแผนงาน ฝ่ายตำรา สำนักวิชาการ และงานประชาสัมพันธ์ กองกลาง

2. ขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย

การปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

2.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอขอปรับปรุงหลักสูตรต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา (กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา) และคณะกรรมการประจำสาขาวิชา (หลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา)

2.2 สาขาวิชาเสนอสภาวิชาการเพื่อขอความเห็นชอบการปรับปรุงหลักสูตร

2.3 งานเลขานุการกิจสภามหาวิทยาลัยการส่งเรื่องให้ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน
ตรวจ และให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการซึ่งปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภา
วิชาการก่อนเสนอสภาวิชาการพิจารณา

2.4 สาขาวิชาส่งเรื่องให้สำนักวิชาการดำเนินการเสนอสภามหาวิทยาลัย
พิจารณา

2.5 สำนักวิชาการเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติการปรับปรุงหลักสูตร

2.6 สภามหาวิทยาลัยอนุมัติการปรับปรุงหลักสูตร

2.7 สำนักวิชาการแจ้งสาขาวิชาทราบมติสภามหาวิทยาลัย

2.8 สำนักวิชาการเสนอหลักสูตรต่อ สกอ. และสภาวิชาชีพ เพื่อพิจารณารับทราบการให้
ความเห็นชอบหลักสูตร

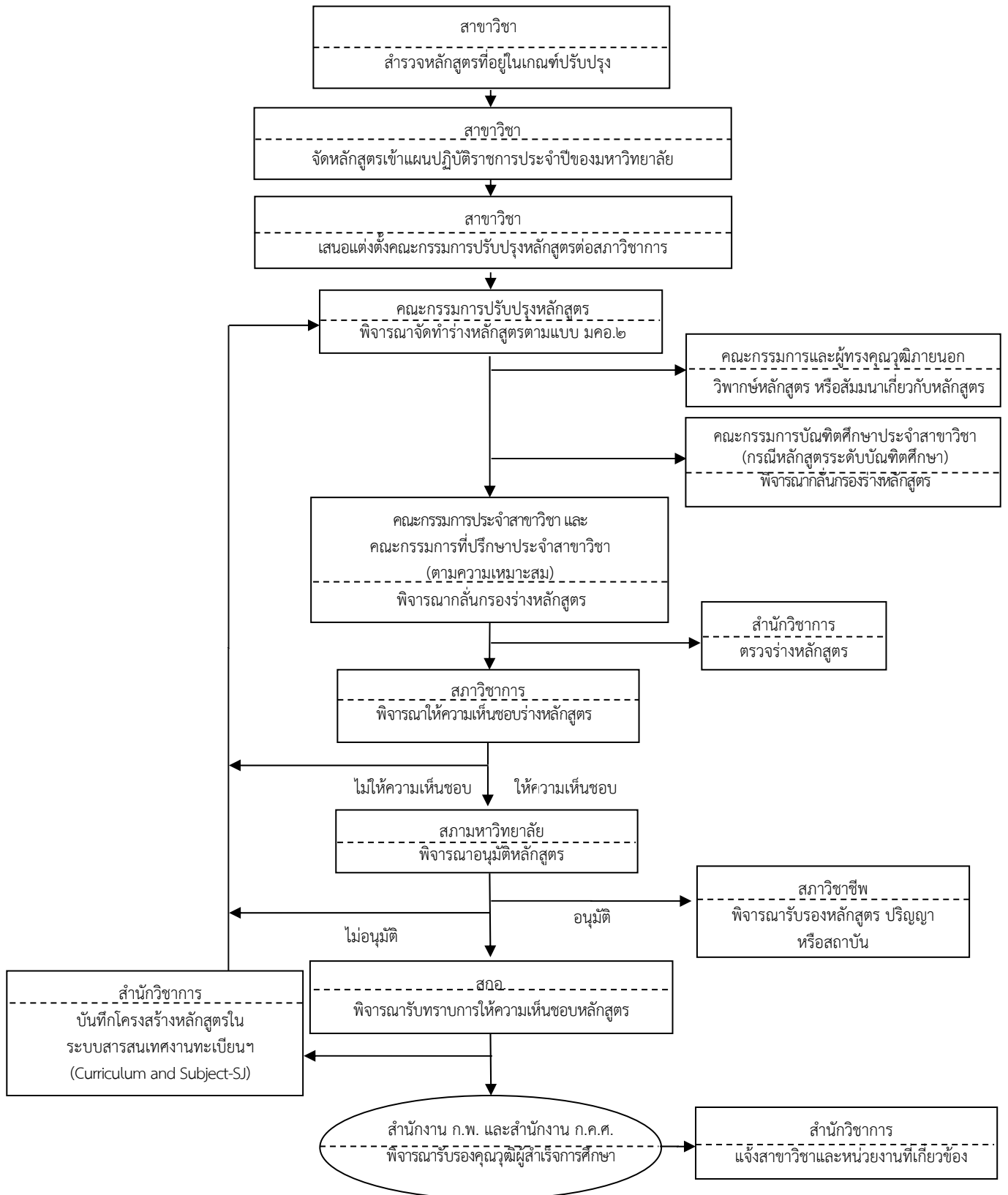
2.9 สำนักวิชาการบันทึกโครงสร้างหลักสูตรที่ สกอ. รับทราบการให้ความ
เห็นชอบหลักสูตรแล้วลงในระบบสารสนเทศงานทะเบียนและงานบริการการศึกษา (Curriculum and
Subject-SJ)

2.10 สกอ. ส่งหลักสูตรที่ให้ความเห็นชอบแล้วต่อสำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เพื่อพิจารณารับทราบการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าว

2.11 สำนักงาน ก.พ. แจ้งรายชื่อหลักสูตรที่ได้รับทราบการปรับปรุงหลักสูตร
แล้วต่อ สกอ. เพื่อแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบ

2.12 ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอนเวียนแจ้งการรับรองหลักสูตรของ สกอ.
และการรับทราบการปรับปรุงหลักสูตรของสำนักงาน ก.พ. ให้สภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย และ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ได้แก่ สาขาวิชา สำนักทะเบียนและวัดผล หรือสำนักบัณฑิตศึกษา กอง
แผนงาน ฝ่ายตำรา สำนักวิชาการ และงานประชาสัมพันธ์ กองกลาง

การปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับหรือทุก 5 ปี และการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อยมีขั้นตอนการ
ดำเนินงานโดยภาพรวม ดังแผนภูมิที่ 1 และ 2



ภาพที่ 2.1 การปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับหรือทุก 5 ปี

2.3 การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

ในการปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาเสนอขอแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรต่อมหาวิทยาลัย โดยมีองค์ประกอบคณะกรรมการตามประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2551 ดังนี้

1. ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายใน หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ

2. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตรที่ปรับปรุง จำนวน 3-5 คน เป็นกรรมการ (หากมีองค์กรวิชาชีพให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน) หากสาขาวิชาพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมากกว่าจำนวนดังกล่าว ให้เสนอสภาวิชาการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบพร้อมเหตุผลประกอบ

3. อาจารย์ของมหาวิทยาลัยที่มีความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรที่ปรับปรุง จำนวน 3-5 คน เป็นกรรมการ โดยต้องเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นๆ อย่างน้อย 2 คน

4. อาจารย์ประจำสาขาวิชา (ควรเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร) จำนวน 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ

5. เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่งานเลขานุการกิจ สาขาวิชาอีก 1 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาอาจเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการชุดเดียวกับคณะกรรมการประเมินหลักสูตรเพื่อทำหน้าที่ทั้งประเมินและปรับปรุงหลักสูตรตามความเหมาะสมด้วยก็ได้

2.4 หน้าที่ของคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

การปรับปรุงหลักสูตร คณะกรรมการมีหน้าที่ดังนี้

1. พิจารณาจัดทำหลักสูตรให้มีหัวข้อและรายละเอียดตามแบบ มคอ.2 รวมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติตามแบบฟอร์มที่ สกอ. กำหนดให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามแผน

2. เสนอร่างหลักสูตรตามแบบ มคอ. 2 ดังนี้

2.1 มคอ. 2 ของหลักสูตรระดับปริญญาตรีให้เสนอคณะกรรมการประจำสาขาวิชา ทั้งนี้ อาจเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำสาขาวิชาเพื่อพิจารณาก่อนด้วยก็ได้

2.2 มคอ. 2 ของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้เสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา คณะกรรมการประจำสาขาวิชา ทั้งนี้อาจเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำสาขาวิชาเพื่อพิจารณาก่อนด้วยก็ได้

3. แก้ไขหลักสูตรตามมติที่ประชุมต่างๆ เช่น คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา คณะกรรมการประจำสาขาวิชา สภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย เป็นต้น

ทั้งนี้ คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรควรพิจารณาจัดทำร่างหลักสูตรให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด จะต้องรายงานผลการดำเนินการต่อสภาวิชาการเพื่อรับทราบปัญหา อุปสรรค และขอความเห็นชอบขยายระยะเวลาในการ

ปรับปรุงหลักสูตรได้ครั้งละ 6 เดือน โดยมอบหมายให้สำนักวิชาการเป็นผู้ติดตามผลการดำเนินการดังกล่าว

อนึ่ง ในการจัดทำหลักสูตรคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ตลอดจนแนวทางการดำเนินการของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1) ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาของระดับคุณวุฒินั้น (มคอ.1) เป็นแนวทางในการปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร

2) กรณีที่กระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาของระดับคุณวุฒินั้นให้ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 เป็นแนวทางในการปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร

3) ผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องถ่ายทอดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิสาขา หรือสาขานั้นๆ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งแต่ละหลักสูตรสามารถบรรจุผลการเรียนรู้ หรือเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้อย่างอิสระ เหมาะสม ตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน

4) ใช้ Template หัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นสำหรับเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อเป็นมาตรฐานกลาง และสอดคล้องกับระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัย

2.5 หน้าที่ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

3. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554)

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (Master of Education Program in Educational Technology and Communications) เริ่มเปิดทำการสอนเมื่อปี พ.ศ. 2554 โดยมีรายละเอียดของหลักสูตร ดังนี้

3.1 สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

3.1.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ รวมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และเศรษฐกิจของโลกที่ไร้ขีดจำกัด จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับทิศทางที่เปลี่ยนไปที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและอาชีพ โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่เป็นนักเทคโนโลยีการศึกษาจะต้องมีบทบาทการบริหาร การให้บริการ และวิชาการทางการศึกษา

3.1.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม กล่าวคือ สถานการณ์ค่านิยมทางการศึกษาและอาชีพที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยในปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก จึงทำให้อาชีพมีความหลากหลายมากขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงความต้องการอาชีพ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลต่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นภารกิจของผู้ที่ทำหน้าที่เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

3.2 ผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

3.2.1 การพัฒนาหลักสูตร กล่าวคือ มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่เทคโนโลยีการศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งมีผลต่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

3.2.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน กล่าวคือ เปิดโอกาสทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างกว้างขวาง จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อต่างๆ ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ทั่วประเทศ รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน

3.3 ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3.3.1 ปรัชญา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพชั้นสูงในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีที่มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ ความเข้าใจ

และทักษะความชำนาญในด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา แก่สถาบันทางการศึกษาและองค์กรต่างๆ เพื่อให้สถาบันการศึกษาและองค์กรสามารถจัดระบบ ผลิต และใช้เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันและองค์กรนั้นๆ ทั้งนี้ โดยมีความเชื่อว่าผู้ที่เป็่นนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หากมีวุฒิภาวะ มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างดีแล้ว จะทำให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการศึกษาในระบบทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชนั้นเอื้อประโยชน์ต่อผู้ศึกษาโดยไม่จำเป็นต้องละทิ้งหน้าที่ หรือราชการเพื่อการศึกษา แต่บุคลากรดังกล่าวยังสามารถเพิ่มพูนความรู้และวิทยฐานะของตนเองได้ และที่สำคัญ คือ บุคลากรเหล่านี้สามารถนำวิชาการและวิชาชีพไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องรอให้สำเร็จการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนางานในหน้าที่หรือการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการศึกษาอีกด้วย

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์จึงเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานให้เพียงพอับความต้องการและตอบสนองต่อการปฏิบัติเชิงนโยบายระดับชาติ

3.3.2 วัตถุประสงค์

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตมหาบัณฑิตด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาให้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 1) มีความรู้ความสามารถในการจัดระบบและออกแบบระบบทางการศึกษา
- 2) มีความรู้ความสามารถในการวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
- 3) มีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำทางการบริหาร วิชาการ และบริการทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
- 4) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาร่วมสมัย
- 5) เพื่อสร้างนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีทักษะทางการคิด มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

3.4 ระบบการจัดการศึกษา

3.4.1 ระบบ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล โดยจัดสาระของหลักสูตรเป็นชุดวิชาที่บูรณาการเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ของชุดวิชาที่มีความสัมพันธ์กัน เข้าไว้ด้วยกันอย่างมีระบบในรูปของชุดการสอนเรียกว่า “ชุดวิชา” ซึ่งแต่ละชุดวิชามีค่าไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ทวิภาค ของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ชุดวิชาหนึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วย แต่ละหน่วยการสอนใช้เวลาศึกษาประมาณ 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาเป็นระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่งมี 2 ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ในภาคการศึกษาปกติแต่ละภาค นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตแต่ไม่เกิน 12 หน่วยกิต แต่นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนได้ 18 หน่วยกิต ตามที่สาขาวิชากำหนดเป็นรายกรณี ส่วนในภาคการศึกษาพิเศษ นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต จนกว่าจะครบจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรในสาขาวิชาที่ศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาต้องใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา นับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้

ระบบการศึกษาทางไกลที่มหาวิทยาลัยใช้เป็นระบบการเรียนการสอนที่เอื้อให้นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าห้องเรียนตามปกติ แต่ใช้วิธีการศึกษาโดยผ่านสื่อการสอนต่างๆ ดังนี้

1. การศึกษาจากสื่อหลัก สื่อหลัก หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเนื้อหาสาระ มโนคติ กิจกรรมและวิธีปฏิบัติทั้งหมดของชุดวิชา ประกอบด้วย

1.1 แนวการศึกษา เป็นเอกสารคู่มือการเรียนการสอนของชุดวิชา ประกอบด้วย ส่วนแนะนำ ขอบข่าย วัตถุประสงค์ และวิธีศึกษา หรือส่วนที่เป็นสาระปฐมนิเทศชุดวิชา ส่วนที่เป็นแผนการสอนประจำหน่วยการสอน สารสังเขปและกิจกรรม และส่วนที่เป็นข่าวสาร รายละเอียดกิจกรรม บทความอ้างอิง หรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นและเหมาะสม

1.2 ประมวลสาระชุดวิชา เป็นเนื้อหาสาระในส่วนที่ทดแทนการบรรยาย ความความคิดเห็น ผลงานและจุดยืนของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของชุดวิชา จัดพิมพ์เป็นตำราชุดตามปกติ ชุดวิชาละไม่เกิน 15 หน่วย แต่ละหน่วยมีเนื้อหาสาระที่จะต้องใช้เวลาศึกษาประมาณ 5-15 ชั่วโมง

1.3 แผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชา เป็นเอกสารคู่มือแนะนำกิจกรรมการศึกษาของนักศึกษาตลอดภาคการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องศึกษาแผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชาก่อนดำเนินกิจกรรมการศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดต่างๆ ได้แก่ โครงสร้างของเนื้อหาชุดวิชา การเตรียมตัวของนักศึกษา การดำเนินการศึกษา งานที่กำหนดให้ทำ การส่งงาน การเสนอผลงาน การประเมินผลการเรียน การสัมมนาเข้ม ตารางการศึกษาชุดวิชา ตารางการศึกษาประจำสัปดาห์ และแบบฟอร์มรายงาน เป็นต้น

2. การศึกษาจากสื่อเสริม เพื่อให้นักศึกษาสามารถศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติมนอกเหนือจากสื่อหลัก ประกอบด้วย

2.1 การเรียนการสอนออนไลน์ (ถ้ามี) เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารบนเครือข่าย ครอบคลุมประกาศ ปฐมนิเทศชุดวิชา รายละเอียดชุดวิชา

ปฏิทินการศึกษา การมอบหมายกิจกรรม การตรวจกิจกรรม การตอบคำถามนักศึกษา การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการสัมมนาเสริมออนไลน์

2.2 บทเรียนออนไลน์ (ถ้ามี) เสนอเนื้อหาสาระและประสบการณ์ในรูปแบบการสรุปเสริมเพิ่มเติม

2.3 ดีวีดีประจำชุดวิชา (ถ้ามี) เสนอเนื้อหาสาระและประสบการณ์ ในรูปแบบกรณีศึกษา หรือเสริมเนื้อหา

3. การศึกษาจากแหล่งค้นคว้าและแหล่งวิทยาการต่างๆ ภายใต้การให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

4. การเข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา การสัมมนาเสริม การสัมมนาเข้ม การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต และการฝึกอบรม/การฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรที่กำหนด

3.5 หลักสูตร

3.5.1 จำนวนหน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

3.5.2 โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรจำแนกเป็น แผน ก (แบบ ก 2) และ แผน ข ซึ่งแต่ละแผนมีโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

แผน ก แบบ ก 2

1) โครงสร้างหลักสูตร

ก. หมวดวิชาแกน	1 ชุดวิชา	(6 หน่วยกิต)
ข. หมวดวิชาเฉพาะ	2 ชุดวิชา	(12 หน่วยกิต)
ค. หมวดวิชาเลือก	1 ชุดวิชา	(6 หน่วยกิต)
ง. วิทยานิพนธ์		(12 หน่วยกิต)
จ. การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต		(ไม่นับหน่วยกิต)

2) รายละเอียดของหลักสูตร*

ก. หมวดวิชาแกน	1 ชุดวิชา	(6 หน่วยกิต)
	27702 (50272001) การวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	
ข. หมวดวิชาเฉพาะ	2 ชุดวิชา	(12 หน่วยกิต)
	27703 (50273001) การจัดระบบทางการศึกษา	
	27704 (50273002) สัมมนาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	

ค. หมวดวิชาเลือก 1 ชุดวิชา (6 หน่วยกิต)

โดยเลือก 1 ชุดวิชาจากชุดวิชาต่อไปนี้

27705 (50273003) เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์

27706 (50273004) เทคโนโลยีและสื่อสารการสอนและการฝึกอบรม

27707 (50273005) การจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

27708 (50273006) สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา

ง. วิทยานิพนธ์ (12 หน่วยกิต)

27795 (50274002) วิทยานิพนธ์

หมายเหตุ * รหัสชุดวิชาตัวเลข 8 หลักในวงเล็บเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2556

เป็นต้นไป

จ. การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต (ไม่นับหน่วยกิต)

27796 (50275001) ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเทคโนโลยีและ
สื่อสารการศึกษา

เป็นการอบรมเข้มระดับมหาบัณฑิตมีค่าเทียบได้ 6 หน่วยกิต โดยมีการ
ประเมินผลการอบรมเข้ม แต่ไม่นำผลมาคิดหน่วยกิตสะสม

แผน ข**1) โครงสร้างหลักสูตร**

ก. หมวดวิชาแกน 1 ชุดวิชา (6 หน่วยกิต)

ข. หมวดวิชาเฉพาะ 2 ชุดวิชา (12 หน่วยกิต)

ค. หมวดวิชาเลือก 2 ชุดวิชา (12 หน่วยกิต)

ง. การศึกษาค้นคว้าอิสระ (6 หน่วยกิต)

จ. การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต (ไม่นับหน่วยกิต)

2) รายละเอียดของหลักสูตร

ก. หมวดวิชาแกน 1 ชุดวิชา (6 หน่วยกิต)

27702 (50272001) การวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ข. หมวดวิชาเฉพาะ 2 ชุดวิชา (12 หน่วยกิต)

27703 (50273001) การจัดระบบทางการศึกษา

27704 (50273002) สัมมนาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ค. หมวดวิชาเลือก 2 ชุดวิชา (12 หน่วยกิต)

โดยเลือก 2 ชุดวิชาจากชุดวิชาต่อไปนี้

27705 (50273003) เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์

27706 (50273004) เทคโนโลยีและสื่อสารการสอนและการฝึกอบรม

27707 (50273005) การจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

27708 (50273006) สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา

ง. การศึกษาค้นคว้าอิสระ (6 หน่วยกิต)

27794 (50274001) การศึกษาค้นคว้าอิสระ

จ. การอบรมเพิ่มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต (ไม่นับหน่วยกิต)

27796 (50275001) ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเทคโนโลยีและ
สื่อสารการศึกษา

เป็นการอบรมเพิ่มระดับมหาบัณฑิตมีค่าเทียบได้ 6 หน่วยกิต โดยมีการ
ประเมินผลการอบรมเพิ่ม แต่ไม่นำผลมาคิดหน่วยกิตสะสม

3.5.3 การจัดการเรียนการสอน ใช้ระบบการสอนทางไกลโดยไม่มีชั้นเรียน นักศึกษา
เรียนด้วยตนเองจากสื่อประสมที่มหาวิทยาลัยจัดให้ โดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติ มีกิจกรรม
ปฏิสัมพันธ์ที่นักศึกษาต้องเข้าสัมมนาเสริมและสัมมนาเข้มตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งมีรูปแบบการ
ปฏิสัมพันธ์ทั้งแบบเผชิญหน้า และ แบบ e-Learning เมื่อศึกษาครบถ้วนแต่ละภาคเรียนแล้วนักศึกษา
เข้าสอบตามกำหนดการสอบของมหาวิทยาลัยที่กำหนด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรจากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวข้องพบว่ารูปแบบการประเมินส่วนใหญ่ใช้
แนวทาง CIPP ของ Stufflebeam ครอบคลุม การประเมินบริบท (Context) ปัจจัยเบื้องต้น (input)
กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ของหลักสูตร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลคือ ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอนหรือบริหารหลักสูตร นักศึกษา บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต

ครุฑิต ทะกอง, บุษงา วชิระศักดิ์มงคล, อรุณี อ่อนสวัสดิ์, และกนกอร นวมครุฑ (2550) ทำ
การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว (หลักสูตร
นานาชาติ) วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านปัจจัยนำเข้า อาจารย์
เห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด วิชาศึกษาทั่วไปที่ควรเรียนมากที่สุด ได้แก่
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 เทคโนโลยีสารสนเทศ และสภาวะการณ์โลกและ
วิชาพื้นฐานวิชาชีพที่ควรเรียนมากที่สุด ได้แก่ วิชาไวยากรณ์และการเขียน การฝึกฟัง-พูด การพัฒนา
บุคลิกภาพ ธุรกิจเบื้องต้น เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น และจิตวิทยาสำหรับงานบริหาร 2) ด้าน

กระบวนการนิสิตส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 50) มีความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนว่า อาจารย์ได้แจ้งเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการเรียน ก่อนการสอน มีการเตรียมการสอบล่วงหน้า สอนครบทุกเนื้อหาที่แจ้งไว้ และผลการประเมินยุติธรรม 3) ด้านผลผลิต คุณลักษณะที่พึงประสงค์ใน ฐานะบัณฑิตวิทยาลัยนานาชาติ เรียงตามลำดับจากคุณลักษณะที่ดีมากถึงดีตามลำดับ ได้แก่ มี จริยธรรมในการทำงาน มีความรับผิดชอบ มีมุมมองกว้างไกลเป็นนานาชาติ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มี ทักษะและทัศนคติในการทำงาน มีความศรัทธาและรู้สึกรักว่าตนเองมีคุณค่า ผลการประเมินการฝึกงาน ของนิสิตอยู่ในระดับมากที่สุด โดยนิสิตสามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้ดีมาก

วิไลวรรณ วิภาจักษณ์กุล (2551) ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านสภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปมีจำนวน 21 รายวิชา การบริหารจัดการงบประมาณ ได้จัดสรรงบประมาณตามคณะที่ผู้ประสานงานวิชาศึกษาทั่วไปสังกัดอยู่ทั้ง 5 คณะซึ่งแต่ละคณะมีการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน ความชัดเจนของจุดมุ่งหมายของหลักสูตรของ ทุกรายวิชาไม่ชัดเจน มีคุณภาพ มีความทันสมัย และมีความสอดคล้องของคำอธิบายรายวิชา กับจุดมุ่งหมายวิชาการศึกษาทั่วไปและกลุ่มวิชา โครงสร้างหลักสูตร พบว่ามีคุณภาพแต่ต้องปรับปรุง บางส่วน และคุณภาพด้อยกว่ามหาวิทยาลัยอื่น 2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรวิชา ศึกษาทั่วไปที่เกี่ยวกับอาจารย์ นักศึกษา สื่อการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อม พบว่านักศึกษา มีความรู้พื้นฐาน และอายุที่มีความแตกต่างกัน ผู้สอนมีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน สื่อ การสอนและแหล่งการเรียนรู้ไม่เพียงพอ ลำสมัย 3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตรวิชา ศึกษาทั่วไปที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนรวมทั้งการวัดและการ ประเมินผล 4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรวิชา ศึกษาทั่วไปที่เปิดสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน พบว่าผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย แต่ยังขาดความเข้าใจ การวัดผลและประเมินผล มีอาจารย์ ส่วนใหญ่อธิบายวิธีการประเมินผลการเรียน ตัดเกรด ทำให้นักศึกษาฟังพอใจ แต่ก็มีอาจารย์บางท่าน ที่ตัดเกรดแล้วนักศึกษาคิดว่าไม่มีความเหมาะสมและ เพื่อศึกษาหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์ตามความต้องการของท้องถิ่น เป็นการวิจัยเชิงพรรณนากับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม

วรพรรณี เผ่าทองสุข, ลาวัลย์ ชัยวิรัตน์กุล, สุภาภรณ์ วรรณภิญโญชีพและคนอื่น (2553) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจุลชีววิทยาอุตสาหกรรม พ.ศ. 2549 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผลการวิจัยพบว่า ด้าน บริบท ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาแต่ละประเด็นพบว่าความสอดคล้องของ หลักสูตรกับความต้องการของประเทศและความต้องการของท้องถิ่นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่สุด และระดับมากตามลำดับ ความก้าวหน้าและทันสมัยของเนื้อหาสาระของหลักสูตร ความสัมพันธ์

ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชาีความสอดคล้องหรือเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และการจัดแผนการศึกษาในหลักสูตรมีความสอดคล้องหรือเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยด้านการประเมินปัจจัยเบื้องต้น ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า การประเมินด้านนักศึกษา อาจารย์ และปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินกระบวนการของหลักสูตร ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผลผลิตของหลักสูตร ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อความรู้ความสามารถที่ได้รับจากหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ และด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาต่อความรู้ความสามารถที่ได้รับจากหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่าคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติ รวมทั้งการนำไปใช้ประโยชน์ของรายวิชาที่ได้ศึกษาในหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า ด้านลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมของบัณฑิต และความสามารถเชิงวิชาการของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก

วาสนา นัยพัฒน์ (2553) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการบริหารการพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก โดยประเมินบริบทโครงสร้างหลักสูตร ปัจจัยนำเข้ากระบวนการเรียนการสอน ผลผลิตของหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการบริหารการพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินบริบทโครงสร้างหลักสูตร (ปัจจัยนำเข้า กระบวนการเรียนการสอน ผลผลิตของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง)

การประเมินบริบทโครงสร้างหลักสูตรอยู่ในระดับสูง ($M = 4.40$, $SD=1.22$) โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง คือ โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ($M = 4.46$, $SD=1.11$) รองลงมา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนดไว้ชัดเจนเหมาะสม ($M = 4.44$, $SD=1.23$) การประเมินปัจจัยนำเข้าในทุกด้านอยู่ในระดับสูง ($M = 4.31$, $SD=1.25$) โดยด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านผู้สอน ($M = 4.65$, $SD=1.21$) รองลงมาคือ ด้านผู้เรียน ($M = 4.34$, $SD=1.00$) การประเมินกระบวนการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูง ($M = 4.13$, $SD=1.16$) โดยข้อที่มีคะแนนสูงที่สุด คือ หลักสูตรมีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสมุ่งให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ($M = 4.56$, $SD=1.05$) รองลงมา คือ กิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้เรียนรู้ได้ดี มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างเหมาะสม ($M = 4.52$, $SD=1.12$) การประเมินผลผลิตของ

หลักสูตรผู้สำเร็จการศึกษาประเมินความรู้ ความตระหนักหรือประสบการณ์ทางการบริหารการพยาบาล ของตนเองที่เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสูงโดยรวม ($M = 4.52$, $SD=1.14$) และทุกรายวิชา

ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่เห็นการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้สำเร็จการศึกษาอย่างเด่นชัดในช่วง 3-6 เดือนแรกภายหลังสำเร็จการศึกษาในด้านความมุ่งมั่นที่จะนำแนวคิด ความรู้ทางการบริหารที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้เด่นชัด คือ บุคลิกภาพ

สุปราณี จูฑามาตย์ (2554) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบ การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรโดยภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ ยกเว้นในเรื่องครุฑความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ ความสะอาดของแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการเรียน การตอบสนองต่อความต้องการผู้เรียนในรายวิชาเลือก มีความพร้อมในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 2. กระบวนการใช้หลักสูตรโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ทุกรายการ ยกเว้นในเรื่องครุฑควมมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ และ 3. ผลผลิตของหลักสูตร พบว่าด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ความสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ไม่ผ่านเกณฑ์ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 เพียงร้อยละ 55.82 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 57.30 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สุรพล หยกฟ้าวิจิตร, สมคิด พรหมจ้อย, และทัศนีย์ ขาดีไทย (2555) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า 1) วัดดูประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจน มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยอันดับแรกคือ วัดดูประสงค์มีการใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่ายรองลงมาคือ สอดคล้องกับสถานภาพความเป็นพระสงฆ์ของผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งทางโลกและทางธรรม 2) ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก มี 5 ด้านคือ ด้านโครงสร้างหลักสูตรโครงสร้างที่ 1 (วิชาเอก-โท) โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างที่ 2 (วิชาเอกเดี่ยว) ด้านรายวิชาในหลักสูตร ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ และด้านคุณลักษณะความพร้อมของนิสิต 3) กระบวนการของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ ด้านบริหารหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล

และด้านการปฏิบัติศาสนกิจของนิสิต ส่วนด้านที่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ผลผลิตของหลักสูตร ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบัณฑิตพบว่าบัณฑิตมีผลการเรียนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 2.00 ด้านความพึงพอใจในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต 9 ประการ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

วัฒนา สุนทรชัย และประภาศรี พรหมประกาย (2558) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (TQF) ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยมากกว่าผลการเรียนรู้เมื่อเริ่มต้นทุกด้านและทุกชั้นปี โดยคณะมีกลยุทธ์การเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด และเมื่อได้ดำเนินการใช้กลยุทธ์ในการประเมินผลในประเด็นต่างๆ ระหว่างร้อยละ 52-65 นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ และสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความคาดหวังจากหลักสูตรในด้านการประกอบอาชีพมากที่สุด ส่วนนักศึกษาสาขาวิศวกรรมซอฟต์แวร์ มีความคาดหวังในด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุด โดยรวมแล้ว นักศึกษามีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยต่อหลักสูตรในระดับมากถึงมากที่สุด

การพัฒนาผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสาขาวิชาที่เรียนในปัจจุบัน การเรียนรู้เมื่อเริ่มต้น มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางส่วนใหญ่ (3.07 – 3.72) และการเรียนรู้ในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.74 – 4.07) ทุกด้าน และทุกชั้นปี

กลยุทธ์การสอนของหลักสูตรสาขาวิชาที่เรียนในปัจจุบัน ปริมาณการใช้กลยุทธ์ในการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกประเด็นใน 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเกือบทุกประเด็น ยกเว้นประเด็น “การศึกษาดูงานในองค์กรภายนอก” ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางและด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเกือบทุกประเด็น ยกเว้นประเด็น “การสัมภาษณ์บุคคลอื่นซึ่งเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่นักศึกษา” ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความรู้ ตามลำดับ

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษา โดยภาพรวมแล้ว นักศึกษามีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยต่อหลักสูตรในระดับมากถึงมากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluative Research) เพื่อนำผลการประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ซึ่งการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะโดยมีวิธีดำเนินการวิจัย และรายละเอียดแต่ละระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ในปีการศึกษา 2554 - 2558 ครอบคลุม (1) นักศึกษา จำนวน 295 คน (2) มหาบัณฑิต จำนวน 215 คน (3) ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 215 คน และ (4) อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 736 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ได้แก่ (1) กลุ่มนักศึกษาในช่วงปีการศึกษา 2554 – 2558 ที่ยังคงมีสถานภาพเป็นนักศึกษาในปีการศึกษา 2558 จำนวน 213 คน (2) กลุ่มมหาบัณฑิตในช่วงปีการศึกษา 2554 – 2557 จำนวน 141 คน (3) ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 102 คน และ (4) อาจารย์ประจำหลักสูตร คือ อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 4 คน รวมจำนวน 467 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยระยะที่ 1 ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำหรับนักศึกษา เป็นแบบสำรวจตนเอง (Self-report) เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตรวัดประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ ครอบคลุมข้อความ 4 ด้าน ได้แก่ (1) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (2) ด้านหลักสูตร (3) ด้านสื่อการเรียนการสอน และ (4) ด้านกระบวนการเรียนการสอน (รายละเอียดแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา ดังภาคผนวก ค หน้า 106)

2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) ปีที่เข้าศึกษา (4) แผนการศึกษา (5) วุฒิการศึกษาสูงสุด และ (6) อาชีพ รวมจำนวน 6 ข้อ

2.1.2 ด้านหลักสูตร เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับภาพรวมของหลักสูตร ได้แก่ (1) ชื่อหลักสูตรตรงความต้องการของท่าน (2) หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของสังคม (3) เนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายทางการศึกษา (4) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน (5) ระยะเวลาของหลักสูตร (2 ปี) มีความเหมาะสม (6) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ จำนวน 6 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

2.1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในหลักสูตร ได้แก่ (1) ประมวลสาระชุดวิชา จำนวน 8 ข้อ (2) แผนการศึกษาจำนวน 7 ข้อ (3) แผนกิจกรรม จำนวน 6 ข้อ (4) การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) จำนวน 6 ข้อ และ (5) แหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ จำนวน 4 ข้อ รวมเป็น 31 ข้อ และข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

2.1.4 ด้านกระบวนการเรียนการสอน เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ได้แก่ (1) การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม จำนวน 4 ข้อ (2) การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) จำนวน 5 ข้อ (3) การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ จำนวน 5 ข้อ (4) การให้บริการ จำนวน 12 ข้อ และ (5) การวัดและประเมินผล จำนวน 4 ข้อ รวมเป็น 30 ข้อ

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำหรับมหาบัณฑิต เป็นแบบสำรวจตนเอง (Self-report) เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราวัดประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ ครอบคลุมข้อคำถาม 3 ด้าน ได้แก่ (1) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (2) ด้านหลักสูตร และ (3) ด้านกระบวนการเรียนการสอน (รายละเอียดแบบสอบถามสำหรับมหาบัณฑิต ดังภาคผนวก ค หน้า 112)

2.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) ปีที่เข้าศึกษา (4) แผนการศึกษา (5) วุฒิการศึกษาสูงสุดก่อนเข้าศึกษา (6) ปีที่สำเร็จการศึกษา และ (7) อาชีพ รวมจำนวน 7 ข้อ

2.2.2 ด้านหลักสูตร เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับภาพรวมของหลักสูตร ได้แก่ (1) รายละเอียดของหลักสูตร จำนวน 6 ข้อ (2) ประมวลสาระชุดวิชา จำนวน 10 ข้อ (3) แผนการศึกษาจำนวน 7 ข้อ (4) แผนกิจกรรม จำนวน 6 ข้อ (5) การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) จำนวน 6 ข้อ และ (6) แหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ จำนวน 4 ข้อ รวมเป็น 39 ข้อ และข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับหลักสูตร

2.2.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ได้แก่ (1) การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม จำนวน 4 ข้อ (2) การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) จำนวน 5 ข้อ (3) การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ จำนวน 5 ข้อ (4) การให้บริการ จำนวน 12 ข้อ และ (5) การวัดและประเมินผล จำนวน 4 ข้อ รวมเป็น 30 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำหรับผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต เป็นแบบสำรวจตนเอง (Self-report) เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของมหาบัณฑิตแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ที่พึงประสงค์ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตรวัดประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ ครอบคลุมครอบคลุมข้อคำถาม 3 ด้าน ได้แก่ (1) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตของ มสธ. และ (3) ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะอื่นๆ (รายละเอียดแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้นักศึกษา ดังภาคผนวก ค หน้า 118)

2.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) อาชีพ และ (4) ระยะเวลาทำงานร่วมกัน รวมจำนวน 4 ข้อ

2.3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตของ มสธ. เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตของ มสธ. จำนวน 7 ด้าน รวมจำนวน 28 ข้อ ดังนี้

- 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของมหาบัณฑิต จำนวน 6 ข้อ
- 2) ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความรู้และทักษะวิชาชีพของมหาบัณฑิต จำนวน 3 ข้อ
- 3) ด้านความคิดและการแก้ไขปัญหา เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดและการแก้ไขปัญหาในการทำงานของมหาบัณฑิต จำนวน 4 ข้อ
- 4) ด้านความรับผิดชอบ เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการทำงานของมหาบัณฑิต จำนวน 4 ข้อ
- 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่นที่อยู่ในการทำงานของมหาบัณฑิต จำนวน 3 ข้อ
- 6) ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการใช้การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีในการทำงานของมหาบัณฑิต จำนวน 5 ข้อ

7) ด้านทักษะการศึกษาทางไกลและสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีทักษะการศึกษาทางไกลและสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง ของมหาบัณฑิต จำนวน 3 ข้อ

2.3.3 ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นข้อคำถามปลายเปิด ครอบคลุม (1) ความรู้และทักษะการทำงานของมหาบัณฑิต (2) จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของมหาบัณฑิต (3) ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาบัณฑิต มสธ. และ (4) การแนะนำสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานหรือบุคคลรู้จักมาเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร เป็นแบบสำรวจตนเอง (Self-report) เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตรวัดประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ ครอบคลุมข้อคำถาม 3 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (รายละเอียดแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร ดังภาคผนวก ค หน้า 122)

2.4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ (1) เพศ (2) วุฒิกการศึกษา และ (3) ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน รวมจำนวน 3 ข้อ

2.4.2 ด้านความคิดเห็นต่อหลักสูตร เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องกับนโยบาย ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม จำนวน 3 ข้อ

2.4.3 ด้านความคิดเห็นของการบริหารหลักสูตร เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร จำนวน 6 ข้อ

2.4.4 ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน การสัมมนา เสริม/ สัมมนาเข้ม จำนวน 6 ข้อ

ทั้งนี้ ขั้นตอนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับมีขั้นตอนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด และการกำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับความคิดเห็นดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักศึกษา กลุ่มมหาบัณฑิต กลุ่มผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต และกลุ่มอาจารย์ประจำหลักสูตร จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ

2. ผู้วิจัยของหลักสูตรในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ได้ร่วมกันร่างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 4 กลุ่ม

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดทั้ง 3 ฉบับ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (รายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังภาคผนวก ก หน้า 102) เป็นผู้ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยผู้เชี่ยวชาญได้แก้ไขเฉพาะประเด็นของภาษาที่ใช้ และผู้วิจัยได้ปรับและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

โดยผู้เชี่ยวชาญจะทำการทดสอบความถูกต้องรวมทั้งครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการวัด และตรวจสอบข้อคำถามทุกข้อให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ ภาษาที่ใช้ชัดเจนแจ่มแจ้ง เข้าใจตรงกัน โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66-1.00

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยระยะที่ 1

3.1 สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 4 กลุ่ม โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1.1 สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำหรับนักศึกษา โดยใช้การแจกแบบสอบถามและรับกลับด้วยตนเอง ในช่วงการสัมมนาเสริม การสัมมนาเข้ม และทางไปรษณีย์ ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 213 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.20

3.1.2 สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำหรับมหาบัณฑิต โดยใช้การเก็บแบบสอบถามด้วยการส่งทางไปรษณีย์ และการส่งทางเฟซบุ๊ก ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 141 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 66.04

3.1.3 สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำหรับผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้อบัณฑิต โดยใช้การเก็บแบบสอบถามด้วยการส่งทางไปรษณีย์ และการส่งทางเฟซบุ๊ก โดยมอบหมายให้มหาบัณฑิตเป็นตัวกลางในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 102 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 47.44

3.1.4 สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยใช้การเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 4 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนที่จะรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในระยะที่ 2

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยระยะที่ 1

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 2 การปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 7 คน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้ (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มประเมินผลปรับปรุงหลักสูตร ดังภาคผนวก ข หน้า 103)

1.1 เป็นอาจารย์ประจำ หรือข้าราชการบำนาญที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษา

1.2 เป็นผู้ที่เคยเป็นอาจารย์ประจำ เขียนประมวลสาระ หรือเป็นวิทยากรพิเศษให้กับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

1.3 เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยระยะที่ 2 ประกอบด้วย

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 4 กลุ่ม

2.2 ร่างหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษานับปรับปรุง พ.ศ. 2559

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยระยะที่ 2

3.1 ผู้วิจัยทำบันทึกจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความร่วมมือในการสนทนากลุ่ม

3.2 ผู้วิจัยนัดวันสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในวันอังคารที่ 10 พฤษภาคม 2559 เวลา 9.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยระยะที่ 2

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

เกณฑ์การประเมิน

การวิจัยเรื่อง การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluative Research) ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนของแบบสอบถามทั้ง 4 กลุ่ม โดยกำหนดคะแนนแต่ละช่วงของการแสดงความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด	(81 – 100%)
4 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับมาก	(61 – 80%)
3 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง	(41 – 60%)
2 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อย	(21 – 40%)
1 หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด	(1 – 20%)

2. ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรที่นำมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร คือ การใช้เกณฑ์ตัดสินความพร้อม / ความเหมาะสม / การปฏิบัติในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป) ถือว่าผลการประเมินมีความเหมาะสม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของนักศึกษา

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของอาจารย์ แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ตอนที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของนักศึกษา

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของนักศึกษา

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ครอบคลุม เพศ อายุ ปีที่เข้าศึกษา แผนการศึกษา วุฒิการศึกษา สูงสุดก่อนเข้าศึกษา อาชีพ โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 – 4.15

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 213)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	70	32.90
หญิง	143	67.10
รวม	213	100
อายุ		
20 – 30 ปี	20	9.40
31 – 40 ปี	73	34.30
41 – 50 ปี	102	47.80
51 – 60 ปี	18	8.50
รวม	213	100
ปีที่เข้าศึกษา		
2554	10	4.70
2555	32	15.00
2556	68	31.90
2557	86	40.40
2558	17	8.00
รวม	213	100
แผนการศึกษา		
แผน ก: วิทยานิพนธ์	24	11.30
แผน ข: การศึกษาค้นคว้าอิสระ	189	88.70
รวม	213	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษาสูงสุดก่อนเข้าศึกษา		
ปริญญาตรี	169	79.30
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	10	4.70
ปริญญาโท	34	16.00
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	213	100
อาชีพ		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	7	3.30
ครูหรือบุคลากรทางการศึกษา	106	49.80
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	33	15.50
พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	53	24.90
ธุรกิจส่วนตัว	14	6.50
รวม	213	100

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาจำนวน 213 คน ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 67.10 และเป็นชาย ร้อยละ 32.90 นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คือ ร้อยละ 47.80 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 34.30 ปีที่นักศึกษาเริ่มเข้าศึกษาส่วนใหญ่คือปีการศึกษา 2557 ร้อยละ 40.40 รองลงมาคือปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 31.90 นักศึกษาเลือกแผนการเรียนเป็นแผน ข: การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร้อยละ 88.70 และ แผน ก: วิทยานิพนธ์ ร้อยละ 11.30 และ โดยมีวุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี ร้อยละ 79.30 รองลงมาคือ ปริญญาโท ร้อยละ 16.00 อาชีพระหว่างการศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูหรือบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 49.80 รองลงมาคือ พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 24.90

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร

จากการตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร มีดังนี้

1.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรโดยภาพรวม

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตรโดยภาพรวม (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. รายละเอียดของหลักสูตร	4.47	.62	มาก
2. ประมวลสาระ	4.40	.68	มาก
3. แนวการศึกษา	4.48	.58	มาก
4. แผนกิจกรรม	4.46	.57	มาก
5. การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)	4.51	.59	มากที่สุด
6. แหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ	4.48	.53	มาก
เฉลี่ยรวม	4.46	.59	มาก

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .59) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 5 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .59) รองลงมาคือ แหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .53) และแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .58) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ประมวลสาระ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .68)

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตร

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตร (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ชื่อหลักสูตรตรงความต้องการของท่าน	4.44	.81	มาก
2. หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	4.45	.68	มาก
3. เนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายการศึกษา	4.47	.50	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน	4.51	.50	มากที่สุด
5. ระยะเวลาของหลักสูตร (2 ปี) มีความเหมาะสม	4.62	.48	มากที่สุด
6. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ	4.34	.63	มาก
เฉลี่ยรวม	4.47	.62	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .62) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ระยะเวลาของหลักสูตร (2 ปี) มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .48) รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .63)

1.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประมวลสาระ

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประมวลสาระ (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.31	.86	มาก
2. มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตร	4.51	.50	มากที่สุด
3. มีเนื้อหาส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและทักษะในการตัดสินใจ	4.31	.83	มาก
4. มีเนื้อหาทันสมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	4.49	.50	มาก
5. เนื้อหาแต่ละหน่วยสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย	4.47	.50	มาก
6. การลำดับเนื้อหาเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.46	.50	มาก
7. ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม	4.20	.93	มาก
8. โดยภาพรวมประมวลสาระชุดวิชามีความเหมาะสม	4.47	.50	มาก
เฉลี่ยรวม	4.40	.68	มาก

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประมวลสาระ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .68) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 7 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .50) รองลงมาคือ มีเนื้อหาทันสมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .93)

1.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแนวการศึกษา

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแนวการศึกษา (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การจัดลำดับเนื้อหาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.36	.71	มาก
2. กิจกรรมและแนวตอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาสาระ	4.51	.50	มากที่สุด
3. มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.52	.50	มากที่สุด
4. มีกิจกรรมส่งเสริมด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.37	.70	มาก
5. การประเมินผลก่อนเรียน – หลังเรียนกระตุ้นการเรียนรู้ได้ดี	4.50	.50	มาก
6. กิจกรรมกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้	4.45	.57	มาก
7. ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม	4.45	.49	มาก
เฉลี่ยรวม	4.48	.58	มาก

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแนวการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .58) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .50) รองลงมาคือ กิจกรรมและแนวตอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดลำดับเนื้อหาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .71)

1.2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแผนกิจกรรม

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแผนกิจกรรม (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ให้แนวทางในการทำกิจกรรมตลอดภาคเรียนอย่างชัดเจน	4.51	.50	มากที่สุด
2. งานที่กำหนดให้ทำมีรายละเอียดเพียงพอให้ทำงานได้	4.39	.70	มาก
3. งานที่กำหนดให้ทำช่วยเพิ่มความเข้าใจในการเรียนรู้ได้ดี	4.49	.50	มาก
4. ระบุเกณฑ์การประเมินชัดเจน	4.46	.50	มาก
5. สัดส่วนการให้คะแนนมีความเหมาะสม	4.50	.50	มาก
6. ประเด็นการศึกษามีความทันสมัย	4.40	.66	มาก
เฉลี่ยรวม	4.46	.57	มาก

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแผนกิจกรรม พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .57) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ให้แนวทางในการทำกิจกรรมตลอดภาคเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .50) รองลงมาคือ สัดส่วนการให้คะแนนมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ งานที่กำหนดให้ทำมีรายละเอียดเพียงพอให้ทำงานได้ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .70)

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อแผนกิจกรรม มีดังนี้

- (1) มีความชัดเจนของรายละเอียดในการทำกิจกรรม และสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย สะดวก
- (2) บางชุดวิชาได้รับแผนกิจกรรมช้า ทำให้มีผลต่อระยะเวลาในการทำงานส่ง

1.2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่าน

เครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) สามารถเข้าถึงได้สะดวก	4.50	.50	มาก
2. เนื้อหาสาระช่วยเสริมการเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์	4.54	.50	มากที่สุด
3. สื่อที่ใช้ในการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม (เช่น PPT, Web link, File)	4.46	.50	มาก
4. ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ง่ายต่อการใช้งาน	4.52	.50	มากที่สุด
5. ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเสถียร	4.37	.74	มาก
6. กิจกรรมที่กำหนดในการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม	4.42	.70	มาก
เฉลี่ยรวม	4.51	.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .59) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาสาระช่วยเสริมการเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .50) รองลงมาคือ ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ง่ายต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเสถียร ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .74)

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีดังนี้

- (1) เป็นการอำนวยความสะดวกในการส่งงานมากขึ้น
- (2) การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ได้ติดต่อกับอาจารย์และวิพากษ์งานของเพื่อนๆ แต่ยังมีปัญหาเรื่องการแนบไฟล์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีขนาดใหญ่เกิน 600 MB ได้
- (3) บางครั้งระบบอาจไม่เสถียรมากนักเพราะมีผู้เข้าใช้จำนวนมาก

1.2.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการสำนักบรรณสารสนเทศ มสธ.	4.49	.50	มาก
2. ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการในห้องสมุดที่ศูนย์วิทยพัฒนา	4.51	.50	มากที่สุด
3. การให้บริการทรัพยากรห้องสมุดออนไลน์มีความสะดวกในการเข้าถึง	4.42	.59	มาก
4. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความเหมาะสม	4.51	.50	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.48	.53	มาก

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .53) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากัน คือ ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการในห้องสมุดที่ศูนย์วิทยพัฒนา และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .50) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการสำนักบรรณสารสนเทศ มสธ. ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การให้บริการทรัพยากรห้องสมุดออนไลน์มีความสะดวกในการเข้าถึง ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .59)

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อแหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ มีดังนี้

(1) ช่วงเวลาเร่งด่วนหรือผู้รับบริการมากทำให้ไม่ได้รับความสะดวก เพราะบางคนต้องเดินทางกลับต่างจังหวัด ซึ่งมีบริการส่งทางไปรษณีย์แต่หากได้เอกสารกลับบ้านในทันทีก็จะสะดวกมากขึ้น

(2) นักศึกษามีข้อจำกัดด้านการเดินทางไปใช้งานห้องสมุดของศูนย์วิทยพัฒนา เนื่องจากอยู่ไกล

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน

จากการตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน มีดังนี้

1.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวม

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวม (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม	4.45	.57	มาก
การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)	4.46	.57	มาก
การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ	4.52	.55	มากที่สุด
การให้บริการของมหาวิทยาลัย	4.55	.60	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล	4.43	.66	มาก
เฉลี่ยรวม	4.48	.59	มาก

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .59) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การให้บริการของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .60) รองลงมาคือ การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .55) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .66)

1.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ระยะเวลาของการจัดสัมมนาเสริมครั้งละ 2 วันมีความเหมาะสม	4.36	.75	มาก
2. จำนวนครั้งของการจัดสัมมนาเสริมมีความเหมาะสม	4.48	.50	มาก
3. การจัดสัมมนาเสริมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.51	.50	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4. การสัมมนาเสริมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	4.45	.62	มาก
เฉลี่ยรวม	4.45	.57	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .62) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การจัดสัมมนาเสริมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .50) รองลงมาคือ จำนวนครั้งของการจัดสัมมนาเสริมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระยะเวลาของการจัดสัมมนาเสริมครั้งละ 2 วันมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .75)

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม มีดังนี้

(1) สัมมนาเสริม / สัมมนาเข้มทำให้เข้าใจเนื้อหากระบวนการในการเรียนมากขึ้น

(2) ชุดวิชาที่มีการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ควรใช้เป็นทางเลือกมากกว่าการลดการสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า

1.3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม	4.49	.50	มาก
2. งานที่มอบหมายและกิจกรรมในกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) เหมาะสม	4.48	.50	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3. การมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และนักศึกษาในกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) เป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.42	.60	มาก
4. การได้รับผลย้อนกลับจากอาจารย์มีส่วนกระตุ้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)	4.39	.72	มาก
5. การเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ช่วยของท่านบรรลุเป้าหมายของการเรียน	4.54	.50	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.46	.57	มาก

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .57) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ช่วยของท่านบรรลุเป้าหมายของการเรียน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .50) รองลงมาคือ ระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การได้รับผลย้อนกลับจากอาจารย์มีส่วนกระตุ้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .72)

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีดังนี้

- (1) มีความเหมาะสมกับนักศึกษาเป็นอย่างดี สะดวกและเข้าใจเนื้อหามากขึ้นเนื่องจากบางเรื่องในหนังสือมีเนื้อหาอ่านและทำความเข้าใจยาก
- (2) ควรมีจัดทุกชุดวิชาเพื่อเป็นการเรียนรู้เพิ่มเติม
- (3) การเข้าห้องสนทนา ทำให้ได้เจอกับอาจารย์ซึ่งบางครั้งสามารถไขข้อข้องใจ ในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้

1.3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการทำวิทยานิพนธ์/ คั่นคว่ำอิสระ

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการทำวิทยานิพนธ์/คั่นคว่ำอิสระ (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. กระบวนการทำวิทยานิพนธ์/คั่นคว่ำอิสระมีความเหมาะสม	4.41	.58	มาก
2. อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์/คั่นคว่ำอิสระของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.51	.50	มากที่สุด
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์/คั่นคว่ำอิสระ มีความเหมาะสม	4.53	.50	มากที่สุด
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนรายงานวิทยานิพนธ์/คั่นคว่ำอิสระ มีความเหมาะสม	4.42	.62	มาก
5. มีจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนบทความวิจัย มีความเหมาะสม	4.52	.50	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.52	.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการทำวิทยานิพนธ์/คั่นคว่ำอิสระ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .55) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์/คั่นคว่ำอิสระ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .50) รองลงมาคือ มีจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนบทความวิจัยมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนรายงานวิทยานิพนธ์/คั่นคว่ำอิสระ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .62)

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการทำวิทยานิพนธ์/คั่นคว่ำอิสระ มีดังนี้

(1) อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสนใจและให้การปรึกษาเป็นอย่างดี ให้อิสระนักศึกษาในการศึกษาค้นคว้า

(2) การทำวิทยานิพนธ์มีการจัดกระบวนการได้ดีมีการประสานงานและติดต่อกับอาจารย์ได้สะดวกและมีประสิทธิภาพดีมาก

1.3.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการของมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการให้บริการของมหาวิทยาลัย (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การให้บริการของมหาวิทยาลัย	4.40	.72	มาก
2. มหาวิทยาลัยแจ้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องถึงนักศึกษาทันเวลา	4.47	.50	มาก
3. มหาวิทยาลัยมีการติดตามนักศึกษาที่ขาดการติดต่ออย่างต่อเนื่อง	4.40	.76	มาก
4. นักศึกษาสามารถลงทะเบียนออนไลน์ผ่านช่องทางต่างๆ (ธนาคาร / ไปรษณีย์ / ที่บ้าน) ได้สะดวก	4.47	.50	มาก
5. มหาวิทยาลัยมีการจัดส่งเอกสารได้ทันเวลา	4.41	.70	มาก
6. การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของ One Stop Services มีประสิทธิภาพ	4.52	.50	มากที่สุด
7. การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของสำนักทะเบียนฯ มีประสิทธิภาพ	4.38	.70	มาก
8. การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของสำนักบัณฑิตมี ประสิทธิภาพ	4.40	.70	มาก
9. การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของฝ่ายแนะแนว การศึกษา สำนักบริการการศึกษามีประสิทธิภาพ	4.47	.50	มาก
10. การติดต่อสื่อสารกับสาขาวิชาฯ มีความสะดวก	4.54	.49	มากที่สุด
11. การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวก	4.56	.50	มากที่สุด
12. การให้บริการของศูนย์วิทย์พัฒนามีประสิทธิภาพ	4.51	.50	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.55	.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการของมหาวิทยาลัย พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .60) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 8 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวก ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .50) รองลงมาคือ การติดต่อสื่อสารกับสาขาวิชาฯ มีความสะดวก ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .49) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของสำนักทะเบียนฯ มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .70)

1.3.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการวัดและประเมินผล

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการวัดและประเมินผล (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีการแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนการสอนก่อนสอน	4.41	.70	มาก
2. มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน	4.30	.84	มาก
3. มีการใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล	4.49	.50	มาก
4. มีการกำหนดสัดส่วนคะแนนการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.50	.50	มาก
เฉลี่ยรวม	4.43	.66	มาก

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการวัดและประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .66) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีการกำหนดสัดส่วนคะแนนการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .50) รองลงมาคือ มีการใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .84)

1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อผลผลิตของหลักสูตร

จากการตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตร มีดังนี้

1.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาคุณลักษณะของมหบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ และด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ (n = 213)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียน	4.51	.50	มากที่สุด
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.47	.53	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา (การวิเคราะห์สถานการณ์ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี หลักการ)	4.39	.74	มาก
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.46	.56	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.51	.53	มากที่สุด
6. ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้	4.60	.70	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.66	.60	มาก

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีดังนี้

(1) ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .50)

(2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .53)

(3) ด้านทักษะทางปัญญา (การวิเคราะห์สถานการณ์ ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี หลักการ) พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าทักษะทางปัญญาที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .74)

(4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .56)

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .53)

(6) ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ พบว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .70)

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน มีดังนี้

(1) การนำเนื้อหาวิชาที่นำไปใช้ประโยชน์

- นำแนวคิดทฤษฎีเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาไปใช้ในงานของตนเอง
- ใช้ในการวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
- ใช้ในการเขียนรายงานการวิจัย
- ใช้พัฒนาตนเอง

(2) เนื้อหาที่อยากให้เพิ่มเติมในการปรับปรุงหลักสูตร

- การเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่
- การเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับ Thailand 4.0
- เครื่องมือและสถิติในการวิจัย
- การลงฝึกปฏิบัติในแหล่งเรียนรู้จริง ไปสถานที่จริง
- การนำเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในองค์กรให้มากขึ้น
- ด้านสถิติที่ใช้ในงานวิจัย

(3) นำความรู้จากการศึกษาหลักสูตรนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและหน้าที่

การงาน

- เพิ่มคุณวุฒิ และวิทยฐานะทางการศึกษา
- การทำผลงานด้านวิชาการ
- การวิจัยในชั้นเรียน
- การพัฒนางานด้านโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน
- การออกแบบโครงการฝึกอบรมทางวิชาการ
- มีแนวทางการทำวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักการทางวิชาการ
- มีแหล่งข้อมูลอ้างอิงในการทำงาน จากที่ไม่เคยศึกษาทฤษฎีก็กลับมาให้

ความสำคัญมากขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังมหาบัณฑิตเพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวนทั้งสิ้น 215 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 141 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 66.04 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.16 – 4.28 ดังนี้

ตารางที่ 4.16 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 141)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	43	30.50
หญิง	98	69.50
รวม	141	100
อายุ		
20 – 30 ปี	21	14.90
31 – 40 ปี	42	29.80
41 – 50 ปี	49	34.80
51 – 60 ปี	29	20.50
รวม	141	100
ปีที่เข้าศึกษา		
2554	34	24.10
2555	55	39.00
2556	52	36.90
รวม	141	100
แผนการศึกษา		
แผน ก: วิทยานิพนธ์	14	9.90
แผน ข: การศึกษาค้นคว้าอิสระ	127	90.10
รวม	141	100
วุฒิการศึกษาสูงสุดก่อนเข้าศึกษา		
ปริญญาตรี	126	89.40
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	4	2.80

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาโท	11	7.80
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	141	100
ปีที่สำเร็จการศึกษา		
2555	12	8.50
2556	75	53.20
2557	54	38.30
รวม	141	100
อาชีพ		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3	2.20
ครูหรือบุคลากรทางการศึกษา	85	60.30
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	5	3.50
พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	34	24.10
ธุรกิจส่วนตัว	14	9.90
รวม	141	100

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของมหาบัณฑิตจำนวน 141 คน ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 69.50 และเป็นชาย ร้อยละ 30.50 มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คือ ร้อยละ 34.80 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 29.80 ปีที่มหาบัณฑิตเริ่มเข้าศึกษาส่วนใหญ่คือปีการศึกษา 2555 ร้อยละ 39.00 รองลงมาคือ ปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 36.90 มหาบัณฑิตเลือกแผนการเรียนเป็นแผน ข: การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร้อยละ 90.10 และ แผน ก: วิทยานิพนธ์ ร้อยละ 9.90 และ โดยมีวุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี ร้อยละ 89.40 รองลงมาคือ ปริญญาโท ร้อยละ 7.80 อาชีพระหว่างการศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูหรือบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 60.30 รองลงมาคือ พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 24.10

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร

จากการตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตร มีดังนี้

2.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตร โดยภาพรวม

ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตรโดยภาพรวม
(n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. รายละเอียดของหลักสูตร	4.59	.60	มากที่สุด
2. ประมวลสาระ	4.56	.62	มากที่สุด
3. แนวการศึกษา	4.28	.88	มาก
4. แผนกิจกรรม	4.44	.66	มาก
5. การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)	4.33	.85	มาก
6. แหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ	4.45	.79	มาก
เฉลี่ยรวม	4.44	.73	มาก

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .73) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ รายละเอียดของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .60) รองลงมาคือ ประมวลสาระ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .62) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ แนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .88)

2.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อรายละเอียดของ หลักสูตร

ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตร (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ชื่อหลักสูตรตรงความต้องการของท่าน	4.74	.44	มากที่สุด
2. หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	4.52	.58	มากที่สุด
3. เนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายทางการศึกษา	4.53	.92	มากที่สุด

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน	4.52	.50	มากที่สุด
5. ระยะเวลาของหลักสูตร (2 ปี) มีความเหมาะสม	4.58	.50	มากที่สุด
6. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ	4.51	.50	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.59	.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .60) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ หลักสูตรตรงความต้องการของท่าน ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = .44) รองลงมาคือ ระยะเวลาของหลักสูตร (2 ปี) มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .50)

2.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อประมวลสาระ

ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อประมวลสาระ (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.48	.50	มาก
2. มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตร	4.59	.50	มากที่สุด
3. มีเนื้อหาส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและทักษะในการตัดสินใจ	4.04	1.06	มาก
4. มีเนื้อหาทันสมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	4.56	.50	มากที่สุด
5. เนื้อหาแต่ละหน่วยสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย	4.58	.50	มากที่สุด
6. การลำดับเนื้อหาเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.48	.50	มาก
7. ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม	4.52	.50	มากที่สุด
8. โดยภาพรวมประมวลสาระชุดวิชามีความเหมาะสม	4.67	.47	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.56	.62	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อประมวลชุดวิชา พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .62) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โดยภาพรวมประมวลสาระชุดวิชามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .47) รองลงมาคือ มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีเนื้อหาส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและทักษะในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 1.06)

2.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแนวการศึกษา

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแนวการศึกษา (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การจัดลำดับเนื้อหาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.21	.99	มาก
2. กิจกรรมและแนวตอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาสาระ	4.09	1.07	มาก
3. มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.20	.94	มาก
4. มีกิจกรรมส่งเสริมด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.35	.73	มาก
5. การประเมินผลก่อนเรียน – หลังเรียนกระตุ้นการเรียนรู้ได้ดี	4.45	.50	มาก
6. กิจกรรมกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้	4.52	.50	มากที่สุด
7. ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม	4.17	1.11	มาก
เฉลี่ยรวม	4.28	.88	มาก

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแนวการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .88) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ กิจกรรมกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .50) รองลงมาคือ การประเมินผลก่อนเรียน – หลังเรียนกระตุ้นการเรียนรู้ได้ดี ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กิจกรรมและแนวตอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 1.07)

2.2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแผนกิจกรรม

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแผนกิจกรรม (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ให้แนวทางในการทำกิจกรรมตลอดภาคเรียนอย่างชัดเจน	4.46	.62	มาก
2. งานที่กำหนดให้ทำมีรายละเอียดเพียงพอให้ทำงานได้	4.28	.78	มาก
3. งานที่กำหนดให้ทำช่วยเพิ่มความเข้าใจในการเรียนรู้ได้ดี	4.39	.71	มาก
4. ระบุเกณฑ์การประเมินชัดเจน	4.50	.50	มาก
5. สัดส่วนการให้คะแนนมีความเหมาะสม	4.65	.48	มากที่สุด
6. ประเด็นการศึกษามีความทันสมัย	4.37	.76	มาก
เฉลี่ยรวม	4.44	.66	มาก

จากตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแผนกิจกรรม พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .66) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สัดส่วนการให้คะแนนมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = .48) รองลงมาคือ ระบุเกณฑ์การประเมินชัดเจน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ งานที่กำหนดให้ทำมีรายละเอียดเพียงพอให้ทำงานได้ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .78)

2.2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)

ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) สามารถเข้าถึงได้สะดวก	4.04	1.09	มาก
2. เนื้อหาสาระช่วยเสริมการเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์	4.58	.50	มาก

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3. สื่อที่ใช้ในการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม (เช่น PPT, Web link, File)	4.21	.95	มาก
4. ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ง่ายต่อการใช้งาน	4.60	.49	มากที่สุด
5. ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเสถียร	4.01	1.08	มากที่สุด
6. กิจกรรมที่กำหนดในการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม	4.55	.50	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.33	.85	มาก

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .85) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ง่ายต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .49) รองลงมาคือ เนื้อหาสาระช่วยเสริมการเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเสถียร ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 1.08)

2.2.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้อื่นๆ

ตารางที่ 4.23 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการสำนักบรรณสารสนเทศ มสธ.	4.46	.50	มาก
2. ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการในห้องสมุดที่ศูนย์วิทยพัฒนา	4.23	.95	มาก

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3. การให้บริการทรัพยากรห้องสมุดออนไลน์มีความสะดวกในการเข้าถึง	4.03	1.06	มาก
4. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความเหมาะสม	4.52	.50	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.45	.79	มาก

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อแหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .79) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .50) รองลงมา คือ ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการสำนักบรรณสารสนเทศ มสธ. ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การให้บริการทรัพยากรห้องสมุดออนไลน์มีความสะดวกในการเข้าถึง ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 1.06)

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน

จากการตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน มีดังนี้

2.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวม

ตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวม (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม	4.45	.79	มาก
2. การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)	4.52	.63	มากที่สุด
3. การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ	4.38	.78	มาก

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4. การให้บริการของมหาวิทยาลัย	4.41	.80	มาก
5. การวัดและประเมินผล	4.41	.70	มาก
เฉลี่ยรวม	4.43	.74	มาก

จากตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .74) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .63) รองลงมาคือ การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .78) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .78)

2.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม

ตารางที่ 4.25 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ระยะเวลาของการจัดสัมมนาเสริมครั้งละ 2 วันมีความเหมาะสม	4.39	.81	มาก
2. จำนวนครั้งของการจัดสัมมนาเสริมมีความเหมาะสม	4.34	1.06	มาก
3. การจัดสัมมนาเสริมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.50	.50	มาก
4. การสัมมนาเสริมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างมหาบัณฑิตกับอาจารย์	4.58	.65	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.45	.79	มาก

จากตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .79) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง

ที่สุด คือ การสัมมนาเสริมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างมหาดบัณฑิตกับอาจารย์ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = .65) รองลงมาคือ การจัดสัมมนาเสริมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ จำนวนครั้งของการจัดสัมมนาเสริมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 1.06)

2.3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาดบัณฑิตที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)

ตารางที่ 4.26 ความคิดเห็นของมหาดบัณฑิตที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม e-Learning มีความเหมาะสม	4.43	.61	มาก
2. งานที่มอบหมายและกิจกรรมใน e-Learning เหมาะสม	4.52	.50	มากที่สุด
3. การมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และมหาดบัณฑิตใน e-Learning เป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.67	.70	มากที่สุด
4. การได้รับผลย้อนกลับจากอาจารย์มีส่วนกระตุ้นการเรียนรู้ผ่าน e-Learning	4.54	.68	มากที่สุด
5. การเข้าร่วมกิจกรรม e-Learning ช่วยให้อ่านบรรลุเป้าหมายของการเรียน	4.38	.62	มาก
เฉลี่ยรวม	4.52	.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาดบัณฑิตที่มีต่อการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .63) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และมหาดบัณฑิตใน e-Learning เป็นไปตามแผนที่กำหนด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .70) รองลงมาคือ การได้รับผลย้อนกลับจากอาจารย์มีส่วนกระตุ้นการเรียนรู้ผ่าน e-Learning ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .68) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรม e-Learning ช่วยให้อ่านบรรลุเป้าหมายของการเรียน ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .62)

2.3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ

ตารางที่ 4.27 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. กระบวนการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม	4.31	.88	มาก
2. อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระของมหาบัณฑิตอย่างสม่ำเสมอ	4.30	.79	มาก
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม	4.51	.50	มากที่สุด
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนรายงานวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม	4.28	.73	มาก
5. มีจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนบทความวิจัย มีความเหมาะสม	4.41	.93	มาก
เฉลี่ยรวม	4.38	.78	มาก

จากตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .78) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .50) รองลงมาคือ มีจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนบทความวิจัยมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .93) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนรายงานวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .73)

2.3.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการให้บริการของมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.28 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตต่อการให้บริการของมหาวิทยาลัย (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การให้บริการของมหาวิทยาลัย	4.57	.50	มากที่สุด
2. มหาวิทยาลัยแจ้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องถึงมหาบัณฑิตทันเวลา	4.41	.81	มาก
3. มหาวิทยาลัยมีการติดตามมหาบัณฑิตที่ขาดการติดต่ออย่างต่อเนื่อง	4.45	.77	มาก
4. มหาบัณฑิตสามารถลงทะเบียนออนไลน์ผ่านช่องทางต่างๆ (ธนาคาร / ไปรษณีย์ / ที่บ้าน) ได้สะดวก	4.28	.92	มาก
5. มหาวิทยาลัยมีการจัดส่งเอกสารได้ทันเวลา	4.45	.81	มาก
6. การให้บริการตอบคำถามมหาบัณฑิตของ One Stop Services มีประสิทธิภาพ	4.21	1.11	มาก
7. การให้บริการตอบคำถามมหาบัณฑิตของสำนักทะเบียนฯ มีประสิทธิภาพ	4.17	1.14	มาก
8. การให้บริการตอบคำถามมหาบัณฑิตของสำนักบัณฑิตมี ประสิทธิภาพ	4.49	.50	มาก
9. การให้บริการตอบคำถามมหาบัณฑิตของฝ่ายแนะแนว การศึกษา สำนักบริการการศึกษามีประสิทธิภาพ	4.22	.99	มาก
10. การติดต่อสื่อสารกับสาขาวิชาฯ มีความสะดวก	4.52	.50	มากที่สุด
11. การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวก	4.59	.49	มากที่สุด
12. การให้บริการของศูนย์วิทย์พัฒนามีประสิทธิภาพ	4.51	.50	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.41	.80	มาก

จากตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการให้บริการของมหาวิทยาลัย พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .80) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 8 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวก ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .49) รองลงมาคือ การให้บริการของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การให้บริการตอบคำถามมหาบัณฑิตของสำนักทะเบียนฯ มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 1.14)

2.3.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการวัดและประเมินผล

ตารางที่ 4.29 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการวัดและประเมินผล (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีการแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนการสอนก่อนสอน	4.48	.57	มาก
2. มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน	4.57	.61	มากที่สุด
3. มีการใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล	4.24	.84	มาก
4. มีการกำหนดสัดส่วนคะแนนการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.38	.71	มาก
เฉลี่ยรวม	4.41	.70	มาก

จากตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการวัดและประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .70) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = .61) รองลงมาคือ มีการแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนการสอนก่อนสอน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .57) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .84)

2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อผลผลิตของหลักสูตร

จากการตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตร มีดังนี้

2.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตารางที่ 4.30 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ และด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ (n = 141)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียน	4.20	.99	มาก
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.57	.50	มากที่สุด

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3. ด้านทักษะทางปัญญา (การวิเคราะห์สถานการณ์ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี หลักการ)	4.46	.50	มาก
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.35	.69	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.31	1.03	มาก
6. ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้	4.28	.87	มาก
เฉลี่ยรวม	4.36	.80	มาก

จากตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีดังนี้

(1) ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียน พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .99)

(2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = .50)

(3) ด้านทักษะทางปัญญา (การวิเคราะห์สถานการณ์ ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี หลักการ) พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .50)

(4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .69)

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 1.03)

(6) ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .87)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้นิติ

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้นิติ ที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามกับผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้นิติตามจำนวนของมหาวิทยาลัยที่จบการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2554 – 2557 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.31 ดังนี้

ตารางที่ 4.31 ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้นิติ ที่ตอบแบบสอบถาม (n = 102)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	74	72.54
หญิง	28	24.46
รวม	102	100
อายุ		
20 - 30	-	-
31 - 40 ปี	14	13.72
41 - 50 ปี	48	47.05
51 - 60 ปี	36	35.29
61 ปีขึ้นไป	4	3.94
รวม	102	100
อาชีพ		
ครูหรือบุคลากรทางการศึกษา	72	70.59
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	5	4.90
พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	24	23.53
ธุรกิจส่วนตัว	1	0.98
รวม	102	100
ระยะเวลาทำงานร่วมกัน		
น้อยกว่า 1 ปี	10	9.80
1 - 3 ปี	28	27.45
4 - 6 ปี	30	29.42
มากกว่า 6 ปี	34	33.33
รวม	102	100

จากตารางที่ 4.31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชา ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 102 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.54 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 24.46 อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 47.05 ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ร้อยละ 70.59 มีอาชีพเป็นครูหรือบุคลากรทางการศึกษา มีระยะเวลาทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยเป็นระยะเวลามากกว่า 6 ปี ร้อยละ 33.33

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

จากการตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชาเกี่ยวกับคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช มีดังนี้

ตารางที่ 4.32 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (n = 102)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านคุณธรรม จริยธรรม			
1. มีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.49	.50	มาก
2. มีความขยันหมั่นเพียร	4.59	.69	มากที่สุด
3. มีวินัย	4.61	.49	มากที่สุด
4. มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน	4.49	.50	มาก
5. มีคุณธรรม และศีลธรรมอันดี	4.46	.50	มาก
6. มีจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.45	.50	มาก
เฉลี่ยรวม	4.51	.54	มากที่สุด
ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ			
7. มีความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษา	4.57	.74	มากที่สุด
8. มีความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	4.48	.50	มาก
9. มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้สู่การใช้ประโยชน์	4.50	.74	มาก
เฉลี่ยรวม	4.52	.67	มากที่สุด
ด้านความคิดและการแก้ปัญหา			
10. มีความสามารถในการคิดเชิงระบบ	4.47	.50	มาก
11. มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	4.49	.50	มาก

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
12. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.25	.85	มาก
13. สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างดี	4.57	.50	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.45	.62	มาก
ด้านความรับผิดชอบ			
14. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง	4.44	.50	มาก
15. มีความรับผิดชอบต่อองค์กร	4.47	.62	มาก
16. มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมทุกระดับ	4.25	.50	มาก
17. มีจิตอาสา และจิตสาธารณะ	4.25	.79	มาก
เฉลี่ยรวม	4.41	.62	มาก
ด้านมนุษยสัมพันธ์			
18. มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น	4.25	.76	มาก
19. มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	4.31	.76	มาก
20. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	4.30	.82	มาก
เฉลี่ยรวม	4.29	.78	มาก
ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี			
21. มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารด้านการพูด อ่าน เขียนที่ดี	4.49	.50	มาก
22. มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย	4.49	.50	มาก
23. มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	4.31	.70	มาก
24. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.62	.49	มากที่สุด
25. มีความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์	4.61	.61	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.51	.58	มากที่สุด

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านทักษะการศึกษาทางไกล และสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง			
26. มีความสามารถในการศึกษาด้วยตนเองได้	4.70	.59	มากที่สุด
27. มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ	4.54	.74	มากที่สุด
28. มีความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียร	4.44	.50	มาก
เฉลี่ยรวม	4.56	.63	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.48	.63	มาก

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิราช โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .63) โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

(1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .54) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีวินัย ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .49) รองลงมาคือ มีความขยันหมั่นเพียร ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .69) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .50)

(2) ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษา ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = .74) รองลงมาคือ มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้สู่การใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .74) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .50)

(3) ด้านความคิดและการแก้ปัญหา พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านความคิดและการแก้ปัญหา โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .62) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างดี ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = .50) รองลงมาคือ มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .85)

(4) ด้านความรับผิดชอบ พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .62)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความรับผิดชอบต่อองค์กร ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .62) รองลงมาคือ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมทุกระดับ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .50) และมีจิตอาสา และจิตสาธารณะ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .79)

(5) ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .78) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .76) รองลงมาคือ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .82) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .76)

(6) ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .58) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .49) รองลงมาคือ มีความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .61) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .70)

(7) ด้านทักษะการศึกษาทางไกล และสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านทักษะการศึกษาทางไกล และสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .63) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการศึกษาด้วยตนเองได้ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = .59) รองลงมาคือ มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .74) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียร ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .50)

3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อมหาบัณฑิต

3.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อความรู้และทักษะในการทำงานของมหาบัณฑิต

ตารางที่ 4.33 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อความรู้และทักษะในการทำงานของมหาบัณฑิต (n = 102)

รายการประเมิน	จำนวน	ร้อยละ
บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก มสธ. มีความรู้และทักษะการทำงานในระดับใด		
มากที่สุด	70	68.62
มาก	27	26.47
ปานกลาง	5	4.91
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
รวม	102	100

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อความรู้และทักษะในการทำงานของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชว่ามีความรู้และทักษะการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 68.62 ระดับมาก ร้อยละ 30.43 และระดับปานกลาง ร้อยละ 4.91

3.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการแนะนำสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานหรือบุคคลรู้จักมาเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตารางที่ 4.34 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการแนะนำสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานหรือบุคคลรู้จักมาเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (n = 102)

รายการประเมิน	จำนวน	ร้อยละ
การแนะนำสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานหรือบุคคลรู้จักมาเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช		
แนะนำ/สนับสนุน	84	82.35
ไม่แนะนำ/ไม่สนับสนุน	18	17.65
รวม	102	100

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความคิดเห็นต่อการแนะนำสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานหรือบุคคลรู้จักมาเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชร้อยละ 82.35 และไม่แนะนำ/ไม่สนับสนุน ร้อยละ 17.65

ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความคิดเห็นต่อมหาวิทยาลัยว่า มีจุดเด่น ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ดี การมีส่วนร่วมที่ดี มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และมีวินัยในตนเองดีมาก มีความขยัน และอดทน ในการปฏิบัติงาน มุ่งมั่นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เป็นผู้มีความสามารถ มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้สู่การใช้ประโยชน์ในงาน และมีคุณสมบัติของความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามความคิดเห็นของอาจารย์ประจำ หลักสูตร

4.1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์เพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวนทั้งสิ้น 4 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 4 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.35 ดังนี้

ตารางที่ 4.35 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม (n = 4)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	1	25.00
หญิง	3	75.00
รวม	4	100
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาโท	-	-
ปริญญาเอก	4	100
รวม	4	100
ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน		
ศาสตราจารย์	-	-
รองศาสตราจารย์	3	75.00
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	1	25.00
อาจารย์	-	-
รวม	4	100

จากตารางที่ 4.35 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์จำนวน 4 คน ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.00 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 25.00 อาจารย์ทั้งหมดมีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาเอก ร้อยละ 100 ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยละ 25.00

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อหลักสูตร

ตารางที่ 4.36 ความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อหลักสูตร (n = 4)

รายการประเมิน	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรมีความสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายทางการศึกษา		
สอดคล้อง	4	100
ไม่สอดคล้อง	-	-
รวม	4	100
วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน		
ชัดเจน	4	100
ไม่ชัดเจน	-	-
รวม	4	100
หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม		
สอดคล้อง	4	100
ไม่สอดคล้อง	-	-
รวม	4	100

จากตารางที่ 4.36 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อหลักสูตร พบว่า อาจารย์ร้อยละ 100 มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายทางการศึกษา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน และ หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

ความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตร ได้แก่ เป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับแนวนโยบายและกฎหมายทางการศึกษา

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตร

ตารางที่ 4.37 ความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตร (n = 4)

รายการประเมิน	มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีการกำหนดรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) มีการจัดทำ มคอ.3	4	100	-	-
2. มีการรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) มีการจัดทำ มคอ.5	4	100	-	-
3. มีการนำผลการดำเนินการของรายวิชา(มคอ.5)ไปใช้ในการวางแผนการจัดการสอนในภาคเรียนถัดไป (มคอ. 5 สู่ มคอ. 3)	4	100	-	-
4. มีการนำผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) ไปปรับปรุงหลักสูตร	4	100	-	-
5. อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนและทบทวน การดำเนินงานหลักสูตร	4	100	-	-
6. มีการดำเนินการตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง	4	100	-	-

จากตารางที่ 4.37 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตร พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่าในทุก รายการมีการปฏิบัติ ร้อยละ 100 ได้แก่ มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) มีการรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) มีการนำผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) ไปใช้ในการวางแผนการจัดการสอนในภาคเรียนถัดไป (มคอ. 5 สู่ มคอ. 3) มีการนำผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) ไปปรับปรุงหลักสูตร อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร และ มีการดำเนินการตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง

ความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตร กล่าวคือ อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาได้มีจัดทำ มคอ.3 มคอ.5 และ มคอ.7 มีการนำผลการดำเนินการของหลักสูตร มคอ.7 ไปปรับปรุงหลักสูตร โดยอาจารย์แขนงวิชา

เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร และ มีการดำเนินการตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน: การสัมมนาเสริม / สัมมนาเข้ม
ตารางที่ 4.38 ความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน: การสัมมนาเสริม / สัมมนาเข้ม (n = 4)

รายการประเมิน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ระยะเวลาของการจัดสัมมนามีความเหมาะสม	5.00	.00	ปานกลาง
2. จำนวนครั้งของการจัดสัมมนามีความเหมาะสม	5.00	.00	ปานกลาง
3. ประสิทธิภาพการจัดสัมมนาที่ส่งเสริมการเรียนรู้	5.00	.00	มากที่สุด
4. การสัมมนาส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	5.00	.00	มากที่สุด
5. อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	5.00	.00	มากที่สุด
6. มีการดำเนินการตามแผนงานการสัมมนาอย่างต่อเนื่อง	5.00	.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	5.00	.00	มาก

จากตารางที่ 4.38 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน: การสัมมนาเสริม / สัมมนาเข้ม พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = .00) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ระยะเวลาของการจัดสัมมนามีความเหมาะสม จำนวนครั้งของการจัดสัมมนามีความเหมาะสม ประสิทธิภาพการจัดสัมมนาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสัมมนาส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร และมีการดำเนินการตามแผนงานการสัมมนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = .00)

ความคิดเห็นของอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน: การสัมมนาเสริม / สัมมนาเข้ม กล่าวคือ รายวิชาที่มีการให้นักศึกษาทำโครงงานวิจัย การจัดนิทรรศการ เช่น ชุติวิชา 27704 สัมมนาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ควรใช้การสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้าแทนการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)

ตอนที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ผู้วิจัยได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อให้ออกความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา รวมจำนวน 7 คน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ สมพงษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม รองศาสตราจารย์ ดร.สาโรช ไศภีรักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา โตโพธิ์ไทย รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุล เจริญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คันสนีย์ สังสรรค์อนันต์

โดยในช่วงแรก ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยเชิงประเมินที่ได้จากการสอบถามนักศึกษามหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต และอาจารย์ประจำหลักสูตร ต่อจากนั้นผู้ทรงคุณวุฒิได้ออกความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ด้านรายละเอียดของหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

1.1 ความคิดเห็นที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตร

- ชื่อหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียนดี

- วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน

- ระยะเวลาของหลักสูตรมีความเหมาะสมโดยกำหนดไว้เป็นเวลา 2 ปี

1.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร

- เนื่องจากชื่อหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมทั้ง ระยะเวลาของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน ดังนั้นจึงเสนอแนะให้คงลักษณะเหล่านี้ไว้เช่นเดิมในหลักสูตรฉบับปรับปรุง

2. ประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรม ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นที่มีต่อประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรม

- โดยภาพรวมประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรมมีความเหมาะสมเนื้อหาที่บรรจุในเล่มที่ให้ผู้เรียนศึกษาช่วยส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตร ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและทักษะในการตัดสินใจ

2.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรม

- เนื่องจากการเรียน มสธ. เป็นระบบทางไกล ซึ่งนักศึกษาจะเรียนจากสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก ดังนั้นเนื้อหาที่อยู่ในประมวลสาระชุดวิชา และแนวการศึกษาจะต้องปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

- แผนกิจกรรม ควรปรับปรุงเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา รวมทั้งควรเพิ่มกิจกรรมการทำวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มากยิ่งขึ้น

3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

- การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้อาจารย์และนักศึกษาได้มีโอกาสดทวนความรู้ความเข้าใจ เสริมสร้างความรู้ใหม่ๆ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ช่วยให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา และเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกล

3.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน

- ควรเพิ่มกิจกรรมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้มให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้ประสบการณ์การทำวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และการผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ จะช่วยพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้เหมาะสมกับการเป็นมหาบัณฑิตทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

- การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ เนื่องจากระบบการเรียนเป็นแบบทางไกล ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาควรเพิ่มการให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระของนักศึกษา

อย่างสม่ำเสมอ และควรให้ความรู้และทักษะเพิ่มเติมในการเขียนโครงร่าง การเขียนรายงาน ตลอดจนการเขียนบทความวิจัยวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ อย่างเหมาะสม

จากผลของการให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559 (รายละเอียดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559 ดังภาคผนวก ง หน้า 138)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และ (2) ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ ประกอบด้วย นักศึกษา จำนวน 213 ฉบับ มหาบัณฑิต จำนวน 141 ฉบับ ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 102 ฉบับ อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 460 คน และผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร จำนวน 7 คน

การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสอบถาม และการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ประเภท คือ (1) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร จำนวน 4 ฉบับ จำแนกตามกลุ่มผู้ตอบ คือ นักศึกษา มหาบัณฑิต ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต และ อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และ (2) ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการสรุปผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ตอนที่ 1

ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

1. ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 67.10 และเป็นชาย ร้อยละ 32.90 นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คือ ร้อยละ 47.90 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 34.30 ปีที่นักศึกษาเริ่มเข้าศึกษาส่วนใหญ่คือปี การศึกษา 2557 ร้อยละ 40.40 รองลงมาคือ ปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 31.90 นักศึกษาเลือก แผนการเรียนเป็นแผน ข: การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร้อยละ 88.70 และ แผน ก: วิทยานิพนธ์ ร้อยละ 11.30 และ โดยมีวุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี ร้อยละ 79.30 รองลงมาคือ ปริญญาโท ร้อยละ 16.00 อาชีพระหว่างการศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่เป็นครูหรือบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 49.80 รองลงมาคือ พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 24.90

1.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร มีผลการวิจัย ดังนี้

1.2.1 ด้านรายละเอียดของหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 5 ด้าน ตามลำดับดังนี้ (1) ด้านการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ เนื้อหาสาระช่วยเสริมการเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ (2) ด้านแหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการในห้องสมุดที่ศูนย์วิทยพัฒนา และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความเหมาะสม (3) ด้านแนวการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (4) ด้านรายละเอียดของหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ระยะเวลาของหลักสูตร (2 ปี) มีความเหมาะสม (5) ด้านแผนกิจกรรม พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ให้แนวทางในการทำกิจกรรมตลอดภาคเรียนอย่างชัดเจน และ (6) ด้านประมวลสาระ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตร

1.2.2 ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการ

ให้บริการของมหาวิทยาลัย พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวก (2) ด้านการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม (3) ด้านการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรม e-Learning ช่วยให้ท่านบรรลุเป้าหมายของการเรียน (4) ด้านการสัมมนาเสริม/สัมมนาข้าม พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การจัดสัมมนาเสริมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (5) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีการกำหนดสัดส่วนคะแนนการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม

1.2.3 ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน ตามลำดับดังนี้ (1) ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด (4) ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก (5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก และ (6) ด้านทักษะทางปัญญา (การวิเคราะห์สถานการณ์ ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี หลักการ) พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าทักษะทางปัญญาที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 69.50 และเป็นชาย ร้อยละ 30.50 มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คือ ร้อยละ 34.80 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 29.80 ปีที่มหาบัณฑิตเริ่มเข้าศึกษาส่วนใหญ่ คือปีการศึกษา 2555 ร้อยละ 39.00 รองลงมาคือ ปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 36.90 มหาบัณฑิตเลือกแผนการเรียนเป็นแผน ข: การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร้อยละ 90.10 และ แผน ก: วิทยานิพนธ์ ร้อยละ 9.90 และ โดยมีวุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี ร้อยละ 89.40 รองลงมา

คือ ปริญาโท ร้อยละ 7.80 อาชีพระหว่างการศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูหรือบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 60.30 รองลงมาคือ พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 24.10

2.2 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร มีผลการวิจัย ดังนี้

2.2.1 ด้านรายละเอียดของหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน ตามลำดับดังนี้ (1) ด้านรายละเอียดของหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ชื่อหลักสูตรตรงความต้องการของท่าน (2) ด้านประมวลสาระ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โดยภาพรวมประมวลสาระชุดวิชามีความเหมาะสม (3) ด้านแหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความเหมาะสม (4) ด้านแผนกิจกรรม พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ สัดส่วนการให้คะแนนมีความเหมาะสม (5) ด้านการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ง่ายต่อการใช้งาน และ (6) ด้านแนวการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ กิจกรรมกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้

2.2.2 ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน ตามลำดับดังนี้ (1) ด้านการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และมหาบัณฑิตใน e - Learning เป็นไปตามแผนที่กำหนด (2) ด้านการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การสัมมนาเสริมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างมหาบัณฑิตกับอาจารย์ (3) ด้านการให้บริการของมหาวิทยาลัย พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวก (4) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน และ (5) ด้านการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม

2.2.3 ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 5 ด้าน ตามลำดับดังนี้ (1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า

คุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านทักษะทางปัญญา (การวิเคราะห์ สถานการณ์ ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี หลักการ) พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าทักษะทางปัญญาที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก (4) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าได้รับความรู้และทักษะจากการเรียนอยู่ในระดับมาก (5) ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้อยู่ในระดับมาก และ (6) ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียน พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการเรียนอยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้บัณฑิต

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้นิติ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.54 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 24.46 อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 47.05 ผู้บังคับบัญชา /ผู้ใช้นิติส่วนใหญ่ร้อยละ 70.59 มีอาชีพเป็นครูหรือบุคลากรทางการศึกษา มีระยะเวลาทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยเป็นระยะเวลามากกว่า 6 ปี ร้อยละ 33.33

3.2 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้นิติที่มีต่อคุณลักษณะของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีผลการวิจัย ดังนี้

3.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้นิติมีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีวินัย

3.2.2 ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้นิติมีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษา

3.2.3 ด้านความคิดและการแก้ปัญหา พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้นิติมีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านความคิดและการแก้ปัญหา โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างดี

3.2.4 ด้านความรับผิดชอบ พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใช้นิติมีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีความรับผิดชอบต่อองค์กร

3.2.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชา/ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

3.2.6 ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชา/ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3.2.7 ด้านทักษะการศึกษาทางไกล และสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง พบว่า ผู้บังคับบัญชา/ผู้ใต้บังคับบัญชา/ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นต่อมหาบัณฑิตในด้านทักษะการศึกษาทางไกล และสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการศึกษาด้วยตนเองได้

3.3 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/ผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อมหาบัณฑิต

3.3.1 ผู้บังคับบัญชา/ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นต่อความรู้และทักษะในการทำงานของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชว่ามีความรู้และทักษะการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 68.62 ระดับมาก ร้อยละ 30.43 และระดับปานกลาง ร้อยละ 4.91

3.3.2 ผู้บังคับบัญชา/ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นต่อการแนะนำสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานหรือบุคคลรู้จักมาเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชร้อยละ 82.35 และไม่แนะนำ/ไม่สนับสนุน ร้อยละ 17.65

4. ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร

4.1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ประจำหลักสูตร พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.00 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 25.00 อาจารย์ทั้งหมดมีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาเอก ร้อยละ 100 ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบันส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยละ 25.00

4.2 ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีต่อหลักสูตร พบว่า อาจารย์ร้อยละ 100 มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายทางการศึกษา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน และ หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

4.3 ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีต่อการบริหารหลักสูตร พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่าในทุกรายการมีการปฏิบัติ ร้อยละ 100 ได้แก่ มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) มีการรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) มีการนำผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) ไปใช้ในการวางแผนการจัดการสอนในภาคเรียนถัดไป (มคอ. 5 สู่ มคอ. 3) มีการนำผลการ

ดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) ไปปรับปรุงหลักสูตร อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร และ มีการดำเนินการตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง

4.4 ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน:
การสัมมนาเสริม / สัมมนาเข้ม พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ระยะเวลาของการจัดสัมมนามีความเหมาะสม จำนวนครั้งของการจัดสัมมนามีความเหมาะสม ประสิทธิภาพการจัดสัมมนาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสัมมนาส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร และมีการดำเนินการตามแผนงานการสัมมนาอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 2

ผลการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา

จากผลการประเมินหลักสูตร และการจัดสนทนากลุ่มโดยมีผู้คณาจารย์เข้าร่วมสนทนาวิพากษ์หลักสูตรได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านรายละเอียดของหลักสูตร

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

1.1 ความคิดเห็นที่มีต่อรายละเอียดของหลักสูตร

- ชื่อหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และผู้เรียนดี

- วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน

- ระยะเวลาของหลักสูตรมีความเหมาะสมโดยกำหนดไว้เป็นเวลา 2 ปี

1.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร

- เนื่องจากชื่อหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมทั้ง ระยะเวลาของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน ดังนั้นจึงเสนอแนะให้คงลักษณะเหล่านี้ไว้เช่นเดิมในหลักสูตรฉบับปรับปรุง

2. ประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรม

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นที่มีต่อประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรม

- โดยภาพรวมประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรมมีความเหมาะสม เนื้อหาที่บรรจุในเล่มที่ให้ผู้เรียนศึกษาช่วยส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตร ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและทักษะในการตัดสินใจ

2.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรม

- เนื่องจากการเรียน มสธ. เป็นระบบทางไกล ซึ่งนักศึกษาจะเรียนจากสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก ดังนั้นเนื้อหาที่อยู่ในประมวลสาระชุดวิชา และแนวการศึกษาจะต้องปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

- แผนกิจกรรม ควรปรับปรุงเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา รวมทั้งควรเพิ่มกิจกรรมกิจกรรมการทำวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มากยิ่งขึ้น

3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

- การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้อาจารย์และนักศึกษาได้มีโอกาส ทบทวนความรู้ความเข้าใจ เสริมสร้างความรู้ใหม่ๆ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

- การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ ช่วยให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา และเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการ เรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกล

3.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน

- ควรเพิ่มกิจกรรมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้มให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้ประสบการณ์การทำวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และการผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ จะช่วยพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้เหมาะสมกับการเป็นมหาบัณฑิตทาง เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

- การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ เนื่องจากระบบการเรียนเป็นแบบทางไกล ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาควรเพิ่มการให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระของนักศึกษา อย่างสม่ำเสมอ และควรให้ความรู้และทักษะเพิ่มเติมในการเขียนโครงร่าง การเขียนรายงาน ตลอดจน การเขียนบทความวิจัยวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ อย่างเหมาะสม

จากผลของการให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาเป็น แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559

2. อภิปรายผล

ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและ สื่อสารการศึกษา มีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา มีประเด็นที่สมควรนำมาอภิปรายดังนี้

2.1.1 การประเมินรายละเอียดของหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม รายละเอียดของหลักสูตรมีความถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการทั้งของนักศึกษาและ มหาบัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร

การศึกษาได้ร่วมกันดำเนินการอย่างเป็นระบบเริ่มตั้งแต่การจัดทำ มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งมีคำอธิบายภาพรวมของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้มหาวิทยาลัยติดบรรลุผล การเรียนรู้ของหลักสูตรที่ถูกต้องและครบถ้วน นอกจากนี้แล้ว อาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้จัดทำ มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของแต่ละรายวิชาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเป็นไปตามที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และเมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา ได้ดำเนินการจัดทำ มคอ. 5 รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งเป็นรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเมื่อสิ้นภาคเรียนเกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในวิชานั้นๆ ว่า ได้ดำเนินการสอนอย่างครอบคลุม และเป็นไปตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของรายวิชาหรือไม่ และในท้ายที่สุด อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาได้ร่วมกันจัดทำ มคอ. 7 รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ซึ่งเป็นการรายงานผลประจำปีโดยผู้ประสานงานหลักสูตรหรือผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกี่ยวกับผลการบริหารจัดการหลักสูตร เช่น ข้อมูลทางสถิติของนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถาบันที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร สรุปภาพรวมของรายงานผลของรายวิชาในหลักสูตร ประสิทธิภาพของการสอนในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน การดำเนินการดังกล่าว อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร และ มีการดำเนินการตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง

2.1.2 การประเมินประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า ความถูกต้องสมบูรณ์ ความทันสมัย และความมีประโยชน์ของประมวลสาระ แนวการศึกษา และแผนกิจกรรมโดยภาพรวมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมากขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากในกระบวนการการผลิตและปรับปรุงชุดวิชา ของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ และเป็นไปตามระเบียบการปรับปรุงชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การผลิตและปรับปรุงประมวลสาระ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างครบองค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการชุดวิชาทำหน้าที่ในการดำเนินการประชุมเพื่อผลิตและปรับปรุงชุดวิชาให้แล้วเสร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด บรรณาธิการทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาในแต่ละหน่วย ตอน เรื่องของชุดวิชา กรรมการด้านเนื้อหาที่มีทั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายใน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ ครบถ้วนและทันสมัยของเนื้อหา สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์และคำอธิบายรายวิชา นอกจากนี้ยังมีการรวมการด้านเทคโนโลยีการศึกษา กรรมการด้านวัดผลการศึกษา และเลขานุการของชุดวิชา เพื่อช่วยให้ประมวลสาระมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรมว่า ต้องทำให้ข้อมูลมีความทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งนี้เนื่องจากสภาพปัจจุบันทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2.1.3 การประเมินกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินได้สอดคล้องความต้องการและมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้มเป็นการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ มีการซักถามข้อสงสัยในเนื้อหาชุดวิชาได้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้อาจารย์แขนงวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษายังได้มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนและทบทวนการการ ดำเนินการตามแผนงานการสัมมนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 รายการ ซึ่งอยู่ใน ระดับปานกลาง ได้แก่ ระยะเวลาของการจัดสัมมนาเสริมมีความเหมาะสม และ จำนวนครั้งของการ จัดสัมมนาเสริมมีความเหมาะสม อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามีความคิดเห็น เพิ่มเติมต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน: การสัมมนาเสริม / สัมมนาเข้ม คือ ในบางรายวิชาที่มี วัตถุประสงค์ให้มีการฝึกปฏิบัติ เช่น ชุดวิชา 27708 สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา ควรมีการปรับปรุงแบบการเรียนให้มีสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า 2 ครั้ง หรือใช้อีเลิร์นนิ่งเป็นสื่อเสริม เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการฝึกทักษะในเรื่องของการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น

2.1.4 การประเมินการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมี การดำเนินงานอย่างมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ได้ให้คำปรึกษาแนะนำการทำ วิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระอย่างใกล้ชิด และสัดส่วนระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษามีสัดส่วนที่ เหมาะสม อย่างไรก็ตามมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 1 รายการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ และทักษะการเขียนบทความวิจัยมีความเหมาะสม ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องปรับปรุงต่อไป

2.1.5 การประเมินผลผลิตของหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาคุณลักษณะของ มหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้าน ทักษะทางปัญญา (การวิเคราะห์สถานการณ์ ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี หลักการ) ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร อยู่ในระดับ มากกว่าที่คาดหวัง ทั้งนี้ เนื่องจาก นักศึกษาและมหาบัณฑิตได้รับการศึกษาจากหลักสูตรที่ได้รับการ ผลิตและปรับปรุงอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นไปตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยฯ และครบตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่กำหนด

2.1.6 การประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาสาระในประมวลสาระ กิจกรรมในแนวการศึกษา ตลอดจนการสัมมนาเสริม /

สัมมนาเข้มได้เอื้อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ ความสามารถจนสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน และการใช้ประโยชน์ในการเพิ่มวิทยฐานะได้

2.2 ผลการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา พบว่า การปรับปรุงหลักสูตรสามารถคงสาระสำคัญส่วนใหญ่ของรายละเอียดหลักสูตรไว้เช่นเดิม อย่างไรก็ตามเพื่อให้หลักสูตรตรงกับความต้องการของผู้สนใจเข้าศึกษาในหลักสูตร และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำในยุคไทยแลนด์ 4.0 และการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์ของแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเห็นควรมีการสอดแทรกเนื้อหาด้านคอมพิวเตอร์ และนวัตกรรมทางการศึกษาสมัยใหม่ อาทิ เทคโนโลยีเสมือนจริง, Augmented Reality, Google Classroom, Cloud Computing และการสร้างแอปพลิเคชันเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน และการวิจัยของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อหน้าที่การงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาของหน่วยงาน

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์อันเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผลการวิจัยพบว่า ชื่อหลักสูตรตรงความต้องการ รวมทั้งระยะเวลาในการศึกษาของหลักสูตรมีความเหมาะสม จึงควรคงลักษณะต่างๆ ของหลักสูตรดังกล่าวไว้

3.1.2 ผลการวิจัยพบว่า ประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรม โดยภาพรวมประมวลสาระ ชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ดังนั้นเนื้อหาที่อยู่ในประมวลสาระชุดวิชา และ แนวการศึกษาควรปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้สมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและการเปลี่ยนแปลงของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี สำหรับแผนกิจกรรม ควรปรับปรุงเนื้อหาเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

3.1.3 ผลการวิจัยพบว่า การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้อาจารย์และนักศึกษาได้มีโอกาสทบทวนความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ดังนั้น การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม ควรเน้นกิจกรรมที่เน้นการแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ และให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย การพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ และทักษะในการทำวิจัย และการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ

3.1.4 ผลการวิจัยพบว่า การทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาให้นักศึกษาสามารถสร้างงานทางวิชาการได้อย่างเป็นระบบระเบียบอย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ อย่างไรก็ตามมีนักศึกษาบางส่วนที่ยังไม่สามารถวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระได้ตามเป้าหมายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาควรใช้ช่องทางการติดต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้นักศึกษามีช่องทางการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ที่ปรึกษามากขึ้น รวมทั้งควรมีมาตรการกำกับดูแล และร่วมกับนักศึกษาในการทำข้อตกลง และแผนการดำเนินงานเพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ควรมีการวิจัยเพื่อเทียบเคียงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชกับสถาบันอื่นๆ เพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตร และนำมาปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรให้เกิดความทัดเทียม หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล. (2554). รูปแบบการประเมินหลักสูตร. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการ
ประเมินหลักสูตร หน่วยที่ 2 (หน้า 3-1 ถึง 3-35). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล, ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาชิต, ปราณี สังขะตะวรรณ, และอุษาวดี
จันทร์สนธิ. (2546). รายงานการวิจัยสถาบันเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรร
มาธิราช. นนทบุรี: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. (2523, ธันวาคม). การประเมินผลโครงการ . วารสารทางวิชาการศึกษา,
10(4), 13
- ครรชิต ทะกอง, บุหงา วชิระศักดิ์มงคล, อรุณี อ่อนสวัสดิ์, และกนกอร นวมครุฑ. (2550). การ
ประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว (หลักสูตรนานาชาติ).
พิษณุโลก: วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฉวีวรรณ แซ่ซี้. (2558). แนวคิดและทฤษฎีการประเมินหลักสูตร. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2559 จาก
[http://netra.lpru.ac.th/-phaitoon/1 evalproj/1 evalproj/copyformweb/conce](http://netra.lpru.ac.th/-phaitoon/1_evalproj/1_evalproj/copyformweb/conce)
ptcurr 1
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- พิสนุ พองศรี. (2550). การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
บริษัท พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์ จำกัด.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2558). ระบบและกลไกการพัฒนา ปรับปรุง และบริหารหลักสูตร
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ.2554 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3 เดือนธันวาคม
2558). ฝ่ายพัฒ นา ห ลั ก สู ต ร แล ะ ก า ร ส อ น . น น ท บ ุ รี : สำนั ก วิ ช า ก า ร
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช .
- มณวิภา ชูติบุตร. (2558). การประเมินผลหลักสูตร. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2559 จาก
<http://spbkk1.sesao1Go.th/pdfcur/evacur.pdf>.
- มารุต พัฒผล. (2558). การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จรัส
สนิทวงศ์การพิมพ์.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2543). รายงานการวิจัยการสังเคราะห์งานวิจัยทางด้านหลักสูตร. สืบค้นเมื่อ 20
ตุลาคม 2559 จาก http://www.pirun.kv.ac.th/~psdllv/paper/dev_curri.doc/.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2523). *พัฒนาหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- _____. (2554). *นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง*. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ ปรีนธ์.
- _____. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ ปรีนธ์.
- วรพรรณี เผ่าทองสุข, ลาวัลย์ ชัยวิรัตน์นุกุล, สุภาภรณ์ วรรณภิญโญชีพและคนอื่น. (2553). *การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาจุลชีววิทยาอุตสาหกรรม พ.ศ. 2549 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- วัฒนา สุนทรชัย และประภาศรี พรหมประกาย. (2558). *การประเมินผลหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วาสนา นัยพัฒน์. (2553). *การประเมินหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการบริหารการพยาบาล*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2554). แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการประเมินหลักสูตร หน่วยที่ 2 (หน้า 2-1 ถึง 2-29)* นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริชัย กาญจนวสี. (2558). *การประเมินหลักสูตร หลักการและแนวปฏิบัติ*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2559 จาก <http://www.edu.tsu.ac.th/major/eva/files/journal/scan1.pdf>.
- สมคิด พรหมจ้อย (2545) หลักการและแนวปฏิบัติในการประเมินนโยบาย แผนงาน โครงการและหลักสูตร. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินและการจัดการโครงการประเมิน*. หน่วยที่ 11. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2559). *หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*, นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2555). *การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุปราณี จุฑามาศย์. (2554). *การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- สุรพล หยกฟ้าวิจิตร, สมคิด พรหมจ้อย, และทัศนีย์ ชาติไทย. (2555). *การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักวิชาการ. (2543). *เทคนิคการประเมินหลักสูตร*. นนทบุรี: ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Best, John W. and Kahn, James V. (1993). *Research in Education*. Boston: Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ก
ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจแบบสอบถาม

- | | |
|--|--|
| 1. ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี | ศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช |
| 2. รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง | รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช |
| 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา | ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช |

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ภาคผนวก ข

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

- | | |
|--|-------------------------------|
| 1. รองศาสตราจารย์ ดร.อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง | มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต |
| 2. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ สมพงษ์ | มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ |
| 3. รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม | จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 4. รองศาสตราจารย์ ดร.สาโรช ไศภีรักษ์ | มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ |
| 5. รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา โตโพธิ์ไทย | มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช |
| 6. รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ | มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช |
| 7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คันสนีย์ สังสรรค์อนันต์ | มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช |

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับนักศึกษา

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่าน

2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน 6 ข้อ
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร	จำนวน 6 ข้อ
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน	จำนวน 31 ข้อ
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน	จำนวน 30 ข้อ

3. ความหมายของระดับความคิดเห็น

5	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด	(81 – 100 %)
4	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับมาก	(61 – 80 %)
3	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง	(41 – 60 %)
2	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อย	(21 – 40 %)
1	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด	(1 – 20 %)

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมืออย่างดีของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมข้อความในช่องว่าง ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 20 – 30 ปี

() 31 – 40 ปี

() 41 – 50 ปี

() 51 – 60 ปี

3. ปีที่เข้าศึกษา

() 2554

() 2555

() 2556

() 2557

() 2558

4. แผนการศึกษา

() แผน ก: วิทยานิพนธ์

() แผน ข: การศึกษาค้นคว้าอิสระ

5. วุฒิการศึกษาสูงสุด

() ปริญญาตรี

() ประกาศนียบัตรบัณฑิต

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

6. อาชีพ

() ไม่ได้ประกอบอาชีพ

() ครูหรือบุคลากรทางการศึกษา

() พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน

() ธุรกิจส่วนตัว

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
รายละเอียดของหลักสูตร					
1. ชื่อหลักสูตรตรงความต้องการของท่าน					
2. หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
3. เนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายทางการศึกษา					
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน					
5. ระยะเวลาของหลักสูตร (2 ปี) มีความเหมาะสม					
6. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาประมวลสาระชุดวิชา/แนวการศึกษา/แผนกิจกรรม แล้วตัดสินใจว่าแต่ละรายการต่อไปนี้มีความเหมาะสม หรือมีคุณภาพในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ประมวลสาระชุดวิชา มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม					
2	มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตร					
3	มีเนื้อหาส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและทักษะในการตัดสินใจ					
4	มีเนื้อหาทันสมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน					
5	เนื้อหาแต่ละหน่วยสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย					
6	การลำดับเนื้อหาเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
7	ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม					
8	โดยภาพรวมประมวลสาระชุดวิชามีความเหมาะสม					
9	แนวการศึกษา การจัดลำดับเนื้อหาเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
10	กิจกรรมและแนวตอบสนองเสริมให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาสาระ					
11	มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
12	มีกิจกรรมส่งเสริมด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
13	การประเมินผลก่อนเรียน – หลังเรียนกระตุ้นการเรียนรู้ได้ดี					
14	กิจกรรมกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้					
15	ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม					
16	แผนกิจกรรม ให้แนวทางในการทำกิจกรรมตลอดภาคเรียนอย่างชัดเจน					
17	งานที่กำหนดให้ทำมีรายละเอียดเพียงพอให้ทำงานได้					
18	งานที่กำหนดให้ทำช่วยเพิ่มความเข้าใจในการเรียนรู้ได้ดี					
19	ระบุเกณฑ์การประเมินชัดเจน					
20	สัดส่วนการให้คะแนนมีความเหมาะสม					
21	ประเด็นการศึกษามีความทันสมัย					
22	การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) สามารถเข้าถึง					

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ได้สะดวก					
23	เนื้อหาสาระช่วยเสริมการเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์					
24	สื่อที่ใช้ในการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม (เช่น PPT, Web link, File)					
25	ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ง่ายต่อการใช้งาน					
26	ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเสถียร					
27	กิจกรรมที่กำหนดในการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม					
	แหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ					
28	ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการในสำนักบรรณสารสนเทศ มสธ.					
29	ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการในห้องสมุดที่ศูนย์วิทยพัฒนา					
30	การให้บริการทรัพยากรห้องสมุดออนไลน์มีความสะดวกในการเข้าถึง					
31	การให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความเหมาะสม					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดพิจารณากระบวนการเรียนการสอนที่ผ่านมา แล้วตัดสินใจว่าแต่ละรายการต่อไปนี้ มีความเหมาะสม หรือมีคุณภาพในระดับใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม ระยะเวลาของการจัดสัมมนาเสริมครั้งละ 2 วันมีความเหมาะสม					
2	จำนวนครั้งของการจัดสัมมนาเสริมมีความเหมาะสม					
3	การจัดสัมมนาเสริมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4	การสัมมนาเสริมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์					
5	การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม					

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	งานที่มอบหมายและกิจกรรมในกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) เหมาะสม					
7	การมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และนักศึกษาในกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) เป็นไปตามแผนที่กำหนด					
8	การได้รับผลย้อนกลับจากอาจารย์มีส่วนกระตุ้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)					
9	การเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ช่วยให้น่าบรรลุเป้าหมายของการเรียน					
10	การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ กระบวนการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระมีความเหมาะสม					
11	อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
12	การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม					
13	การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนรายงานวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม					
14	มีจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนบทความวิจัยมีความเหมาะสม					
15	การให้บริการ การให้บริการของมหาวิทยาลัย					
16	มหาวิทยาลัยแจ้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องถึงนักศึกษาทันเวลา					
17	มหาวิทยาลัยมีการติดตามนักศึกษาที่ขาดการติดต่ออย่างต่อเนื่อง					
18	นักศึกษาสามารถลงทะเบียนออนไลน์ผ่านช่องทางต่างๆ (ธนาคาร / ไปรษณีย์ / ที่บ้าน) ได้สะดวก					
19	มหาวิทยาลัยมีการจัดส่งเอกสารได้ทันเวลา					
20	การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของ One Stop Services มีประสิทธิภาพ					
21	การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของสำนักทะเบียนฯ มีประสิทธิภาพ					
22	การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของสำนักบัณฑิตมีประสิทธิภาพ					
23	การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของฝ่ายแนะแนวการศึกษา สำนักบริการการศึกษามีประสิทธิภาพ					
24	การติดต่อสื่อสารกับสาขาวิชาฯ มีความสะดวก					
25	การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวก					
26	การให้บริการของศูนย์วิทย์พัฒนามีประสิทธิภาพ					

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
27	การวัดและประเมินผล มีการแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้การสอนก่อนสอน					
28	มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน					
29	มีการใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล					
30	มีการกำหนดสัดส่วนคะแนนการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการแก้ปัญหาของกระบวนการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการปรับปรุง / พัฒนาระบบการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

สำหรับมหาบัณฑิต

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่าน

2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

จำนวน 39 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

จำนวน 30 ข้อ

3. ความหมายของระดับความคิดเห็น

5	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด	(81 – 100 %)
4	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับมาก	(61 – 80 %)
3	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง	(41 – 60 %)
2	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อย	(21 – 40 %)
1	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด	(1 – 20 %)

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมืออย่างดีของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมข้อความในช่องว่างตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 20 – 30 ปี

() 31 – 40 ปี

() 41 – 50 ปี

() 51 – 60 ปี

3. ปีที่เข้าศึกษา

() 2554

() 2555

() 2556

4. แผนการศึกษา

() แผน ก: วิทยานิพนธ์

() แผน ข: การศึกษาค้นคว้าอิสระ

5. วุฒิการศึกษาสูงสุดก่อนเข้าศึกษา

() ปริญญาตรี

() ประกาศนียบัตรบัณฑิต

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

6. ปีที่สำเร็จการศึกษา

() 2555

() 2556

() 2557

7. อาชีพ

() ไม่ได้ประกอบอาชีพ

() ครูหรือบุคลากรทางการศึกษา

() พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน

() ธุรกิจส่วนตัว

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาประมวลสาระชุดวิชา/แนวการศึกษา/แผนกิจกรรม แล้วตัดสินใจว่าแต่ละรายการต่อไปนี้มีความเหมาะสม หรือมีคุณภาพในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	รายละเอียดของหลักสูตร					
1	ชื่อหลักสูตรตรงความต้องการของท่าน					
2	หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
3	เนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายทางการศึกษา					
4	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน					
5	ระยะเวลาของหลักสูตร (2 ปี) มีความเหมาะสม					
6	ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ					
	ประมวลสาระชุดวิชา					
7	มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม					
8	มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตร					
9	มีเนื้อหาส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและทักษะในการตัดสินใจ					
10	มีเนื้อหาทันสมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน					
11	เนื้อหาแต่ละหน่วยสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย					
12	การลำดับเนื้อหาเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
13	มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตร					
14	มีเนื้อหาส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและทักษะในการตัดสินใจ					
15	ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม					
16	โดยภาพรวมประมวลสาระชุดวิชามีความเหมาะสม					
	แนวการศึกษา					
17	การจัดลำดับเนื้อหาเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
18	กิจกรรมและแนวตอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาสาระ					
19	มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
20	มีกิจกรรมส่งเสริมด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
21	การประเมินผลก่อนเรียน – หลังเรียนกระตุ้นการเรียนรู้ได้ดี					
22	กิจกรรมกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้					
23	ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม					
	แผนกิจกรรม					
24	ให้แนวทางในการทำกิจกรรมตลอดภาคเรียนอย่างชัดเจน					
25	งานที่กำหนดให้ทำมีรายละเอียดเพียงพอให้ทำงานได้					

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	งานที่กำหนดให้ทำช่วยเพิ่มความเข้าใจในการเรียนรู้ได้ดี					
27	ระบุเกณฑ์การประเมินชัดเจน					
28	สัดส่วนการให้คะแนนมีความเหมาะสม					
29	ประเด็นการศึกษามีความทันสมัย					
30	การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) สามารถเข้าถึงได้สะดวก					
31	เนื้อหาสาระช่วยเสริมการเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์					
32	สื่อที่ใช้ในการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม (เช่น PPT, Web link, File)					
33	ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ง่ายต่อการใช้งาน					
34	ระบบการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเสถียร					
35	กิจกรรมที่กำหนดในการสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม					
36	แหล่งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการสำนักบรรณสารสนเทศ มสธ.					
37	ความเหมาะสมของสื่อที่จัดไว้บริการในห้องสมุดที่ศูนย์วิทย์พัฒนา					
38	การให้บริการทรัพยากรห้องสมุดออนไลน์มีความสะดวกในการเข้าถึง					
39	การให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความเหมาะสม					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับหลักสูตร

ท่านได้นำความรู้จากการศึกษาในหลักสูตรนี้ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่อไปนี้อย่างไร

1.1 ด้านการพัฒนาตนเอง

.....

.....

.....

1.2 ด้านการปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

1.3 ด้านการพัฒนาชุมชน และสังคม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดพิจารณากระบวนการเรียนการสอนที่ผ่านมา แล้วตัดสินใจว่าแต่ละรายการต่อไปนี้มีความเหมาะสม หรือมีคุณภาพในระดับใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม ระยะเวลาของการจัดสัมมนาเสริมครั้งละ 2 วันมีความเหมาะสม					
2	จำนวนครั้งของการจัดสัมมนาเสริมมีความเหมาะสม					
3	การจัดสัมมนาเสริมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4	การสัมมนาเสริมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์					
5	การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) มีความเหมาะสม					
6	งานที่มอบหมายและกิจกรรมในกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) เหมาะสม					
7	การมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และนักศึกษาในกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) เป็นไปตามแผนที่กำหนด					
8	การได้รับผลย้อนกลับจากอาจารย์มีส่วนกระตุ้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)					
9	การเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ช่วยให้ท่านบรรลุเป้าหมายของการเรียน					
10	การทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ/ดุขฎีนิพนธ์ กระบวนการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระมีความเหมาะสม					
11	อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
12	การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม					
13	การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนรายงานวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ มีความเหมาะสม					
14	มีจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะการเขียนบทความวิจัยมีความเหมาะสม					

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
15	การให้บริการ การให้บริการของมหาวิทยาลัย					
16	มหาวิทยาลัยแจ้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องถึงนักศึกษาทันเวลา					
17	มหาวิทยาลัยมีการติดตามนักศึกษาที่ขาดการติดต่ออย่างต่อเนื่อง					
18	นักศึกษาสามารถลงทะเบียนออนไลน์ผ่านช่องทางต่างๆ (ธนาคาร / ไปรษณีย์ / ที่บ้าน) ได้สะดวก					
19	มหาวิทยาลัยมีการจัดส่งเอกสารได้ทันเวลา					
20	การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของ One Stop Services มีประสิทธิภาพ					
21	การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของสำนักทะเบียนฯ มีประสิทธิภาพ					
22	การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของสำนักบัณฑิตมีประสิทธิภาพ					
23	การให้บริการตอบคำถามนักศึกษาของฝ่ายแนะแนวการศึกษา สำนักบริการ การศึกษามีประสิทธิภาพ					
24	การติดต่อสื่อสารกับสาขาวิชาฯ มีความสะดวก					
25	การติดต่อสื่อสารกับอาจารย์มีความสะดวก					
26	การให้บริการของศูนย์วิทย์พัฒนามีประสิทธิภาพ					
27	การวัดและประเมินผล มีการแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนการสอนก่อนสอน					
28	มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน					
29	มีการใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล					
30	มีการกำหนดสัดส่วนคะแนนการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

สำหรับผู้บังคับบัญชา / ผู้ใช้บัณฑิต

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่าน

2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตของ มสธ.

จำนวน 28 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะอื่นๆ

จำนวน 4 ข้อ

3. ความหมายของระดับความคิดเห็น

5	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด	(81 – 100 %)
4	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับมาก	(61 – 80 %)
3	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง	(41 – 60 %)
2	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อย	(21 – 40 %)
1	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด	(1 – 20 %)

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมืออย่างดีของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมข้อความในช่องว่าง ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 20 – 30 ปี

() 31 – 40 ปี

() 41 – 50 ปี

() 51 – 60 ปี

3. อาชีพ

() ครูหรือบุคลากรทางการศึกษา

() พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน

() ธุรกิจส่วนตัว

4. ระยะเวลาทำงานร่วมกัน

() น้อยกว่า 1 ปี

() 1 – 3 ปี

() 4 – 6 ปี

() มากกว่า 6 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตของ มสธ.

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคำนิยามมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาของท่านว่ามีคุณลักษณะเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1. มีความซื่อสัตย์ สุจริต					
2. มีความขยันหมั่นเพียร					
3. มีวินัย					
4. มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน					
5. มีคุณธรรม และศีลธรรมอันดี					
6. มีจรรยาบรรณวิชาชีพ					
ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ					
7. มีความรู้ในศาสตร์ที่ศึกษา					
8. มีความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง					
9. มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้สู่การใช้ประโยชน์					
ด้านความคิดและการแก้ปัญหา					
10. มีความสามารถในการคิดเชิงระบบ					
11. มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา					
12. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
13. สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างดี					
ด้านความรับผิดชอบ					

คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
14. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง					
15. มีความรับผิดชอบต่อองค์กร					
16. มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมทุกระดับ					
17. มีจิตอาสา และจิตสาธารณะ					
ด้านมนุษยสัมพันธ์					
18. มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น					
19. มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี					
20. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี					
21. มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารด้านการพูด อ่าน เขียนที่ดี					
22. มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย					
23. มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ					
24. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					
25. มีความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์					
ด้านทักษะการศึกษาทางไกล และสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง					
26. มีความสามารถในการศึกษาด้วยตนเองได้					
27. มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ					
28. มีความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียร					

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะอื่นๆ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และให้ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

1. ท่านเห็นว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก มสธ. มีความรู้และทักษะการทำงานในระดับใด

- | | |
|----------------|----------|
| () มากที่สุด | () มาก |
| () ปานกลาง | () น้อย |
| () น้อยที่สุด | |

2. ตามความคิดเห็นของท่าน บัณฑิตมสธ. มีจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาในด้านใดบ้าง

จุดเด่น

จุดที่ควรพัฒนา

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาบัณฑิต มสธ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. การแนะนำสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานหรือบุคคลรู้จักมาเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- | | |
|--------------------|--------------------------|
| () แนะนำ/สนับสนุน | () ไม่แนะนำ/ไม่สนับสนุน |
|--------------------|--------------------------|

ขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่าน

2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน 3 ข้อ
ตอนที่ 2	ความคิดเห็นต่อหลักสูตร	จำนวน 3 ข้อ
ตอนที่ 3	การบริหารหลักสูตร	จำนวน 6 ข้อ
ตอนที่ 4	กระบวนการจัดการเรียนการสอน: การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม	จำนวน 6 ข้อ

4. ความหมายของระดับความคิดเห็น

5	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด	(81 – 100 %)
4	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับมาก	(61 – 80 %)
3	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง	(41 – 60 %)
2	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อย	(21 – 40 %)
1	หมายถึง มีความเหมาะสม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด	(1 – 20 %)

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมืออย่างดีของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมข้อความในช่องว่าง ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. วุฒิการศึกษา

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

3. ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน

() ศาสตราจารย์

() รองศาสตราจารย์

() ผู้ช่วยศาสตราจารย์

() อาจารย์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาหลักสูตรที่ท่านรับผิดชอบเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรว่ามีคุณลักษณะอย่างไร และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. หลักสูตรมีความสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายทางการศึกษา

() สอดคล้อง

() ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....

2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน

() ชัดเจน

() ไม่ชัดเจน เนื่องจาก.....

3. หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

() สอดคล้อง

() ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....

ตอนที่ 3 การบริหารหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาหลักสูตรที่ท่านรับผิดชอบบริหารหลักสูตรว่าท่านมีการปฏิบัติหรือไม่ และทำเครื่องหมาย
✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของท่านมากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	การปฏิบัติ	
		มี	ไม่มี
1	มีการกำหนดรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) มีการจัดทำ มคอ.3		
2	มีการรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) มีการจัดทำ มคอ.5		
3	มีการนำผลการดำเนินการของรายวิชา(มคอ.5)ไปใช้ในการวางแผนการจัดการสอนในภาคเรียนถัดไป (มคอ. 5 สู่ มคอ. 3)		
4	มีการนำผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) ไปปรับปรุงหลักสูตร		
5	อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร		
6	มีการดำเนินการตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง		

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร

.....

.....

ตอนที่ 4 กระบวนการจัดการเรียนการสอน : การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม

คำชี้แจง โปรดพิจารณากระบวนการจัดการเรียนการสอน การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้มว่ามี คุณลักษณะเหล่านี้
อย่างน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ระยะเวลาของการจัดสัมมนามีความเหมาะสม					
2	จำนวนครั้งของการจัดสัมมนามีความเหมาะสม					
3	ประสิทธิภาพการจัดสัมมนาที่ส่งเสริมการเรียนรู้					
4	การสัมมนาส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์					
5	อาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร					
6	มีการดำเนินการตามแผนงานการสัมมนาอย่างต่อเนื่อง					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน : การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม

.....

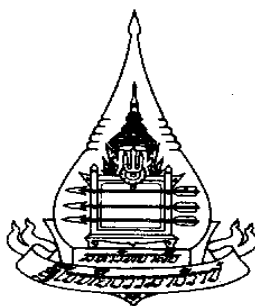
.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
(ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2559



หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
หลักสูตรปรับปรุงโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.
2558

ฝพส.สว.847

สารบัญ

	หน้า
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	129
1. รหัสและชื่อหลักสูตร	129
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	129
3. วิชาเอก (ถ้ามี)	129
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	129
5. รูปแบบของหลักสูตร	130
6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	130
7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน	130
8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	130
9. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	130
10. สถานที่จัดการเรียนการสอน	131
11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร	131
12. ผลกระทบจากข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน	131
13. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในสาขาวิชาอื่นของสถาบัน	132
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	133
1. ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	133
2. แผนพัฒนาปรับปรุง	134
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร	136
1. ระบบการจัดการศึกษา	136
2. การดำเนินการหลักสูตร	138
3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน	142
4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือฝึกปฏิบัติเสริมทักษะวิชาชีพ หรือสหกิจศึกษา)	158
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย	158

สารบัญ (ต่อ)

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล	160
1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา	160
2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน	162
3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)	166
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา	168
1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)	168
2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา	169
3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	170
หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์	171
1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่	171
2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์	171
หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร	172
1. การประกันคุณภาพของหลักสูตร	172
2. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	173
หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	175
1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน	175
2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	175
3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร	175
4. การทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน	175
รายนามคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	176

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา
สาขาวิชา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ศึกษาศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร

-

ชื่อภาษาไทย

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ชื่อภาษาอังกฤษ

Master of Education Program in Educational Technology
and Communications

2. ชื่อปริญญาและแขนงวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา)

ชื่อย่อภาษาไทย

ศษ.ม. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา)

ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ

Master of Education (Educational Technology and
Communications)

ชื่อย่อภาษาอังกฤษ

M.Ed. (Educational Technology and Communications)

3. วิชาเอก

- ไม่มี -

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท

5.2 ภาษาที่ใช้

- ☒ หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทย
- ☐ หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทยและใช้เอกสาร/ตำราในวิชาของหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ
- ☐ หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาต่างประเทศ (ระบุภาษา).....

5.3 การรับเข้าศึกษา

รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

- ☒ เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ
- ☐ เป็นหลักสูตรความร่วมมือกับ.....

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 กำหนดเปิดสอน ภาคต้น ปีการศึกษา 2560

- สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ให้ความเห็นชอบหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 17/2559 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2559
- สภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติหลักสูตร ในการประชุมครั้งที่ 15/2559 เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2559
- คุรุสภาให้ความเห็นชอบ/รับรองหลักสูตร ในการประชุมครั้งที่...../..... เมื่อวันที่.....

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ปีการศึกษา 2561

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- 8.1 ครูสาขาเทคโนโลยีการศึกษา / ครูสาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา
- 8.2 อาจารย์ / บุคลากรทางการศึกษา / ผู้ปฏิบัติงานทางเทคโนโลยีการศึกษา หรือโสตทัศนศึกษา
- 8.3 นักเทคโนโลยีการศึกษา / นักคอมพิวเตอร์
- 8.4 นักฝึกอบรม / นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

9. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ที่	ตำแหน่ง ทาง วิชาการ	ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี
1	รศ.ดร.	นายทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ XXXXXXXXXX4591	ค.ด. ค.ม. กศ.บ.	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โสตทัศนศึกษา การสอนภาษาไทย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2547
					จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2543
					มหาวิทยาลัยศิลปากร	2541
2	รศ.ดร.	นางสาววาสนา ทวีกุลทรัพย์ XXXXXXXXXX8380	ปร.ด. ค.ม. ค.บ.	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โสตทัศนศึกษา ประถมศึกษา	มหาวิทยาลัยบูรพา	2551
					จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2528
					จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2524
3	รศ.ดร.	นางสาวสุพัตรา คูหากาญจน์ XXXXXXXXXX9390	ค.ด. ค.ม. นศ.บ.	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โสตทัศนศึกษา หนังสือพิมพ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2542
					จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2530
					จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2526
4	รศ.	นายสาธิต วัฒนคุณารักษ์ XXXXXXXXXX9686	ศษ.ม. ศศ.บ.	เทคโนโลยีการศึกษา รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2532
					มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2522

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตั้งอยู่ที่ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล โดยไม่มีชั้นเรียนปกติ แต่จัดให้มีการสัมมนาเสริม สัมมนาเข้ม อบรมเข้ม ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ และจัดสอบ ณ สถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด เช่น ที่ทำการมหาวิทยาลัย ศูนย์วิทยพัฒนา ศูนย์บริการการศึกษาประจำจังหวัด และศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจในภูมิภาคที่นักศึกษาที่มีภูมิลำเนา

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ รวมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และเศรษฐกิจของโลกที่ไร้ขีดจำกัด จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับทิศทางที่เปลี่ยนไปที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและอาชีพ โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่เป็นนักเทคโนโลยี การศึกษาจะต้องมีบทบาทการบริหาร การให้บริการ และวิชาการทางการศึกษา

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

สถานการณ์ ค่านิยมทางการศึกษาและอาชีพที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยในปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก จึงทำให้อาชีพมีความหลากหลายมากขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงความต้องการอาชีพ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลต่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นภารกิจของผู้ที่ทำหน้าที่เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่เทคโนโลยีการศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ซึ่งมีผลต่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

เปิดโอกาสทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างกว้างขวาง จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อต่างๆ ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ทั่วประเทศ รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน

13. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในสาขาวิชาอื่นของสถาบัน

13.1 ชุดวิชา/รายวิชาที่ต้องเรียนจากสาขาวิชาอื่น

- ไม่มี -

13.2 ชุดวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนให้สาขาวิชาหรือหลักสูตรอื่นต้องเรียน

ไม่มี (ยกเว้นภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาสามารถเลือกเรียนชุดวิชาในหลักสูตรนี้ได้)

13.3 การบริหารจัดการ

13.3.1 การบริหารเชิงวิชาการ

การบริหารเชิงวิชาการ ดำเนินการโดยคณะกรรมการผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชาและคณะกรรมการบริหารชุดวิชาประจำแต่ละชุดวิชา ครอบคลุมการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล

13.3.2 การบริหารเชิงระบบ

การบริหารเชิงระบบดำเนินการยึดหลัก “การรวมบริการ-ประสานภารกิจ” โดยมีหน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของทุกชุดวิชา ได้แก่

สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มีหน้าที่ออกแบบ จัดระบบ ผลิตและเผยแพร่สื่อการศึกษา ประจำชุดวิชาต่างๆ ร่วมกับคณะกรรมการผลิต/บริหารชุดวิชา เช่น การผลิตซีดีเสียงประจำชุดวิชา วีซีดีประจำชุดวิชา ซีดีมัลติมีเดีย รายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ สื่อ e-Learning เป็นต้น

สำนักทะเบียนและวัดผล มีหน้าที่วัดและประเมินผลการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงและบริหารชุดวิชา เช่น การจัดทำแบบทดสอบ การจัดสอบ การตรวจข้อสอบ การตัดสินผลสอบ รวมทั้งการแจ้งผลการสอบให้กับนักศึกษา เป็นต้น

สำนักบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่ประสานงานการจัดสัมมนาเสริม สัมมนาเข้ม รวมทั้งการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาให้กับนักศึกษา

สำนักวิชาการ มีหน้าที่ประสานงานการใช้ชุดวิชาร่วมกัน ของหลักสูตรต่างๆ

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีปรัชญา ดังนี้
 “มุ่งเน้นการผลิตมหาบัณฑิตด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาด้วยระบบการศึกษาทางไกลที่ใช้เทคโนโลยีทันสมัย ให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความใฝ่รู้ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติ”

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูงในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีที่มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะความชำนาญในด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา แก่สถาบันทางการศึกษาและองค์กรต่างๆ เพื่อให้สถาบันการศึกษาและองค์กรสามารถจัดระบบ ผลิต และใช้เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันและองค์กรนั้นๆ ทั้งนี้ โดยมีความเชื่อว่าผู้ที่เป็่นนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หากมีวุฒิภาวะ มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างดีแล้ว จะทำให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการศึกษาในระบบทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชนั้นเอื้อประโยชน์ต่อผู้ศึกษาโดยไม่จำเป็นต้องละทิ้งหน้าที่ หรือราชการเพื่อการศึกษา แต่บุคลากรดังกล่าวยังสามารถเพิ่มพูนความรู้และวิทยฐานะของตนเองได้ และที่สำคัญ คือ บุคลากรเหล่านี้สามารถนำวิชาการและวิชาชีพไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องรอให้สำเร็จการศึกษา ซึ่งถือว่าการพัฒนางานในหน้าที่หรือการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการศึกษาอีกด้วย

ทั้งนี้ โดยมีความเชื่อว่าผู้ที่เป็่นนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หากมีวุฒิภาวะ มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างดีแล้ว จะทำให้เขาสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการศึกษาในระบบทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชนั้นเอื้อประโยชน์ต่อผู้ศึกษาโดยไม่จำเป็นต้องละทิ้งหน้าที่ หรือราชการเพื่อการศึกษา แต่บุคลากรดังกล่าวยังสามารถเพิ่มพูนความรู้และวิทยฐานะของตนเองได้ และที่สำคัญคือ บุคลากรเหล่านี้สามารถนำวิชาการและวิชาชีพไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ทันทีโดยไม่จำเป็นต้องรอให้สำเร็จการศึกษา ซึ่งถือว่าการพัฒนางานในหน้าที่หรือการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการศึกษาอีกด้วย

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์จึงเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานให้เพียงพอับความต้องการและตอบสนองต่อการปฏิบัติเชิงนโยบายระดับชาติ

1.3 วัตถุประสงค์

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตมหาบัณฑิตด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาให้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1.3.1 มีความรู้ความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการจัดระบบและออกแบบระบบทางการศึกษา

1.3.2 มีความรู้ความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

1.3.3 มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์หลักการ ความรู้ และประสบการณ์ในการเป็นผู้นำทางการบริหาร วิชาการ และบริการทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

1.3.4 มีความสามารถในการสร้าง เผยแพร่ และประยุกต์ใช้งานวิจัย และนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาร่วมสมัย อีกทั้งสามารถสื่อสารและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.3.5 เพื่อสร้างนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีทักษะทางการคิด มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/ปรับปรุง กลยุทธ์ หลักฐาน/ตัวบ่งชี้ เวลาคาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน 5 ปีการศึกษา ดังนี้

2.1 แผนการพัฒนา/ ปรับปรุง	2.2 กลยุทธ์	2.3 หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
มิติที่ 1 ผู้เรียน เช่น 1) มีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน	1.1) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา	1.1.1) ผลการเรียนรู้แต่ละชุดวิชาในรายงานตาม มคอ. 3, 5 และการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ระดับหลักสูตรประจำปีการศึกษา
2) มีการจัดเนื้อหาสาระ เพิ่มเติมตามองค์ความรู้ที่เปลี่ยนแปลงไป และปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	2.1) สำรวจความต้องการของผู้เรียน 2.2) การประเมินเอกสารการสอน	2.1.1) ผลการสำรวจความต้องการของผู้เรียน 2.2.1) ผลการประเมินเอกสารการสอน
มิติที่ 2 ผู้ใช้บัณฑิต เช่น 1) มีการติดตามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต	1.1) สำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต	1.1.1) รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
2) มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม	2.1) มีการจัดประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร	2.1.1) รายงานการประชุม
มิติที่ 3 อื่นๆ (ถ้ามี) เช่น 1) ความสอดคล้องของหลักสูตรกับ	1.1) การจัดวิพากษ์หลักสูตรเพื่อ	1.1.1) ผลการวิพากษ์หลักสูตร/

2.1 แผนการพัฒนา/ ปรับปรุง	2.2 กลยุทธ์	2.3 หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
นโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ปรับปรุงหลักสูตรและการระดมความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการประชุมระดมความคิดเห็น/ รายงานการประชุม

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล โดยจัดสาระของหลักสูตรเป็นชุดวิชาที่บูรณาการเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ของชุดวิชาที่มีความสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกันอย่างมีระบบในรูปของชุดการสอนเรียกว่า “ชุดวิชา” ซึ่งแต่ละชุดวิชามีค่าไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต วิชาของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ชุดวิชาหนึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วย แต่ละหน่วยการสอนใช้เวลาศึกษาประมาณ 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาเป็นระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่งมี 2 ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ในภาคการศึกษาปกติแต่ละภาค นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตแต่ไม่เกิน 12 หน่วยกิต แต่นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 18 หน่วยกิต ตามที่สาขาวิชากำหนดเป็นรายกรณี ส่วนในภาคการศึกษาพิเศษนักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต จนกว่าจะครบจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรในสาขาวิชาที่ศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาต้องใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา นับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้

ระบบการศึกษาทางไกลที่มหาวิทยาลัยใช้เป็นระบบการเรียนการสอนที่เอื้อให้นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าห้องเรียนตามปกติ แต่ใช้วิธีการศึกษาโดยผ่านสื่อการสอนต่างๆ ดังนี้

1.1.1 ศึกษาจากสื่อหลัก มี 2 ประเภท ได้แก่

1) กรณีสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเนื้อหาสาระ มโนทัศน์ กิจกรรมและวิธีปฏิบัติทั้งหมดของชุดวิชา ประกอบด้วย

(1) แนวการศึกษา เป็นเอกสารคู่มือการเรียนการสอนของชุดวิชา ประกอบด้วย ส่วนแนะนำ ขอบข่าย วัตถุประสงค์ และวิธีศึกษา หรือส่วนที่เป็นสาระปฐมนิเทศชุดวิชา ส่วนที่เป็นแผนการสอน ประจำหน่วยการสอน สาระสังเขปและกิจกรรม และส่วนที่เป็นข่าวสาร รายละเอียดกิจกรรม บทความอ้างอิง หรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นและเหมาะสม

(2) ประมวลสาระชุดวิชา เป็นเนื้อหาสาระในส่วนที่ทดแทนการบรรยาย ความคิดเห็น ผลงานและจุดยืนของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของชุดวิชา จัดพิมพ์เป็นตำราชุดตามปกติ ชุดวิชาละ 15 เรื่อง หรือหลายเล่มตามความเหมาะสม แต่ละเรื่องมีเนื้อหาสาระที่จะต้องใช้เวลาศึกษาประมาณ 6-18 ชั่วโมง

(3) แผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชา เป็นเอกสารคู่มือแนะแนวประกอบ กิจกรรมการศึกษาของนักศึกษาตลอดภาคการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องศึกษาแผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชาก่อนดำเนินกิจกรรมการศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดต่างๆ ได้แก่ โครงสร้างของเนื้อหาชุดวิชา การเตรียมตัวของนักศึกษา การดำเนินการศึกษา งานที่กำหนดให้ทำ การส่งงาน การเสนอผลงาน การประเมินผลการเรียน การสัมมนาเข้ม ตารางการศึกษาชุดวิชา ตารางการศึกษาประจำสัปดาห์ และแบบฟอร์ม รายงาน เป็นต้น

2) กรณีสื่อคอมพิวเตอร์เป็นสื่อหลัก หมายถึง บทเรียนออฟไลน์ และ/หรือออนไลน์ และแนวการศึกษาประกอบด้วย

(1) บทเรียนออฟไลน์ และ/หรือบทเรียนออนไลน์ ในรูปซีดีมีเดียเดีย จำนวนรวม 15 โมดูล

(2) แนวการศึกษาในรูปซีดี ประกอบด้วย แผนผังแนวคิด แผนการสอนประจำหน่วย แบบประเมินก่อนเรียน แผนการสอนประจำตอน สารสังเขป แนวตอบกิจกรรม และแบบประเมินหลังเรียน

1.1.2 การศึกษาจากสื่อเสริม เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติมนอกเหนือจากสื่อหลัก ประกอบด้วย

1) การเรียนการสอนออนไลน์ เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์บนเครือข่าย ปฐมนิเทศชุดวิชา รายละเอียดชุดวิชา ปฏิทินการศึกษา การมอบหมายกิจกรรม การตรวจกิจกรรมและข้อมูลย้อนกลับ การตอบคำถาม และการสัมมนาเสริมออนไลน์

2) บทเรียนออนไลน์ (ถ้ามี) เสนอเนื้อหาสาระและประสบการณ์ในรูปแบบการสรุปเสริมเพิ่มเติม

3) ดีวีดีประจำชุดวิชา (ถ้ามี) เสนอเนื้อหาสาระและประสบการณ์ ในรูปแบบกรณีศึกษา หรือเสริมเนื้อหา

1.1.3 การศึกษาจากแหล่งค้นคว้าและแหล่งวิทยาการต่างๆ ภายใต้การให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

1.1.4 การเข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา การสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า การสัมมนาเสริมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การสัมมนาเข้ม การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต และการฝึกอบรม/การฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรที่กำหนด

1.2 การจัดการศึกษาภาคพิเศษ

ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

- ภาคต้น 15 กันยายน ถึง 20 มกราคม ของทุกปี
- ภาคปลาย 15 มีนาคม ถึง 20 กรกฎาคม ของทุกปี

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

2.2.2 เป็นครู อาจารย์ หรือบุคลากรประจำการทางการศึกษาที่ทำหน้าที่สอน อบรม เผยแพร่ความรู้ แนะนำ ให้บริการการศึกษา เป็นบุคลากรทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคคล หรือ

2.2.3 เป็นบุคลากรองค์กรภาครัฐ หรือเอกชน โดยมีประสบการณ์ทำงานหลังจากจบปริญญาตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

2.2.4 มีคะแนนเฉลี่ยระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า 2.30 หรือ

2.2.5 เป็นผู้ที่สภามหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นสมควรรับเข้าศึกษาได้โดยไม่กระทบกระเทือนต่อการรักษามาตรฐานบัณฑิตศึกษา

- ผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 2.2.1-2.2.3 แต่ได้คะแนนเฉลี่ยระดับปริญญาตรีต่ำกว่า 2.30 มหาวิทยาลัยอาจรับเข้าศึกษาได้ในฐานะนักศึกษาทดลองเรียน
- ผู้มีสิทธิเข้าศึกษาซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ 2.2.1 – 2.2.5 ต้องไม่เป็นโรคที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและเคยถูกถอนสถานภาพการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เนื่องจากความประพฤติเสื่อมเสีย หากการกระทำนั้นได้กระทำโดยมิได้มีเจตนากระทำความผิด หรือกระทำโดยประมาท และลุแก่อำนาจในการกระทำ จะกลับเข้าศึกษาใหม่ได้ หากสภามหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้เข้าศึกษา ทั้งนี้เมื่อพ้นกำหนด 5 ปี นับตั้งแต่วันประกาศถอนสถานภาพการเป็นนักศึกษา

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า	2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษา
2.3.1 ปัญหาจากการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล 1) การปรับตัวทางการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล	2.4.1 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล 1) ก่อนเรียนมีการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ในรูปการประชุมเชิงปฏิบัติการที่นักศึกษาทุกคนจะต้องเข้าร่วม 2) มีการให้สื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์การปฐมนิเทศแก่นักศึกษาทุกคน 3) มีการให้ข้อมูล ข่าวสาร คำแนะนำวิธีการแก้ปัญหาการเรียนตั้งแต่ก่อนเรียน ระหว่างเรียน ในสื่อสิ่งพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น คู่มือนักศึกษา
	เป็นต้น 4) มีการให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ แก่นักศึกษาโดยตรงจากนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพประจำฝ่ายแนะแนวการศึกษา สำนักบริการการศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา สำนัก

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า	2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ ข้อจำกัดของนักศึกษา
	วิชาการ คณาจารย์ของสาขาวิชา และศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. 10 ศูนย์ทั่วประเทศ 5) มีช่องทางการติดต่อสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนหลายช่องทางเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักศึกษา ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร อินเทอร์เน็ต ไปรษณีย์ และการติดต่อโดยตรงที่มหาวิทยาลัยหรือศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. ทั่วประเทศ เป็นต้น 6) มีการสนับสนุนให้นักศึกษาแต่ละจังหวัดรวมกันจัดตั้งชมรมนักศึกษา จังหวัดละ 1 ชมรมกระจายอยู่ทั่วประเทศ เพื่อสร้างเสริม สร้างสรรค์ และสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งกันและกันโดยมหาวิทยาลัยเป็นที่ปรึกษา เป็นต้น
2) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	1) มีทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษา ค้นคว้าอิสระ และการเผยแพร่ผลงานวิจัยแก่นักศึกษา
2.3.2 ปัญหาซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของหลักสูตร 1) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.4.2 กลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหลักสูตร 1) จัดแนะนำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในวันปฐมนิเทศและมีซีดีแนะนำการค้นคว้าให้นักศึกษาทุกคน 2) จัดวิทยากรบรรยายการใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสัมมนาเข้ม

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะเข้าศึกษาและสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษาเป็นระยะเวลา 5 ปีการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 ถึงปีการศึกษา 2564

(หน่วย: คน)

จำนวนนักศึกษา	ปีการศึกษา				
	2560	2561	2562	2563	2564
จำนวนนักศึกษาใหม่	40	40	40	40	40
จำนวนนักศึกษาเดิม (Drop Out ในชั้นปีที่ 2 = 10%)	-	36	36	36	36
รวมจำนวนนักศึกษาที่ยังศึกษาอยู่	40	76 (36+40)	91 (15+36+40)	94 (18+36+40)	94 (8+36+40)
จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา (ภายใน 2 ปี = 80% ภายใน 3 ปี = 20%)	-	61 (80%)	73 (80%)	76 (80%)	76 (80%)

2.6 งบประมาณตามแผน

2.6.1 งบประมาณรายรับ

(หน่วย: บาท)

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ				
	2560	2561	2562	2563	2564
ค่าบำรุงการศึกษา	350,000	530,000	550,000	550,000	550,000
ค่าลงทะเบียน	2,100,000	3,450,000	3,495,000	3,495,000	3,495,000
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	-	-	-	-
รวมรายรับ	2,450,000	3,980,000	4,045,000	4,045,000	4,045,000

2.6.2 งบประมาณรายจ่าย

(หน่วย: บาท)

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ				
	2560	2561	2562	2563	2564
ก. งบดำเนินการ					
1. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	805,680	854,021	905,262	959,578	1,017,152
2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ไม่รวม 3)	2,863,120	2,688,832	1,905,232	1,905,232	1,905,232
3. ทุนการศึกษา	-	-	-	-	-
4. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย	143,156	144,442	95,262	95,262	95,262
รวม (ก)	3,811,956	3,887,294	2,905,756	2,960,071	3,017,646

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ				
	2560	2561	2562	2563	2564
ข. งบลงทุน					
ค่าครุภัณฑ์	-	-	-	-	-
รวม (ข)	-	-	-	-	-
รวม (ก) + (ข)	3,811,956	3,887,294	2,905,756	2,960,071	3,017,646
จำนวนนักศึกษา	40	80	80	80	80
ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา	95,299	48,591	36,322	37,001	37,721

ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา 16,582.72 บาทต่อปี

ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา 16,582.72 บาทต่อปี

2.7 ระบบการศึกษา

- ☐ แบบชั้นเรียน
- ☒ แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- ☐ แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- ☐ แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (e-Learning)
- ☐ แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
- ☐

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

นักศึกษาที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาก่อนเมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้สามารถเทียบโอนหน่วยกิต และรายวิชาได้ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยการเทียบผลการศึกษาและเทียบประสบการณ์ พ.ศ.2556

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 ดังนี้

แผน ก แบบ ก 2

ก. หมวดวิชาเฉพาะ	4 ชุดวิชา	(24 หน่วยกิต)
ข. วิทยานิพนธ์		(12 หน่วยกิต)
ค. การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต		(ไม่นับหน่วยกิต)

แผน ข

ก. หมวดวิชาเฉพาะ	5 ชุดวิชา	(30 หน่วยกิต)
ข. การศึกษาค้นคว้าอิสระ	1 ชุดวิชา	(6 หน่วยกิต)
ค. การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต		(ไม่นับหน่วยกิต)

3.1.3 ชุดวิชา

1) ความหมายของรหัสชุดวิชา

เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีนโยบายปรับปรุงรหัสชุดวิชาโดยกำหนดเป็นตัวเลข 8 หลัก ดังนั้น ความหมายของรหัสชุดวิชาจึงมี 2 รูปแบบ ดังนี้

ก. รหัสชุดวิชาตัวเลข 5 หลัก

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีประกาศเรื่อง การกำหนดรหัสชุดวิชา ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2534 และให้กำหนดรหัสชุดวิชาต่างๆ ดังนี้

ให้ชุดวิชาต่างๆ มีรหัสประจำชุดวิชาเป็นเลข 5 หลัก โดยมีความหมาย ดังนี้

สองหลักแรก	เป็นรหัสบอกสาขาวิชา แขนงวิชา และวิชาเอก
หลักที่สาม	เป็นรหัสบอกระดับชั้นของชุดวิชา
หลักที่สี่และห้า	เป็นรหัสบอกลำดับของชุดวิชา

การกำหนดรหัสหลักที่สามให้มีความหมาย ดังนี้

0 หมายถึง	ชุดวิชาที่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
1 หมายถึง	ชุดวิชาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1
2 หมายถึง	ชุดวิชาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2
3 หมายถึง	ชุดวิชาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3
4 หมายถึง	ชุดวิชาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4
5 หมายถึง	ชุดวิชาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และเป็นชุดวิชาที่ โอนเทียบหน่วยกิตเพื่อศึกษาในระดับปริญญาโท หรือ หลังปริญญาโทไม่ได้
6 หมายถึง	ชุดวิชาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และเป็นชุดวิชาที่ โอนเทียบหน่วยกิตเพื่อศึกษาในระดับปริญญาโท หรือ หลังปริญญาโทได้

- 7 หมายถึง ชุติวารระดับปริญญาโท
 8 หมายถึง ชุติวารในหลักสูตรหลังปริญญาโท
 9 หมายถึง ชุติวารระดับปริญญาเอก

ข. รหัสชุติวารตัวเลข 8 หลัก มีประกาศเรื่อง การกำหนดรหัสมาตรฐานข้อมูลต่างๆ ของมหาวิทยาลัย
 พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2554 กำหนดรหัสชุติวารต่างๆ ดังนี้

หลักที่ 1 หมายถึง ระดับการศึกษา

รหัสระดับการศึกษา	ระดับการศึกษา
0	สัมฤทธิ์บัตร
1	ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา
2	ปริญญาตรี
3	สัมฤทธิ์บัตรบัณฑิต
4	ประกาศนียบัตรบัณฑิต
5	ปริญญาโท
6	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
7	ปริญญาเอก
8	Post Doctoral Diploma
9	อื่นๆ

- หลักที่ 2 - 3 หมายถึง หลักที่ 2 - 3 ของรหัสสาขาวิชา
 หลักที่ 4 หมายถึง แขนงวิชาหรือเทียบเท่า
 หลักที่ 5 หมายถึง หมวดวิชา

รหัสหมวดวิชา	ชื่อหมวดวิชา
1	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
2 *	หมวดวิชาแกน
3 *	หมวดวิชาเฉพาะ/บังคับ/เลือก/เลือกเสรี
4	ดุขุณินพนธ์/วิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ
5	การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์/ประสบการณ์วิชาชีพ (ทุกระดับการศึกษา)

* กรณีชุติวารนั้นอยู่ในหมวดวิชาแกนของหลักสูตรหนึ่ง แต่อยู่ในหมวดวิชาเฉพาะของอีกหนึ่งหลักสูตรจะใช้รหัสหมวดวิชาแกน

หลักที่ 6 - 8 หมายถึง ลำดับชุติวาร

2) ความหมายของกำหนดเวลาการศึกษา

มหาวิทยาลัยกำหนดเวลาที่นักศึกษาควรใช้ในการศึกษาชุติวารแต่ละชุติวารในแต่ละสัปดาห์ เพื่อ

เป็นแนวทางให้นักศึกษาสามารถวางแผนการศึกษาของตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยแต่ละชุดวิชาจะมีกำหนดเวลาแตกต่างกันตามเนื้อหาสาระ และวัตถุประสงค์ของชุดวิชา แต่ทั้งนี้เวลาศึกษาทั้งหมดจะรวมกันได้ประมาณ 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยกระจายเวลาสำหรับแต่ละกิจกรรมตามที่ระบุเป็นสัญลักษณ์ดังนี้

6 (อ - ส - ป - ก) = 18 ชั่วโมง หมายถึง

6 หมายถึง 6 หน่วยกิต

อ หมายถึง การศึกษาจากสื่อหลัก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ ตามที่หลักสูตรกำหนด

สื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย ประมวลสาระชุดวิชา หรือหนังสือทดแทน หรือเอกสารคัดสรร แหล่งความรู้คัดสรรหรือตำราเรียนด้วยตนเอง หรือหนังสือชุดความรู้ และแนวการศึกษา แผนกิจกรรมการศึกษาชุดวิชา รวมทั้งสื่ออื่นๆ ที่เป็นสื่อประจำชุดวิชา เช่น ซีดีเสียง/ ดีวีดี/ ซีดีมัลติมีเดียประจำชุดวิชา (ถ้ามี) เป็นต้น ทั้งนี้ ใช้เวลาประมาณ 12-14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ส หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ และเอกสารแนะนำ ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ป หมายถึง การทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ การสัมมนาเข้ม การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือตามที่สภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพกำหนด

ก หมายถึง การศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ คือ การสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า / หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

โดยแบ่งการจัดการเรียนการสอน 2 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 สำหรับชุดวิชาที่กำหนดให้มีกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ ร้อยละ 25 ดังนี้

6 (14-2-0-2) = 18 ชั่วโมง หมายถึง

6 = 6 หน่วยกิต

14 = ศึกษาจากสื่อหลัก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ ตามที่หลักสูตรกำหนด

สื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย ประมวลสาระชุดวิชา หรือหนังสือทดแทน หรือเอกสารคัดสรร แหล่งความรู้คัดสรรหรือตำราเรียนด้วยตนเอง หรือหนังสือชุดความรู้ และแนวการศึกษา แผนกิจกรรมการศึกษาชุดวิชา รวมทั้งสื่ออื่นๆ ที่เป็นสื่อประจำชุดวิชา เช่น ซีดีเสียง/ ดีวีดี/ ซีดีมัลติมีเดียประจำชุดวิชา (ถ้ามี) เป็นต้น ใช้เวลาประมาณ 14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

2 = ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ และเอกสารแนะนำ ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

0 = ไม่มีกิจกรรมภาคปฏิบัติ การสัมมนาเข้ม การอบรมเข้ม ประสบการณ์วิชาชีพ หรือตามที่สภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพกำหนด

2 = ศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ คือ การสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า / หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

รูปแบบที่ 2 สำหรับชุดวิชาที่กำหนดให้มีกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ ร้อยละ 50 ดังนี้

6 (12-2-2-2) = 18 ชั่วโมง หมายถึง

6 = 6 หน่วยกิต

12 = ศึกษาจากสื่อหลัก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่

หลักสูตรกำหนด

สื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย ประมวลสาระชุดวิชา หรือหนังสือทดแทน หรือเอกสารคัดสรร แหล่งความรู้คัดสรรหรือตำราเรียนด้วยตนเอง หรือหนังสือชุดความรู้ และแนวการศึกษา แผนกิจกรรมการศึกษาชุดวิชา รวมทั้งสื่ออื่นๆ ที่เป็นสื่อประจำชุดวิชา เช่น ซีดีเสียง/ ซีดีวีดี/ ซีดีมัลติมีเดียประจำชุดวิชา (ถ้ามี) เป็นต้น

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย วิธีการผสมผสานระหว่างการเรียนรู้การสอนแบบออนไลน์ หรือออฟไลน์ แบบดิจิทัล หรือแอนะล็อก แบบเข้าถึงได้ไม่พร้อมกัน (Asynchronous) หรือเข้าถึงได้พร้อมกันในเวลาเดียวกัน (Synchronous) ซึ่งประกอบด้วย บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ แนวการศึกษาชุดวิชา และแผนกิจกรรมการศึกษาชุดวิชา

ใช้เวลาประมาณ 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

2 = ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ และเอกสารแนะนำ ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

2 = มีกิจกรรมภาคปฏิบัติ การสัมมนาเข้ม การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือตามที่สภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพกำหนด

2 = ศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ คือ การสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า /หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3) ชื่อชุดวิชา

แผน ก แบบ ก 2

ก. หมวดวิชาเฉพาะ 4 ชุดวิชา (24 หน่วยกิต)

บังคับ 3 ชุดวิชา

27702 (50272001) การวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 6(12-2-2-2)

Research in Educational Technology and Communications

27703 (50273001) การจัดระบบทางการศึกษา 6(14-2-0-2)

Systems Approach in Education

27704 (50273002) สัมมนาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 6(12-2-2-2)

Seminar in Educational Technology and Communications

และเลือก 1 ชุดวิชาจากชุดวิชาต่อไปนี้

27705 (50273003) เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 6(14-2-0-2)

Educational Technology and Communication in Human Resource Development

27706 (50273004) เทคโนโลยีและสื่อสารการสอนและการฝึกอบรม 6(14-2-0-2)

Instructional Technology and Communication and Training

27707 (50273005) การจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 6(14-2-0-2)

	Educational Technology and Communication Management	
27708 (50273006)	สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา Electronic and Tele-communication Media in Education	6(14-2-0-2)
ข. วิทยานิพนธ์		
27795 (50274002)	วิทยานิพนธ์ Thesis	(12 หน่วยกิต)
ค. การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต		
27796 (50275001)	ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา Graduate Professional Experience in Educational Technology and Communications เป็นการอบรมเข้มระดับมหาบัณฑิตมีค่าเทียบได้ 6 หน่วยกิต โดยมีการประเมินผลการอบรมเข้ม แต่ไม่นำผลมาคิดหน่วยกิตสะสม	(ไม่นับหน่วยกิต)
แผน ข		
ก. หมวดวิชาเฉพาะ 5 ชุดวิชา (30 หน่วยกิต)		
บังคับ 3 ชุดวิชา		6(12-2-2-2)
27702 (50272001)	การวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา Research in Educational Technology and Communications	
27703 (50273001)	การจัดระบบทางการศึกษา Systems Approach in Education	6(14-2-0-2)
27704 (50273002)	สัมมนาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา Seminar in Educational Technology and Communications	6(12-2-2-2)
และเลือก 2 ชุดวิชาจากชุดวิชาต่อไปนี้		
27705 (50273003)	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ Educational Technology and Communication in Human Resource Development	6(14-2-0-2)
27706 (50273004)	เทคโนโลยีและสื่อสารการสอนและการฝึกอบรม Instructional Technology and Communication and Training	6(14-2-0-2)
27707 (50273005)	การจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา Educational Technology and Communication Management	6(14-2-0-2)

- 27708 (50273006) สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา 6(14-2-0-2)
Electronic and Tele-communication Media in Education
- ข. การศึกษาค้นคว้าอิสระ 1 ชุดวิชา**
- 27794 (50274001) การศึกษาค้นคว้าอิสระ (6 หน่วยกิต)
Independent Study
- ค. การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต**
- 27796 (50275001) ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเทคโนโลยีและสื่อสาร (ไม่นับหน่วยกิต)
การศึกษา
Graduate Professional Experience in Educational Technology and Communications
เป็นการอบรมเข้มระดับมหาบัณฑิตมีค่าเทียบได้ 6 หน่วยกิต โดยมีการประเมินผลการอบรมเข้ม แต่ไม่นำผลมาคิดหน่วยกิตสะสม

3.1.4 แสดงแผนการศึกษา

แผน ก แบบ ก 2

ปีที่ 1 ภาคต้น	หน่วยกิต (กำหนดเวลาการศึกษา)
27702 (50272001) การวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	6(12-2-2-2)
27703 (50273001) การจัดระบบทางการศึกษา	6(14-2-0-2)
ปีที่ 1 ภาคปลาย	หน่วยกิต (กำหนดเวลาการศึกษา)
27704 (50273002) สัมมนาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	6(12-2-2-2)
----- ชุดวิชาเลือก 1 ชุดวิชา	6(14-2-0-2)
ปีที่ 2 ภาคต้น	หน่วยกิต (กำหนดเวลาการศึกษา)
27795 (50274002) วิทยานิพนธ์	(6 หน่วยกิต)
ปีที่ 2 ภาคปลาย	หน่วยกิต (กำหนดเวลาการศึกษา)
27795 (50274002) วิทยานิพนธ์	(6 หน่วยกิต)
27796 (50275001) ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*	(ไม่นับหน่วยกิต)

แผน ข

ปีที่ 1 ภาคต้น	หน่วยกิต (กำหนดเวลาการศึกษา)
27702 (50272001) การวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	6(12-2-2-2)
27703 (50273001) การจัดระบบทางการศึกษา	6(14-2-0-2)
ปีที่ 1 ภาคปลาย	หน่วยกิต (กำหนดเวลาการศึกษา)
27704 (50273002) สัมมนาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	6(12-2-2-2)
----- ชุดวิชาเลือก 1 ชุดวิชา	6(14-2-0-2)
ปีที่ 2 ภาคต้น	หน่วยกิต (กำหนดเวลาการศึกษา)
----- ชุดวิชาเลือก 1 ชุดวิชา	6(14-2-0-2)

ปีที่ 2 ภาคปลาย

หน่วยกิต (กำหนดเวลาการศึกษา)

27794 (50274001) การศึกษาค้นคว้าอิสระ

(6 หน่วยกิต)

27796 (50275001) ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเทคโนโลยีและสื่อสาร

การศึกษา*

(ไม่นับหน่วยกิต)

หมายเหตุ

* ชุติวิชาประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาสุดท้าย ก่อนจบการศึกษาเท่านั้น

3.1.5 รายละเอียดชุตติวิชา

27702 (50272001) การวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

6(12-2-2-2)

Research in Educational Technology and Communications

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่สนใจสำหรับการวิจัย
2. เพื่อให้กำหนดปัญหาการวิจัยและรายละเอียดของปัญหาทางการวิจัย
3. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถออกแบบการวิจัย พัฒนาเครื่องมือการวิจัยอย่างมีคุณภาพ และดำเนินการวิจัยด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
4. เพื่อให้สามารถใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย
5. เพื่อให้สามารถเผยแพร่และประยุกต์งานวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

คำอธิบายชุตติวิชา

แนวคิดการวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ปัญหาการวิจัย วรรณกรรมกรอบการวิจัยซึ่งครอบคลุมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การรวบรวมข้อมูล การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย สถิติเพื่อการวิจัย การวิจัยเชิงพรรณนา การวิจัยเชิงทดลอง และการวิจัยเชิงคุณภาพและการประเมินโครงการวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา การวิจัยด้านการจัดระบบและการออกแบบทางการศึกษา การวิจัยด้านพฤติกรรมและวิธีการทางการศึกษา การวิจัยด้านสื่อสารการศึกษา การวิจัยด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการทางการศึกษา และการวิจัยด้านการประเมินทางการศึกษา และการเผยแพร่และการประยุกต์งานวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

27703 (50273001) การจัดระบบทางการศึกษา

6(14-2-0-2)

Systems Approach in Education

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของระบบและการจัดระบบทางการศึกษา และขั้นตอนการจัดระบบทางการศึกษาครอบคลุมการวิเคราะห์ การสังเคราะห์สร้างแบบจำลอง และทดสอบระบบ
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดระบบในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน อุตสาหกรรม และสังคมข่าวสาร
3. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดระบบสื่อสารการศึกษาและการจัดระบบการใช้สื่อการศึกษา
4. เพื่อให้สามารถจัดระบบทางการศึกษาได้
5. เพื่อให้สามารถออกแบบระบบการเรียนการสอน และระบบการฝึกอบรม และออกแบบศูนย์ความรู้และทรัพยากรทางการศึกษาได้

6. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารและควบคุมระบบทางการศึกษา และการเผยแพร่ระบบทางการศึกษา

คำอธิบายชุดวิชา

ระบบและการจัดระบบ การวิเคราะห์ระบบทางการศึกษา การสังเคราะห์ระบบทางการศึกษา การสร้างแบบจำลองระบบทางการศึกษา การทดสอบระบบทางการศึกษา การจัดระบบการศึกษาในระบบโรงเรียน การจัดระบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน การจัดระบบการศึกษาอัธยาศัย และการจัดระบบทางการศึกษายุคสังคมข่าวสาร การออกแบบระบบการเรียนการสอน การออกแบบระบบการฝึกอบรม การออกแบบศูนย์ความรู้และทรัพยากรทางการศึกษา การจัดระบบสื่อการศึกษา และการจัดระบบการใช้สื่อการศึกษา รายการจัดการระบบทางการศึกษา การบริหารและการควบคุมระบบทางการศึกษา และการเผยแพร่ระบบทางการศึกษา

27704 (50273002) สัมมนาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

6(12-2-2-2)

Seminar in Educational Technology and Communications

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสัมมนาทางวิชาการทางเทคโนโลยีและสื่อสารทางการศึกษา
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีและผลการวิจัยขอบข่ายทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
3. เพื่อให้รวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเพื่อนำสู่การวิจัย
4. เพื่อให้จัดสัมมนาทางวิชาการทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

คำอธิบายชุดวิชา

การสัมมนาวิชาการทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สัมมนาทฤษฎีและผลการวิจัยด้านการจัดระบบและออกแบบระบบการศึกษา ด้านพฤติกรรมทางการศึกษา ด้านวิธีการทางการศึกษา ด้านสื่อสารทางการศึกษาสำหรับผู้เรียน สื่อสำหรับผู้ปกครอง สื่อสำหรับผู้พิการ สื่อสำหรับผู้ชาย และสื่อสำหรับผู้ต้องขัง ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านการจัดการทางการศึกษา และด้านการประเมินทางการศึกษา

27705 (50273003)

เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

6(14-2-0-2)

Educational Technology and Communication in Human Resource Development

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และพัฒนาการเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการพัฒนาตนเอง ศึกษาเล่าเรียน ฝึกอบรม การจัดการความรู้และสภาพแวดล้อม
3. เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามาใช้ในแหล่งวิทยบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการศึกษาทางไกล
4. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำงานวิทยามาใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
5. เพื่อให้สามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามวิถีไทย
6. เพื่อให้สามารถยกตัวอย่างของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์

คำอธิบายชุดวิชา

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ พัฒนาการเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยการพัฒนาตนเอง ศึกษาเล่าเรียน ฝึกอบรม และสภาพแวดล้อม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคสังคมข่าวสารและสังคมเรียนรู้ แหล่งวิทยาการเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาทางไกลกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ญาณวิทยากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามวิถีไทย กรณีศึกษาการประยุกต์เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

27706 (50273004) เทคโนโลยีและสื่อสารการสอนและการฝึกอบรม 6(14-2-0-2)

Instructional Technology and Communication and Training

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของเทคโนโลยีการสอนและสื่อสารการสอน
2. เพื่อให้สามารถประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอนมาใช้ในการเรียนการสอนและการฝึกอบรม
3. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อโสตทัศนเพื่อการสอน สื่อมวลชนเพื่อการสอนสื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการสอน และชุดการเรียน
4. เพื่อพัฒนานวัตกรรมด้านสื่อการสอนในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และอัยาศัย
5. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม
6. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการจัดระบบและออกแบบการฝึกอบรมและเลือกใช้วิธีการและสื่อที่เหมาะสม
7. เพื่อให้สามารถประเมินเทคโนโลยีและสื่อสารการสอนและการฝึกอบรม
8. เพื่อให้ตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรมของนักเทคโนโลยีการศึกษา

คำอธิบายชุดวิชา

แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสอนและสื่อสารการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีการสอน ระบบการสอนร่วมสมัย สื่อโสตทัศน สื่อมวลชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม ชุดการเรียน นวัตกรรมสื่อการสอนในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และตามอัยาศัย แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม การจัดระบบและออกแบบการฝึกอบรม วิธีการและสื่อสารการฝึกอบรม ศูนย์การฝึกอบรม การประเมินเทคโนโลยีและสื่อสารการสอนและการฝึกอบรม และคุณธรรมจริยธรรมของนักเทคโนโลยีการศึกษา

27707 (50273005) การจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 6(14-2-0-2)

Educational Technology and Communication Management

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด การจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน การจัดหน่วยงาน การจัดบุคลากร การอำนวยการ การสื่อสาร การประสานงาน การควบคุม การจัดสรรทรัพยากร การประเมินและติดตามผล และการรายงานผลการจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
3. เพื่อให้ตระหนักถึงแนวโน้มการจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

คำอธิบายชุดวิชา

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ระบบมิตีการจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา การวางแผนการจัดการ การจัดหน่วยงาน การจัดบุคลากร การอำนวยการ การสื่อสาร การประสานงาน การควบคุม การจัดสรรทรัพยากร การประเมินและติดตามผล การรายงานผลการจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา กรณีตัวอย่างการจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับนานาชาติ และแนวโน้มการจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

27708 (50273006) สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา 6(14-2-0-2)
Electronic and Tele-communication Media in Education

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมยุคสารสนเทศ การสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมการศึกษา และประเภทของการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษา
2. เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้อิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา
3. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการศึกษาในโรงเรียน การฝึกอบรม และการศึกษาตลอดชีวิต

คำอธิบายชุดวิชา

สังคมยุคสารสนเทศกับการศึกษา การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมกับการศึกษา โลกดิจิทัลกับการศึกษา เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการศึกษา การสื่อสารไร้สายกับการศึกษา ประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษา โทรทัศน์เพื่อการศึกษา วิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ไมโครเวฟและดาวเทียมเพื่อการศึกษา การประยุกต์ใช้อิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียน การฝึกอบรม และการศึกษาตลอดชีวิต

27794 (50274001) การศึกษาค้นคว้าอิสระ (6 หน่วยกิต)
Independent Study

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีทักษะและประสบการณ์ด้านการวิจัย และการค้นคว้านวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสม
2. เพื่อให้สามารถนำผลงานวิจัยทางด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามาใช้ประโยชน์

คำอธิบายชุดวิชา

การเลือกปัญหาสำหรับการวิจัย การเขียนโครงการวิจัย การเสนอโครงการวิจัย การวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอรายงานการวิจัย การวิเคราะห์ผลงานการวิจัย การประยุกต์ผลงานการวิจัยไปเป็นประโยชน์ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เน้นการค้นคว้าในด้าน การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสม

27795 (50274002) วิทยานิพนธ์

(12 หน่วยกิต)

Thesis

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สามารถเลือกปัญหาการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ได้
2. เพื่อให้สามารถสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำวิทยานิพนธ์ได้
3. เพื่อให้สามารถออกแบบการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ได้
4. เพื่อให้มีความรู้และทักษะในการเขียนและเสนอโครงการวิทยานิพนธ์ได้
5. เพื่อให้สามารถพัฒนาเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณได้
6. เพื่อให้สามารถพัฒนาเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพได้
7. เพื่อให้สามารถรวบรวม วิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลสำหรับวิทยานิพนธ์
8. เพื่อให้สามารถนำเสนอและสอบปกป้องวิทยานิพนธ์
9. เพื่อให้สามารถเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
10. เพื่อให้สามารถเขียนรายงานการวิจัยเพื่อการเผยแพร่

คำอธิบายชุดวิชา

การเลือกปัญหาการวิจัย การสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การออกแบบการวิจัย การเขียนและเสนอโครงการวิทยานิพนธ์ การพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูล การนำเสนอข้อมูลวิทยานิพนธ์ การนำเสนอและสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ การเขียนรายงานการวิจัยเพื่อการเผยแพร่

27796 (50275001) ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเทคโนโลยีและสื่อสาร

(ไม่นับหน่วยกิต)

การศึกษา

Graduate Professional Experience in Educational Technology and Communications

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ด้านสามัญทัศน์เกี่ยวกับ การจัดประสบการณ์วิชาชีพ มหาบัณฑิตเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
2. เพื่อพัฒนาให้มีบุคลิกภาพ มนุษย์สัมพันธ์ ทำงานเป็นทีม มีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
3. เพื่อให้สามารถผลิตสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการศึกษา ผลิตสื่อภาพเพื่อการศึกษา ผลิตสื่อเสียงเพื่อการศึกษา และผลิตสื่อภาพและเสียงเพื่อการศึกษา
4. เพื่อให้สามารถจัดทำโครงการหน่วยจัดตั้งองค์กร การจัดการองค์กร และการพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
5. เพื่อเพิ่มคุณธรรมและจริยธรรมและจรรยาวิชาชีพที่เหมาะสม

คำอธิบายชุดวิชา

สามัญทัศน์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา การพัฒนาบุคลิกภาพ มนุษย์สัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ และคุณธรรมสำหรับนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา การผลิตสื่อเสียงเพื่อการศึกษา และการผลิตสื่อภาพและเสียงเพื่อการศึกษา การจัดทำโครงการ

หน่วยงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา การจัดตั้งองค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา การจัดการองค์กร
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และการพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

3.2 ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ที่	ตำแหน่ง ทาง วิชาการ	ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก		ภาระงานการเป็นคณะกรรมการบริหาร ชุดวิชาในหลักสูตรนี้ (ชุดวิชา/ปีการศึกษา)
					สถาบัน	ปี	
1	รศ.ดร.	นายทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ XXXXXXXXX4591	ค.ด. ค.ม. กศ.บ.	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โสตทัศนศึกษา การสอนภาษาไทย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร	2547 2543 2541	1. ประธานกรรมการบริหารชุดวิชา 2 ชุดวิชา 2. กรรมการและบรรณาธิการ 2 ชุดวิชา 3. กรรมการด้านเนื้อหา 1 ชุดวิชา 4. กรรมการและเลขานุการ 2 ชุดวิชา
2	รศ.ดร.	นางสาววาสนา ทวีกุลทรัพย์ XXXXXXXXX8380	ปร.ด. ค.ม. ค.บ.	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โสตทัศนศึกษา ประถมศึกษา	มหาวิทยาลัยบูรพา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2551 2528 2524	1. ประธานกรรมการบริหารชุดวิชา 2 ชุดวิชา 2. กรรมการและบรรณาธิการ 3 ชุดวิชา 3. กรรมการด้านเนื้อหา 1 ชุดวิชา 4. กรรมการและเลขานุการ 1 ชุดวิชา
3	รศ.ดร.	นางสาวสุพัตรา คูหากาญจน์ XXXXXXXXX9390	ค.ด. ค.ม. นศ.บ.	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โสตทัศนศึกษา หนังสือพิมพ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2542 2530 2526	1. กรรมการด้านเนื้อหา 1 ชุดวิชา
4	รศ.	นายสาธิต วัฒนคุณารักษ์ XXXXXXXXX9686	ศษ.ม. ศศ.บ.	เทคโนโลยีการศึกษา รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2532 2522	1. ประธานกรรมการบริหารชุดวิชา 2 ชุดวิชา 2. กรรมการด้านเนื้อหา 1 ชุดวิชา

3.2.2 อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี	กศ.บ.(เกียรตินิยม), ค.ม., Ph.D.(Nonformal Education) Monash University
รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา ลินทนต์ศิริกุล	ค.บ., ค.ม., กศ.ด.(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พวงสมจิตร	กศ.บ., ค.ม.(บริหารการศึกษา), ค.ด.(บริหารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์	กศ.บ., ค.ม., ค.ด.(หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.นวลจิตต์ เขวกีรติพงศ์	ค.บ., ค.ม., ค.ด.(หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์	นศ.บ.(เกียรตินิยม), ค.ม., กศ.ด. (วิจัยและพัฒนา หลักสูตร) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง	กศ.บ.(เกียรตินิยม), ค.ม., กศ.ด.(การทดสอบและวัดผล การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา โตโพธิ์ไทย	ค.บ., ค.ม. (สัตตทัศน์ศึกษา), ศษ.ด.(เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.คันสนีย์ สังสรรค์อนันต์	กศ.บ., ศษ.ม., ศษ.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สารีพันธุ์ ศุภวรรณ	ค.บ., ค.ม.(สัตตทัศน์ศึกษา), ค.ด.(การศึกษานอกระบบ โรงเรียน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย	กศ.บ., กศ.ม., ค.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สฤกษ์พิงษ์ ลิ้มปิยะเรียว	วท.บ., วท.ม.(การผลิตสัตว์), M.S.Ed.(Educational Administration), Ed.D.(Higher Education Administration) The University of Akron
รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์	ค.บ.(เกียรตินิยม), ค.ม., Ph.D.(Curriculum and Instruction – Science Education) University of Minnesota
รองศาสตราจารย์ ดร.สุทิวรรณ ตันติรจนวงศ์	กศ.บ., วท.ม.(วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม), Ed.D. (Educational Administration) Ohio University
รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หรดาล	ค.บ., ค.ม., M.Ed., Ed.S., Ph.D.(Elementary Education emphasize on Early Childhood Education) University of Akron

รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์	กศ.บ., ค.ม.(บริหารการศึกษา), ค.ด.(บริหารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์	ค.บ.(เกียรตินิยม), ค.ม.(มัธยมศึกษา-การสอน ภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์วรรณ บัวเกิด	ค.บ., ค.ม.(มัธยมศึกษา-การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ	ศษ.บ., ค.ม.(บริหารการศึกษา), Ed.D. (Educational Leadership) University of Wollongong
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์	อ.บ., ศศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา), ค.ด.(บริหารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรีลักษณ์ รัตนพันธุ์	กศ.บ., กศ.ม., ค.ด.(หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุฬารัตน์ ธรรมประทีป	วท.บ., ปร.ด.(วิทยาศาสตร์ศึกษา-ชีววิทยา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง	ค.บ.(เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง), ศศ.ม.(จิตวิทยา พัฒนาการ), วทด.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา มัคคสมัน	ค.บ., ค.ม.(ประถมศึกษา), ค.ด.(ปฐมวัยศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิจ เทือกทอง	อ.บ., วท.ม.(การสอนคณิตศาสตร์), กศ.ด.(การวิจัยและ พัฒนาหลักสูตร) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนกนารถ บุญวัฒนะกุล	กศ.บ., ค.ม., กศ.ด. (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดรุณี จำปาทอง	ค.บ., ศศ.ม.(สิ่งแวดล้อม), M.P.P. (Public Policy), Ed.D.(Policy and Practice) University of Sydney
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน พิณสุวรรณ	วท.บ.(เกียรตินิยม), ปร.ด.(วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศึกษา) มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินี ฦ นคร	วท.บ., กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา), ค.ด.(การวัดและ ประเมินผลการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา	ศศ.บ.(เกียรตินิยม), ศศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา), กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพงษ์ โสยโสภณ	กศ.บ., ศศ.ม.(การศึกษาผู้ใหญ่), กศ.ด.(การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ดวงแก้ว	ค.บ., ค.ม.(วิจัยการศึกษา), Ed.D.(Educational Administration) Ohio University
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร	ค.บ., M.Ed.(Curriculum and Instruction), Ed.D.

	(Curriculum and Instruction) Pennsylvania State University
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิตา เยี่ยมขันติถาวร	ศศ.บ., M.Ed., M.Ed.(Honours), Ph.D.(Linguistics) University of Tasmania
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สังวรณ์ จัดกระโทก	ค.บ., ค.ม.(การวัดผลการศึกษา), Ph.D. (Measurement and Quantitative Methods) Michigan State University
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร	ค.บ., ค.ม., ค.ด. (หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุมาน	กศ.บ., กศ.ม. (มัธยมศึกษา-การสอนภาษาไทย), ค.ด.(หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีรักษ์ มีแจ้ง	ค.บ., ค.ม.(การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ), ค.ด.(หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.กัณตวรรณ มีสมสาร	ค.บ.(เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง), ศศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ), ค.ด.(การศึกษาปฐมวัย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.จิระสุข สุขสวัสดิ์	สส.บ., ศศ.ด.(จิตวิทยา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.ชนิพรรณ จาติเสถียร	B.S., Ed. M.S.ED.(Early Childhood and Elementary Education), ค.ด.(หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.เพชรผ่อง มยุขโชติ	อ.บ., ศศ.ม. (นโยบายและการวางแผน), วท.ม. (เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม), ศศ.ด. (อาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อาจารย์ ดร.ศศิธร บัวทอง	วท.บ., กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา), กศ.ด.(การทดสอบและวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.สุริรัตน์ อารักษ์สกุล ก้องโลก	วท.บ., วท.ม.(คณิตศาสตร์ประยุกต์), ปร.ด.(คณิตศาสตร์ประยุกต์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
อาจารย์ ดร.องอาจ ชีมรัมย์	ค.บ., ศศ.ม.(การสอนคณิตศาสตร์), Ph.D. (คณิตศาสตร์ประยุกต์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต่างๆ เป็นอาจารย์พิเศษ โดยความเห็นชอบจากสภาวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่ใน 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมผลิตชุดวิชาในคณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชา
- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมในการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้มชุดวิชา/ประสบการณ์วิชาชีพ

3) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา/กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือฝึกปฏิบัติเสริมทักษะวิชาชีพ หรือสหกิจศึกษา)

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ไม่มีองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ภาคสนามโดยเฉพาะ แต่ได้จัดการฝึกปฏิบัติในส่วนที่จำเป็นไว้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษา ชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการสอนและการฝึกอบรม ชุดวิชาการจัดการงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ชุดวิชาสื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม เพื่อการศึกษาโดยเน้นการยึดการผลิตรายการ สื่อเสียงและสื่อภาพ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อประสมในรูปแบบชุดการสอนประเภทต่างๆ การจัดตั้งหน่วยงานทางเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อให้สามารถทำได้เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต และส่งเสริมเจตคติ จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

สร้างหรือพัฒนาชิ้นงานที่เป็นนวัตกรรมและนำมาศึกษาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีดังนี้

วิทยานิพนธ์

- 1) สามารถเลือกปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจศึกษา หรือการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
- 2) มีทักษะในการนำแนวคิด ทฤษฎี และวิธีการที่ได้จากการศึกษาจากชุดวิชาต่างๆ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องใช้ในการศึกษาค้นคว้า สามารถสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำวิทยานิพนธ์
- 3) สามารถศึกษาค้นคว้าและพัฒนาเกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
- 4) สามารถออกแบบการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
- 5) มีความรู้และทักษะในการเขียนและเสนอโครงการวิทยานิพนธ์
- 6) สามารถพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
- 7) สามารถรวบรวม วิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลสำหรับวิทยานิพนธ์
- 8) สามารถนำเสนอและสอบปกป้องวิทยานิพนธ์
- 9) สามารถเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
- 10) สามารถเขียนรายงานการวิจัยเพื่อการเผยแพร่

การศึกษาค้นคว้าอิสระ

- 1) สามารถเลือกปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจศึกษา
- 2) มีทักษะในการนำแนวคิด ทฤษฎี และวิธีการที่ได้จากการศึกษาจากชุดวิชาต่างๆ และประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้องใช้ในการศึกษาค้นคว้า

- 3) มีทักษะและประสบการณ์ด้านการวิจัย และการค้นคว้านวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสม
- 4) สามารถนำผลงานวิจัยทางด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามาใช้ประโยชน์ปัญหาสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาและ/หรือหัวข้อที่นักศึกษาสนใจเป็นพิเศษ

5.3 ช่วงเวลา :

แผน ก แบบ ก 2	วิทยานิพนธ์	ปีที่ 2 ภาคต้น และภาคปลาย
แผน ข	การศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปีที่ 2 ภาคปลาย

5.4 จำนวนหน่วยกิต :

แผน ก แบบ ก 2 วิทยานิพนธ์	12 หน่วยกิต
แผน ข การศึกษาค้นคว้าอิสระ	6 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

- 5.5.1 จัดปฐมนิเทศนักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำกรณีศึกษาและหัวข้องานวิจัย
- 5.5.2 นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกันกำหนดกรณีศึกษาและหัวข้องานวิจัย
- 5.5.3 จัดตารางเวลาให้คำปรึกษาและติดตามการทำงานของนักศึกษา
- 5.5.4 ประสานความร่วมมือกับบุคคล แหล่ง/สถานที่ทำงานวิจัย
- 5.5.5 เตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์สำหรับทำงานวิจัย

5.6 กระบวนการประเมินผล ดำเนินการประเมินผล และกลไกการทวนสอบมาตรฐาน ดังนี้

- 5.6.1 ประเมินความก้าวหน้าในระหว่างการทำกรณีศึกษาและโครงการโดยนักศึกษา และอาจารย์ประจำชุดวิชา
- 5.6.2 ประเมินผลสรุปการทำงานของนักศึกษา จากการติดตามการทำงานผลงานที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนและรายงานโดยอาจารย์ประจำชุดวิชา
- 5.6.3 ประเมินคุณภาพการทำกรณีศึกษาและโครงการ โดยนักศึกษา และอาจารย์ประจำชุดวิชา

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

มุ่งพัฒนาให้บัณฑิตมีคุณลักษณะพิเศษ คือ การเป็นผู้มีจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีวินัยในตนเองและความรับผิดชอบ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิธีและแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีทักษะการทำงานเป็นทีม

คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา ในระบบทางไกล	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
1.1 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	1.1) การสอนจริยธรรมสอดแทรกในชุดวิชา โดยมีการยกกรายกรณี และการสอดแทรกเนื้อหาที่นำหลักธรรม และแนวคิดทางพระพุทธศาสนาмаยกตัวอย่างประกอบผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อวีดิทัศน์ 1.2) การสอนสอดแทรกในชุดวิชา โดยการบูรณาการเนื้อหาเชิงวิชาการและการปฏิบัติในชีวิตจริง มีการวิเคราะห์สังเคราะห์ตัวอย่างและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย การสอนโดยการอภิปราย การสาธิต การใช้ตัวแบบ และกรณีศึกษาทางเทคโนโลยีการศึกษา 1.3) การใช้แบบจำลอง (Model) โดยการเสนอแบบจำลองที่เป็นที่ยอมรับระดับสากล และระดับชาติ อาทิ แบบจำลองการผลิตสื่อการสอน แบบจำลองระบบการจัดการเรียนการสอน แบบจำลองการฝึกอบรม และ/หรือการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ (Symbolic Model) โดยใช้สื่อต่างๆ เพื่อให้ นักศึกษาได้วิเคราะห์ อภิปราย และนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพตามแบบจำลองที่นำเสนอ 1.4) การใช้กรณีศึกษาทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา โดยการเสนอประเด็นปัญหาและเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมหรือในสภาพชีวิตจริง เพื่อให้ นักศึกษาได้ฝึกวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อให้เกิดการรับรู้ การตระหนักรู้ และมีทัศนคติที่ดีต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ
1.2 การมีวินัยในตนเองและความรับผิดชอบ	2.1) การสอนสอดแทรกการมีวินัย และความรับผิดชอบต่อ การศึกษาด้วยตนเองในชุดวิชา โดยให้นักศึกษาเรียนรู้ที่จะวิเคราะห์ สังเคราะห์ พฤติกรรมการกระทำของตนเอง มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีวินัย และความรับผิดชอบต่อ การบริหารเวลา ทั้งในด้านการเรียน ส่วนตัว และสังคม

คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา ในระบบทางไกล	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
	2.2) การมอบหมายงาน และการกำหนดตารางเวลา โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษารับผิดชอบงานต่างๆ ทั้งด้านการเรียน ด้านส่วนตัวและสังคม วางแผนงานที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งกำหนดตารางเวลาและปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด
1.3 การเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.1) ศึกษาสื่อหลัก และสื่อเสริมด้วยตนเอง 3.2) จัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการค้นคว้าข้อมูล สารสนเทศ และแสวงหาความรู้จากแหล่ง การเรียนรู้และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยอาจารย์ทำหน้าที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแนะแนวแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย 3.3) ศึกษาจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการออกแบบเนื้อหาตามโครงสร้างของรายวิชา 3.4) ศึกษาด้วยตนเองจากการทำกิจกรรมประจำชุดวิชาที่กำหนดไว้ โดยการแสวงหาความรู้จากประมวลสาระ และการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.1) การใช้เทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อสร้างกลุ่มสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการแสวงหาเนื้อหาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาจากเครือข่ายคอมพิวเตอร์ 4.2) การจัดกิจกรรมและเวทีให้นักศึกษาได้พัฒนาความสามารถด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 4.3) การมอบหมายให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ จัดการประชุมสัมมนาทางวิชาการและการจัดนิทรรศการ
1.5 การทำงานเป็นทีม	5.1) การสอนเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม โดยสอดแทรกเนื้อหาและประสบการณ์ที่หลากหลายของแต่ละบุคคลเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ 5.2) การสอนในกลุ่มขนาดเล็ก และ/หรือ การจัดสัมมนาทางวิชาการ ซึ่งมีนักศึกษาจำนวนไม่มาก โดยการมอบหมายให้นักศึกษาทำงานกลุ่ม เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำกลุ่มและบทบาทของสมาชิกกลุ่มอย่างครบถ้วนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมมือกันในการทำงานเป็นทีมตามความรู้ ประสบการณ์ และความแตกต่างด้านถิ่นที่อยู่อาศัย และหน้าที่การงาน

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 คุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) มีการแสดงออก และสื่อสารข้อสรุปของปัญหา โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมทางคอมพิวเตอร์ การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้สร้างสรรค์ผลงาน
- 2) เป็นตัวแบบที่ดีต่อผู้อื่นในการใช้ผลิตภัณฑ์ และผลงานที่ถูกต้องตามกฎหมายลิขสิทธิ์ และปลูกฝังจริยธรรมที่มีต่อการใช้ และการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ และการประดิษฐ์สื่อการสอนที่ผลิตโดยผู้อื่น
- 3) สามารถจัดการกับปัญหาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมได้
- 4) มีภาวะผู้นำ และจรรยาบรรณทางวิชาชีพทั้งด้านบริหาร บริการ และวิชาการ
- 5) มีจรรยาบรรณการวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

- 1) จัดการเรียนการสอนโดยการสัมมนาเสริม สัมมนาเข้ม และการเรียนด้วย e-Learning โดยเน้นการบรรยายสรุปสาระสำคัญ และการสร้างความตระหนักให้นักศึกษา
- 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวิพากษ์ วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นตามหลักวิชาการ
- 3) เน้นการเรียนรู้จากรายกรณี เช่น กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ การอภิปราย
- 4) เน้นการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ เช่น การฝึกปฏิบัติจากการพัฒนาสื่อการสอนประเภทต่างๆ การสัมมนาการสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ฯลฯ
- 5) เน้นการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 6) เน้นการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักศาสนา เช่น การฝึกปฏิบัติธรรมในการอบรมเข้ม ประสบการณ์วิชาชีพ
- 7) เน้นการเรียนรู้ด้านจรรยาบรรณการเป็นนักวิชาการ เช่น การคัดลอกผลงานทางวิชาการ และการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ

2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- 1) ประเมินระหว่างเรียนโดยอาจารย์ ผู้เรียน กลุ่มเพื่อน และผู้ทรงคุณวุฒิ
- 2) ประเมินจากการสำเร็จการศึกษา โดยมอบหมายข้อเขียนประเมินตนเอง และผู้ใช้มอบหมายข้อเขียนประเมิน

2.2 ความรู้

2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานวิชาชีพทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม
- 2) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้และประสบการณ์ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาไปใช้ในการพัฒนางานวิชาชีพได้
- 3) มีความสามารถในการสร้าง พัฒนา ประยุกต์ และเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
- 4) มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม และองค์ความรู้ใหม่ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

5) มีความรู้ที่ทันสมัย รวมถึงประเด็นสำคัญและแนวโน้มในศาสตร์เทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษา

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) จัดการเรียนการสอนโดยการสัมมนาเสริม สัมมนาเข้ม และการเรียนด้วย e-Learning โดยเน้นการบรรยายสรุปสาระสำคัญ การอภิปราย การนำเสนอองค์ความรู้ที่นักศึกษาได้ค้นคว้า รวบรวม และเรียบเรียงจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม
- 3) ศึกษาด้วยตนเองจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย
- 4) เน้นการเรียนรู้จากการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง โดยใช้กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ การอภิปราย สัมมนา รายงานผลจากการศึกษาดูงานการพัฒนาและสร้างต้นแบบชิ้นงาน

5) เน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติสร้างชิ้นงาน เช่น การฝึกปฏิบัติจากการพัฒนาสื่อการสอนประเภทต่างๆ การสัมมนาการสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษา ฯลฯ

2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) ประเมินระหว่างเรียนโดยอาจารย์ ผู้เรียน กลุ่มเพื่อน และผู้ทรงคุณวุฒิ
- 2) ประเมินจากการสำเร็จการศึกษา โดยมอบหมายให้ประเมินตนเอง และผู้ให้มาบันทึกประเมิน

2.3 ทักษะทางปัญญา

2.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิพากษ์ สังเคราะห์ประเด็นปัญหาและแนวโน้มทางเทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษาได้
- 2) สามารถสร้างนวัตกรรมและพัฒนาองค์ความรู้ทางเทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษาได้ตามหลักการและทฤษฎีทางเทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษา
- 3) สามารถประเมินนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษาได้
- 4) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์ทางเทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตนเองได้

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) จัดการเรียนการสอนโดยการสัมมนาเสริม สัมมนาเข้ม และการเรียนด้วย e-Learning โดยเน้นการบรรยายสรุปสาระสำคัญ การอภิปราย การลงมือปฏิบัติตามหลักการและทฤษฎีที่เลือกสรรมาใช้ในการเรียนการสอนแต่ละประเด็น
- 2) จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม
- 3) ศึกษาด้วยตนเองจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย
- 4) เน้นการเรียนรู้จากการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง โดยใช้กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ การอภิปราย สัมมนา รายงานผลจากการศึกษาดูงานการพัฒนาและสร้างต้นแบบ

5) เน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติสร้างชิ้นงาน เช่น การฝึกปฏิบัติจากการพัฒนาสื่อการสอนประเภทต่างๆ การสัมมนาการสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษา ฯลฯ

2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) ประเมินระหว่างเรียนโดยอาจารย์ ผู้เรียน กลุ่มเพื่อน และผู้ทรงคุณวุฒิ

2) ประเมินจากการสำเร็จการศึกษา โดยมหาบัณฑิตประเมินตนเอง และผู้ใช้มหาบัณฑิตประเมิน

2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสามารถในการรับผิดชอบ

- 1) สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการหรือวิชาชีพทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาได้อย่างโดดเด่น
- 2) สามารถแสดงความคิดเห็นทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างสร้างสรรค์ และถูกต้องตามหลัก

วิชาการ

- 3) ให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี ทั้งการเป็นผู้นำ และผู้ตาม
- 4) สามารถตัดสินใจและมีความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่นและสังคมได้
- 5) สามารถพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้
- 6) เคารพและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม

2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) มอบหมายงานให้ไปทำงานเชิงปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานหรือองค์กรของนักศึกษา

- 2) จัดประสบการณ์ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) ประเมินระหว่างเรียนโดยอาจารย์ ผู้เรียน กลุ่มเพื่อน และผู้ทรงคุณวุฒิ
- 2) ประเมินจากการสำเร็จการศึกษา โดยมหาบัณฑิตประเมินตนเอง และผู้ใช้มหาบัณฑิตประเมิน

2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์ และสถิติมาใช้กับงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้าได้อย่าง

เหมาะสม

- 2) สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

3) สามารถนำเสนอผลการวิจัย ผลงานทางวิชาการและวิชาชีพผ่านสื่อและช่องทางการสื่อสารประเภทต่างๆ ได้

- 4) สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการแสวงหาสารสนเทศประกอบการเรียนรู้ และการทำงานใน

วิชาชีพ

- 5) สามารถเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องและ

เหมาะสม

- 6) สามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนความรู้ และการสร้าง

ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในวงวิชาการหรือวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) มอบหมายงานให้วิเคราะห์โจทย์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเลขและสถิติพื้นฐานพร้อมนำเสนอ

2) มอบหมายงานให้มีการอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นที่กำหนดให้โดยผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างใดอย่างหนึ่ง

- 3) มอบหมายงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและการกิจกรรม

อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) ประเมินระหว่างเรียนโดยอาจารย์ ผู้เรียน กลุ่มเพื่อน
- 2) ประเมินจากการสำเร็จการศึกษา โดยมอบบัณฑิตประเมินตนเอง และผู้ชมหาบัณฑิตประเมิน

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

- ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบ

[illegible]

มาตรฐานผลการเรียนรู้

1. คุณธรรม จริยธรรม 1) มีการแสดงออก และสื่อสารข้อสรุปของปัญหา โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมทางคอมพิวเตอร์ การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้สร้างสรรค์ผลงาน 2) เป็นตัวแบบที่ดีต่อผู้อื่นในการใช้ผลิตภัณฑ์ และผลงานที่ถูกต้องตามกฎหมายลิขสิทธิ์ และปลูกฝังจริยธรรมที่มีต่อการใช้ และการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ และการประดิษฐ์สื่อการสอนที่ผลิตโดยผู้อื่น 3) สามารถจัดการกับปัญหาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมได้ 4) มีภาวะผู้นำ และจรรยาบรรณทางวิชาชีพทั้งด้านบริหาร บริการ และวิชาการ 5) มีจรรยาบรรณการวิจัยทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	2. ความรู้ 1) มีความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานวิชาชีพทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม 2) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้และประสบการณ์ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาไปใช้ในการพัฒนางานวิชาชีพได้ 3) มีความสามารถในการสร้าง พัฒนา ประยุกต์ และเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 4) มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม และองค์ความรู้ใหม่ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 5) มีความรู้ที่ทันสมัย รวมถึงประเด็นสำคัญและแนวโน้มในศาสตร์เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
3. ทักษะทางปัญญา 1) สามารถศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิพากษ์ สังเคราะห์ประเด็นปัญหาและแนวโน้มทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาได้ 2) สามารถสร้างนวัตกรรมและพัฒนาองค์ความรู้ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาได้ตามหลักการและทฤษฎีทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 3) สามารถประเมินนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาได้ 4) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตนเองได้	4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 1) สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการหรือวิชาชีพทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาได้อย่างโดดเด่น 2) สามารถแสดงความคิดเห็นทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างสร้างสรรค์ และถูกต้องตามหลักวิชาการ 3) ให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ทั้งการเป็นผู้นำ และผู้ตาม 4) สามารถตัดสินใจและมีความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่นและสังคมได้ 5) สามารถพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ 6) เคารพและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตัวเลข 1) สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์ และสถิติมาใช้กับงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้าได้อย่างเหมาะสม 2) สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม 3) สามารถนำเสนอผลการวิจัย ผลงานทางวิชาการและวิชาชีพผ่านสื่อและช่องทางการสื่อสารประเภทต่างๆ ได้ 4) สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการแสวงหาสารสนเทศประกอบการเรียนรู้ และการทำงานในวิชาชีพ 5) สามารถเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม 6) สามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนความรู้ และการสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในวงวิชาการหรือวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ	

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

1.1 การวัดผลการศึกษา

แผน ก แบบ ก 2 ประเมินผลการศึกษาจากผลงานที่ได้มอบหมายให้ทำ การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการเข้ารับการอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนี้

1) การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา เป็นการสอบประจำภาคการศึกษา เพื่อวัดว่านักศึกษามีความรู้ในชุดวิชา ซึ่งอาจเป็นการสอบข้อเขียนหรือการวัดผลการศึกษาโดยวิธีอื่น โดยนักศึกษาจะต้องสอบชุดวิชาทุกชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ เว้นแต่ชุดวิชานั้นได้ถอนอย่างถูกต้องตามประกาศมหาวิทยาลัย

2) การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ เป็นการสอบเพื่อประเมินผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ก ประกอบด้วย การตรวจประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า กระทำโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ จำนวนไม่เกิน 4 คน ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบปกป้องวิทยานิพนธ์โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และถือว่าสอบผ่านวิทยานิพนธ์เมื่อคณะกรรมการสอบทั้งคณะมีมติเป็นเอกฉันท์ให้สอบผ่าน นักศึกษามีสิทธิสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ไม่เกิน 2 ครั้ง

3) การเข้ารับการอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทต้องเข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาทักษะและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ส่งเสริมภาวะผู้นำ รวมทั้งการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพ ในภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษาหรือตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

แผน ข ประเมินผลการศึกษาจากผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) และการศึกษาค้นคว้าอิสระ รวมทั้งการเข้ารับการอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนี้

1) การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา เป็นการสอบประจำภาคการศึกษาเพื่อวัดว่านักศึกษามีความรู้ในชุดวิชา ซึ่งอาจเป็นการสอบข้อเขียนหรือการวัดผลการศึกษาโดยวิธีอื่น โดยนักศึกษาจะต้องสอบชุดวิชาทุกชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ เว้นแต่ชุดวิชานั้นได้ถอนอย่างถูกต้องตามประกาศมหาวิทยาลัย

2) การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) เป็นการสอบข้อเขียนและการสอบปากเปล่า หรือเป็นการสอบข้อเขียนอย่างเดียว สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ข เพื่อวัดความสามารถในการบูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษาไปแล้วของนักศึกษา โดยนักศึกษามีสิทธิสอบประมวลความรู้เมื่อสอบผ่านชุดวิชาครบตามหลักสูตร หรือกำลังศึกษาชุดวิชาในภาคการศึกษาสุดท้าย และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 การสอบให้สอบข้อเขียนเป็นหลัก ส่วนการสอบปากเปล่าเพิ่มเติมให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา การสอบประมวลความรู้ภาคข้อเขียนประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎี และภาคประยุกต์ โดยมีระยะเวลาในการสอบรวมกันไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง กระทำโดยคณะกรรมการสอบประมวลความรู้แยกตามหลักสูตรหรือแขนงวิชา จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบประมวลความรู้โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา นักศึกษามีสิทธิสอบประมวลความรู้ไม่เกิน 2 ครั้ง

3) การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ เป็นการสอบปากเปล่า เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจในการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ข ประกอบด้วย การตรวจประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า และการประชุมพิจารณาผลงานของกรรมการ กระทำโดยคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวนไม่เกิน 2 คน คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเป็นผู้

พิจารณาแต่งตั้ง และถือว่าสอบผ่านการศึกษาค้นคว้าอิสระ เมื่อคณะกรรมการสอบทั้งคณะมีมติเป็นเอกฉันท์ให้สอบผ่าน นักศึกษามีสิทธิสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระไม่เกิน 2 ครั้ง

4) การเข้ารับการอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทจะต้องเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ส่งเสริมภาวะผู้นำ รวมทั้งการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพ ในภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษาหรือตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1.2 การประเมินผลการศึกษา

การประเมินผลการศึกษาของแต่ละชุดวิชา ให้กระทำเป็นสัญลักษณ์ซึ่งมีความหมายและค่าคะแนนต่อหน่วยกิต ดังนี้

อักษรระดับคะแนน	ความหมาย	คะแนนต่อหน่วยกิต
A	ผลการประเมินขั้นดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก (Very Good)	3.5
B	ผลการประเมินขั้นดี (Good)	3.0
C+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างดี (Fairly Good)	2.5
C	ผลการประเมินขั้นพอใช้ (Fair)	2.0
D	ผลการประเมินขั้นอ่อน (Poor)	1.0
F	ผลการประเมินขั้นตก (Failed)	0

นักศึกษาที่ได้รับระดับคะแนนต่ำกว่า 2.0 ถือว่าสอบไม่ผ่านต้องลงทะเบียนเรียนใหม่ในชุดวิชานั้นใหม่ ผลการศึกษาอาจแสดงได้ด้วยสัญลักษณ์อื่น ดังนี้

P (Passed)	สอบผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน
U (Unsatisfactory)	สอบไม่ผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน
I (Incomplete)	การประเมินผลไม่สมบูรณ์ เนื่องจากไม่ได้ดำเนินการครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
IP (In Progress)	ผลการประเมินความก้าวหน้าตามจำนวนหน่วยกิตที่ได้รับการประเมินในภาคการศึกษานั้น
W (Withdrawn)	การยกเลิกใช้ในกรณีที่นักศึกษาขอถอนชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด
N (Not Graded and Credited)	ไม่นับคะแนน
SP (Suspended)	ผลสอบของชุดวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อยกเว้นระดับคะแนนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยมีการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับชุดวิชา และระดับหลักสูตร ระดับชุดวิชา

2.1 ทวนสอบโดยคณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงและบริหารชุดวิชา พิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้

เป็นไปตามแผนการสอน

2.2 มีการประเมินข้อสอบ โดยคณาจารย์จากสำนักทะเบียนและวัดผล

2.3 มีคณะกรรมการตรวจข้อสอบ กรณีข้อสอบอัตนัย

ระดับหลักสูตร

2.4 มีการติดตามบัณฑิตด้านภาวะการมีงานทำ และความพึงพอใจของบัณฑิตในการนำความรู้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิต และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

2.5 มีการประเมินเมื่อครบรอบการเปิดสอนหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก อาจารย์พิเศษ นักศึกษา บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต องค์กรวิชาชีพ หรือผู้เกี่ยวข้อง

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 แผน ก แบบ ก 2 ศึกษาชุดวิชา ตามที่กำหนดในหลักสูตร และข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยโดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

3.2 แผน ข ศึกษาชุดวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ และเข้าใจระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเข้าใจหลักสูตรและบทบาทของคณะกรรมการผลิต หรือปรับปรุงชุดวิชา และคณะกรรมการบริหารชุดวิชา

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล

2.1.1 มีการจัดอบรมให้ความรู้ พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติแก่คณาจารย์ใหม่ทุกคน ในการผลิตชุดวิชาทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ในเรื่องต่อไปนี้

- 1) อบรมการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์
- 2) อบรมบรรณาธิการชุดวิชา
- 3) อบรมการจัดการเรียนการสอน เช่น การสอนผ่านสื่อต่างๆ
- 4) อบรมการวัดและประเมินผลในระบบการสอนทางไกล
- 5) อบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

2.1.2 มีการทำงานเป็นทีมในรูปคณะกรรมการผลิตและปรับปรุงชุดวิชา ดังนั้น คณาจารย์ใหม่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการทำงานร่วมกับคณาจารย์อาวุโส และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

2.2.1 สนับสนุนให้คณาจารย์เข้าร่วมอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการเข้าร่วมประชุม เสนอผลงานทางวิชาการทั้งในและนอกประเทศ

2.2.2 สนับสนุนให้อาจารย์เพิ่มคุณวุฒิ

2.2.3 สนับสนุนให้อาจารย์ทำการวิจัย เพื่อพัฒนาวิชาการ/วิชาชีพ

2.2.4 สนับสนุนให้อาจารย์มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการ/วิชาชีพแก่สังคม

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การประกันคุณภาพของหลักสูตร

องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	กระบวนการหรือผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
1.การกำกับมาตรฐาน	การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ.	ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร บัณฑิตศึกษา เกณฑ์ 11 ข้อ ดังนี้ ข้อ 1. จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร ข้อ 2. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ข้อ 3. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ข้อ 4. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน ข้อ 5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ข้อ 6. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ข้อ 7. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ข้อ 8. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา ข้อ 9. ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา ข้อ 10. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษามีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ข้อ 11. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	

องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	กระบวนการหรือผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
2. บัณฑิต 3. นักศึกษา 4. อาจารย์ 5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน 6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	ใช้ตัวบ่งชี้ตามเกณฑ์ AUN-QA (3 rd Version)	} AUN 1 Expected Learning Outcomes AUN 2 Programme Specification AUN 3 Programme Structure and Content AUN 4 Teaching and Learning Approach AUN 5 Student Assessment AUN 6 Academic Staff Quality AUN 7 Support Staff Quality AUN 8 Student Quality and Support AUN 9 Facilities and Infrastructure AUN 10 Quality Enhancement AUN 11 Output	การประเมินผลตามตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพให้ทุกหลักสูตรจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ระดับหลักสูตรผ่านระบบ STOU QA Online เป็นประจำทุกปีการศึกษา

2. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	✓	✓	✓
2) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)	✓	✓	✓
3) มีรายละเอียดของชุดวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกชุดวิชา	✓	✓	✓
4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของชุดวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 หลังสิ้นสุดภาคการศึกษา ภายใน 60 วัน หลังสอบไล่	✓	✓	✓
5) จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ระดับหลักสูตร หลังสิ้นสุดปีการศึกษาภายใน 90 วันหลังสอบภาคพิเศษ	✓	✓	✓

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของชุดวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓
7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนกลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน SAR ระดับหลักสูตร ปีที่แล้ว		✓	✓
8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓
9) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	✓	✓	✓
10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนา วิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	✓	✓	✓
11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/ บัณฑิตใหม่ที่มีต่อ คุณภาพหลักสูตรเฉลี่ย ไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0		✓	✓
12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จาก คะแนนเต็ม 5.0			✓

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการสอน จากการประเมินสารสนเทศของชุดวิชา และประเมินจากผลการสอนชุดวิชา ประกอบด้วย

1.1.1 ผลการประเมินเนื้อหา สื่อ กิจกรรม และวิธีการวัดและประเมินผล โดยคณะกรรมการผลิต/ปรับปรุง/บริหารชุดวิชา

1.1.2 ผลการประเมินเนื้อหา สื่อ กิจกรรม และวิธีการวัดและประเมินผล โดยผู้เรียน

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

เนื่องจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจัดระบบการเรียนการสอนด้วยระบบการศึกษาทางไกล โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น การประเมินทักษะของอาจารย์เกี่ยวกับกลยุทธ์การสอน ได้ดังนี้

1.2.1 ประเมินทักษะการสอนผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น ทักษะการผลิตชุดวิชา ทักษะการเขียนเอกสารการสอน เป็นต้น

1.2.2 ประเมินทักษะการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การสอนผ่านรายการวิทยุกระจายเสียง การสอนผ่านรายการวิทยุโทรทัศน์ การสอนผ่าน online และ e-Learning เป็นต้น

1.2.3 ประเมินทักษะการสอนแบบเผชิญหน้า (ถ้ามี) เช่น การสอนเสริม การสัมมนาเสริม การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ การอบรมเข้ม เป็นต้น

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

มหาวิทยาลัยมีการประเมินคุณภาพหลักสูตรในภาพรวม (ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 5 ด้าน) โดยสำรวจข้อมูลจากกลุ่มบุคคล ดังนี้

- 1) นักศึกษาปีสุดท้ายที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ/บัณฑิตใหม่ (ถ้ามี)
- 2) ผู้ใช้บัณฑิต / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 3) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก / ผู้ประเมินภายนอก

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี ตามเกณฑ์ สกอ. โดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร

4. การทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

จากสารสนเทศเกี่ยวกับผลการประเมินประสิทธิผลการสอน การประเมินหลักสูตรในภาพรวม และการประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร กรณีพบปัญหาจะมีการปรับปรุงการดำเนินการ เช่น กรณีชุดวิชาที่มีเนื้อหาบางส่วน สื่อ และวิธีการวัดและประเมินไม่ทันสมัย จะจัดทำเอกสารหรือสื่อเพิ่มเติม จัดส่งให้กับนักศึกษา หรือจัดสอนหรือทำกิจกรรมเพิ่มเติมในการอบรมประสบการณ์วิชาชีพ ส่วนชุดวิชาที่มีนักศึกษาสอบตกมาก มีการให้จัดทำกิจกรรมเพิ่มเติมและตรวจให้คะแนนโดยนำคะแนนไปรวมกับผลการสอบปลายภาค นอกจากนี้มีการปรับปรุงแบบการสอนเสริมจากการสอนเสริมปกติ เป็นสอนเสริมแบบเข้มหรือสอนเสริมผ่านสื่อ หรือจัดอบรมเข้มให้กับนักศึกษา (ในระดับบัณฑิตศึกษามีการจัดสัมมนาเสริม สัมมนาเข้ม ซึ่งจะเอื้อให้อาจารย์สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหา กลยุทธ์การสอนให้นักศึกษาได้ทุกครั้งที่มีการเปิดสอนในภาคการศึกษาถัดไป)

นอกจากนี้ ได้มีการจัดทำแผนการปรับปรุงหลักสูตรไว้ในแผนปฏิบัติการ โดยต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ 5 ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้ใช้บัณฑิต

รายนามคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
(ตามคำสั่งแต่งตั้งที่ 4346/2558 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2558)

1) รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง	ประธานกรรมการ
2) รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ สมพงษ์	กรรมการ
3) รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม	กรรมการ
4) รองศาสตราจารย์ ดร.สาโรช โศภีรักษ์	กรรมการ
5) รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา โตโพธิ์ไทย	กรรมการ
6) รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา ทวีกุลทรัพย์	กรรมการ
7) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คันสนีย์ สังสรรค์อนันต์	กรรมการ
8) อาจารย์ ดร.นันทิรัตน์ พิระพันธุ์	กรรมการ
9) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ	กรรมการและเลขานุการ
10) นางสาวเชาวนี อ้นลำพู	ผู้ช่วยเลขานุการ
11) นางสาวมณีนรัตน์ เหลือมพล	ผู้ช่วยเลขานุการ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ
การศึกษา	ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สถานที่ทำงาน	แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช